

دکتر محمود جامساز به پرسش‌های صبح صادق پاسخ می‌دهد
بودجه ۹۹ نیازهای کشور را تأمین می‌کند؟

هفته‌نامه داخلی | سیاسی، فرهنگی و اجتماعی | سال بیستم | شماره ۹۲۸ | دوشنبه ۹ دی ۱۳۹۸ | ۳ جمادی‌الاول ۱۴۴۱ | ۳۰ دسامبر ۲۰۱۹ | ۱۶ صفحه

شمارش معکوس تا دوم اسفند
پیوست انتخاباتی صبح صادق

نوید کمالی
انتخابات ولایک‌های دروغین!

دکتر یدالله جوانی
منطق مواجهه با FATF

تأملی بر اظهارات سیاسی با چاشنی نفی رویکرد انقلابی

۱۱ خرد
بر شاخه نشستن و بُن بریدن!

۳ دیدگاه
استیضاح شب انتخاباتی!

۵ جهان
پیام‌های نشست کوالالامپور

۶ بازار
ضربه‌های اقتصادی ژنرال!

ملت دشمن را ناامید کرد
مسئولان صدای مردم را بشنوند

صبح صادق به بهانه رزمایش مشترک دریایی ایران، روسیه و چین، جایگاه جمهوری اسلامی در تشکیل جبهه جدید جهانی را واکاوی می‌کند

ایران ائتلاف‌ساز

پخش آزمایشی نسخه صوتی صبح صادق

بشنوید Beshnavidd.ir

| سرمقاله |

منطق مواجبه با FATF

دکتر يدالله جواني

مدیر مسئول

پس از مدتی و با اعلام مهلت دوباره گروه ویژه اقدام مالی علیه پولشویی و تأمین مالی تروریسم به ایران، بار دیگر موضوع پذیرش یا رد دو لایحه باقیمانده مرتبط با FATF، به یکی از بحث‌های داغ سیاسی در داخل کشور تبدیل شده است. اکنون این موضوع در حال بررسی در مجمع تشخیص مصلحت نظام است. پیش از این با نظر مثبت دولت، مجلس آن را به تصویب رسانده، اما با توجه به نقطه نظرات شورای نگهبان از یکسو و بررسی و انطباق با سیاست‌های کلی نظام از دیگر سو، این اعضای مجمع تشخیص مصلحت نظام هستند که باید با بررسی دقیق، به پذیرش یا رد آن رای بدهند.

مبتنی بر تجارب پیشین و از جمله مذاکرات هسته‌ای و سرنوشت برجام، ضرورت دارد همه دلسوزان با نگاهی عالمانه و کارشناسانه، در زمینه پذیرش یا رد FATF اظهار نظر کرده، در نهایت اعضای مجمع تشخیص مصلحت نیز، به وظیفه خود عمل کنند. پرسش اصلی آن است که منطق پذیرش یا رد FATF چیست؟ در موضوعات سیاست خارجی و از جمله موضوع پیوستن یا نپیوستن به یک معاهده یا کنوانسیون بین‌المللی، تأمین منافع ملی آن یگانه شاخص است اکنون در موضوع مورد بحث استدلال اصلی موافقان پذیرش کامل FATF، آن است که اگر ایران آن را رد کند به لیست سیاه گروه ویژه اقدام مالی علیه پولشویی و تأمین مالی تروریسم وارد شده، برای کشور مشکلاتی در حوزه مسائل مالی و اقتصادی پدید می‌آید. در این روزها، رئیس‌جمهور، معاون اول رئیس‌جمهور، رئیس دفتر رئیس‌جمهور و کسانی دیگر از دولتی‌ها یا طرفداران آنان در رسانه‌ها، به طور مستمر بر این مسئله تأکید و می‌گویند مسئولیت این مشکلات، با کسانی خواهد بود که مانع پیوستن ایران به این کنوانسیون به طور کامل شدند؛ اما در نقطه مقابل، مخالفان پذیرش و پیوست ایران به این کنوانسیون به طور کامل، معتقدند با این پذیرش، جمهوری اسلامی خود با دستان خود، کشور و مردم را دچار مشکلات سخت مالی و اقتصادی خواهد کرد.

برای رسیدن به یک فهم صحیح نسبت به موضوع و اینکه کدام استدلال استحکام دارد، باید به صحنه و رفتار طرف مقابل ملت ایران توجه داشت. فعالیت‌های هسته‌ای، برنامه موشکی، موضوعات حقوق بشری، تروریسم و مسائل منطقه‌ای، از جمله بهانه‌های آمریکا و متحدان آن برای فشار بر ایران است. در سال ۱۳۹۲، آقای روحانی، مذاکرات هسته‌ای با آمریکا را تنها راه حل مشکلات کشور اعلام کرد و در نهایت این راه طی شد. ایران برجام را پذیرفت و به تعهداتش عمل کرد، اما نتیجه چه شد؟ اکنون آمریکایی‌ها با سیاست فشار حداکثری، دنبال تشدید هر نوع فشار ممکن بر ایران هستند. ایران در چنین شرایطی، راهی جز دور زدن تحریم‌ها ندارد. در چنین شرایطی، آمریکا بیش از هر کشور دیگری خواهان پیوستن ایران به FATF است؛ چرا که می‌خواهد از این طریق، راه دور زدن تحریم‌ها از سوی ایران را از طریق اشراف به اطلاعات تراکنش مالی در جمهوری اسلامی مسدود کند. حال با توجه به تجارب برجام، می‌توان گفت منطق کدام گروه پذیرفتنی است.

امین پناهی

خبرنگار

از هفته‌ها و روزها قبل، دشمنان انقلاب و ملت ایران، با همراهی رسانه‌های آمریکایی، انگلیسی و سعودی و برخی دنباله‌های داخلی آنها به تکاپو افتادند تا به بهانه چهلگشته‌شدگان در آشوب‌های آبان ماه دوباره آشوب به پا کنند. پروژه‌ای که با آتش پر حجم توپخانه رسانه‌ای دشمن همراه شد و برای کشاندن مردم به خیابان‌ها تلاش زیادی صورت گرفت. برای این منظور به سراغ تعدادی از خانواده‌هایی که عضوی از آنها در حوادث آبان ماه کشته شده، رفتند و تلاش کردند از احساسات آنان برای تهییج افکار عمومی بهره ببرند. در این میان اگرچه با همراهی این خانواده‌ها روبه‌رو نشدند، اما کوشیدند تا از برخی از آنها نمادسازی کنند همانند آنچه در حوادث سال ۸۸ کرده بودند.

آتش بیاری از رویترز تا توییتر

در ادامه این خط تبلیغی، خبرگزاری رویترز با ارائه آماری عجیب تلاش کرد تکمیل‌کننده این جوهرچین برای آغاز دوباره آشوب‌ها در ایران باشد.

حمزه پاریب

کارشناس دفاعی

تحویل سال ۲۰۲۰ برای دولت و ارتش آمریکا با شگفتانته برگزاری رزمایش منحصربه‌فرد و مهم نیروهای دریایی سه کشور روسیه، چین و ایران همراه شد و همان ترسی که استراتژی امنیت ملی سال ۲۰۱۷ آمریکا به‌صراحت از آن به عنوان عاملی برای به چالش کشیدن قدرت، نفوذ و منافع ایالت متحده یاد می‌کرد، در صحنه به وقوع پیوست؛ چرا که در این استراتژی، ۲۵ بار نام روسیه، ۳۳ بار نام چین و ۱۷ بار نام ایران آمده است و ترامپ تلاش می‌کرد با ایجاد ائتلاف دریایی در منطقه خلیج فارس و دریای عمان، خیال خود و دولتش را بابت بخش مهمی از این ترس راحت کند. به همین سبب، تحقق چنین رزمایش مهمی در یکی از مهم‌ترین مناطق دریایی جهان، از چند جهت برای غرب، به ویژه آمریکا، یک شگفتانه محسوب می‌شود.

همراه کردن نیروهای دریایی روسیه و چین برای برگزاری رزمایشی غیر از امداد و نجات با یک کشور، حتی به صورت انفرادی، کاری سخت است و به موافقت در سطوح ارشد حاکمیتی نیاز دارد. هنگامی که نام رزمایش مشترک این دو قدرت مهم دریایی جهان با یک کشور دیگر مطرح می‌شود، سوابق حتی به تعداد انگشتان یک دست هم نمی‌رسد. در سال‌های گذشته، معدود قدرت‌های مهم دریایی، چون آفریقای جنوبی، به ثبت موافقت همزمان ارتش روسیه و چین برای اجرای تمرین‌های مشترک موفق شده‌اند.

چنین شناورهای رزمی حاضر در رزمایش نیز پیام‌های مهم و آشکاری در بر دارد. حضور یکی از قدرت‌های اصلی نیروی

کندوکاوی در تکاپوی شکست‌خورده دشمن برای احیای آشوب و اغتشاش

ملت دشمن را ناامید کرد

مسئولان صدای مردم را بشنوند

مسئولان صدای مردم را بشنوند

درباره اعتراض توجه به چند نکته ضروری است:

اول اینکه، اعتراض مردم به سیاست‌های اقتصادی دولت همچنان پا برجاست. اعتراض‌ها بحق هم هستند و دولت باید این اعتراض‌ها را بشنود و برای حل مشکلات مردم اقدام کند. کار کردن تنها راه برون‌رفت کشور از مشکلات کنونی است.

دوم اینکه، بدانیم در مرحله اول مردم معترض راهشان را از آشوبگرها جدا کردند. در مرحله بعد هم کاری کردند که فضای ایجاد آشوب در جامعه مهیا نشود. پس یکی از عناصر اصلی رفع آشوب‌ها مردم ایران بودند که چهار دهه است پشت انقلاب‌شان ایستاده‌اند.

سوم اینکه، دولت و مجلس موظفند ساز و کاری ایجاد کنند تا مردم در صورتی که اعتراضی داشتند بتوانند آن را مطرح کنند؛ چرا که هر بار مردم اعتراضی به سیاست‌های دولت داشته‌اند چه امسال و چه سال ۱۳۹۶ که هر دوی اعتراض‌ها بحق و بجا بود، عده‌ای آماده بودند تا از این بستر سوءاستفاده کنند. در صورتی که ساز و کار مشخصی وجود داشته باشد تا مردم اعتراض خود را فریاد بزنند، دیگر فضا برای آشوبگران باز نخواهد شد و خسارت‌های مالی و جانی به بار نمی‌آید.

متشنج کردن فضای جامعه است.

پنجم‌دی ماه فراسید و همه پیش‌بینی‌های‌شان غلط از آب درآمد. آنها که فکر می‌کردند با یک سری عملیات رسانه‌ای می‌توانند بار دیگر آشوب‌ها را کلید بزنند، سنگ روی یخ شدند. همه آن فعالیت‌های منافقین با حساب‌های توئیتری جعلی بر باد رفت و در فضای مجازی شاهد به سخره گرفته شدن آنها از سوی کاربران ایرانی بودیم؛ البته ربع پهلوی هم از این قاعده مستثنی نبود.

در فضای حقیقی هم اتفاق خاصی رخ نداد. با وجود آنکه می‌خواستند و پیش‌بینی می‌کردند به اندازه یک ورزشگاه آزادی آدم جمع شود، پنجم دی هم تمام شد و باز هم نقشه دشمنان نقش بر آب شد و این ملت بزرگ ایران بودند که بار دیگر پای نظام و انقلاب اسلامی ایستادند. حدود یک ماه پیش مردم ایران به خیابان آمدند و به تقویت کشور و نظام‌شان کمک کردند و این بار با نیامدن‌های‌شان. مردم ایران آنقدر بصیرت دارند که حتی اگر اعتراضی به وضعیت اقتصاد کشور و معیشت داشته باشند، می‌دانند باید آن را در ساختارهای قانونی کشور پیگیری کنند و در جوهرچین دشمن بازی نکرده و او را از تحقق نقشه‌هایش ناامید کنند.

روایای آشوبی که محقق نشد

یک ضلع دیگر دعوت برای آشوب بات‌های توئیتری و اتاق عملیات منافقین با هزاران اکانت جعلی در شبکه‌های اجتماعی بود که سعی کرد فضای مجازی را مملو از دعوت به آشوب و اغتشاش کند و چنین بنمایاند که هزاران نفر می‌خواهند بار دیگر شهرها را به آشوب بکشند، هزاران نفری که جز یک حساب جعلی توئیتری نیستند؛ اما تلاش‌شان

| نیم نگاه |

صبح صادق رزمایش مشترک دریایی ایران، روسیه و چین را واکاوی می‌کند

ایران ائتلاف‌ساز

برای گسترش همکاری‌های نظامی، به سمت دو کشور دیگر سنگین‌تر است.

در ایسن مانور قدرت و تشکیل ملث دریایی میان ایران، چین و روسیه را باید در اتفاقی مهم جست‌وجو کرد که در هفته‌های گذشته رخ داد و رسانه‌های داخلی آنچنان که باید به آن توجه نکردند. ماجرا از آنجا آغاز شد که برخی رسانه‌های غربی با انتشار تصاویری از پرواز جنگنده‌های آمریکایی حاضر روی ناو هواپیمابر آبراهام لینکلن، آن را قدرت‌نمایی ارتش آمریکا در خلیج فارس و حوالی مرزهای دریایی ایران نامیدند و به آن توجه ویژه‌ای کردند. در ادامه، برخی رسانه‌های ضد انقلاب و کانال‌های تلگرامی، ضمن بازنشر این تصاویر، قدرت نیروی دریایی ایران، را تمسخر کردند به ویژه سپاه و ادعا می‌کردند پاسداران از ترس، جرئت نزدیک شدن به این ناو هواپیمابر را ندارند.

اما چند روز بعد، تصویری ماهواره‌ای منتشر شد که نشان می‌داد آبراهام لینکلن هنگام خروج از خلیج فارس و در نزدیکی تنگه هرمز، در محاصره و تعقیب شناورهای تندرو سپاه است و حتی جرئت اعلام اخطار زبانی را ندارد. این تصویر با بایکوت کامل رسانه‌های اصلی آمریکا و اروپا همراه شد، اما رسانه‌های روسی و چینی آن را با عنوان قدرت‌نمایی مهم ایران، بازنشر دادند.

ارتش آمریکا در اولین واکنش، تلاش کرد با کمک کارشناسان و رسانه‌های تخصصی نزدیک به خود، این قایق‌ها را آمریکایی معرفی کند، اما پس از مشخص شدن شواهد بسیار از دروغ بودن این ادعا، بالاخره در روزهای گذشته و پس از چند هفته، ایرانی بودن این شناورهای تندرو و محاصره نماد دریایی خود را تأیید کرد.

با اطلاع از اهمیت و بازتاب‌های چنین اتفاق مهمی در هفته‌های اخیر است که می‌توان قدرت‌نمایی دریایی کشورمان را در رزمایش اخیر بهتر و جامع‌تر تحلیل کرد؛ رزمایشی که آغاز آن از محاصره مفتض‌خانه آبراهام لینکلن کلید خورد.

کیلومتر مربعی برای تمرین‌های نظامی چین و روسیه با ایران از طرف شناورهای فرمانطقه‌ای، نشان داد مهمان کیست و میزبان چه مزیت‌ها و قدرتی دارد.

باید در احساس قدرت دورکن مهم دریایی در عرصه بین‌المللی، یعنی چین و روسیه، از همکاری نظامی و انجام مانور مشترک با نیروهای دریایی جمهوری اسلامی ایران جست‌وجو کرد. شاید تصور عمومی این باشد که کشورمان به علت جایگاه پایین‌تر در حوزه تجهیزات دریایی، از قبول چنین رزمایشی از جانب دو کشور دیگر خرسند است، اما بررسی محتواها و تحلیل‌های منتشر شده مسئولان، کارشناسان و رسانه‌های نزدیک به این کشورها نشان می‌دهد چین و روسیه از چنین اتفاقی بسیار خرسند هستند و قدرت ژئوپلیتیک کشورمان آنها را برای گسترش این رخدادها بسیار مشتاق کرده است.

از راشاتودی که ایسن رزمایش نظامی را یک بیانیه مهم سیاسی از طرف روسیه می‌داند تا روزنامه‌های اصلی چین که این مانور را در امتداد همکاری‌های چهل ساله با ایران توصیف کرده‌اند، نشان می‌دهد موازنه اشتیاق و رغبت

تصویر ماهواره‌ای از محاصره ناو آبراهام لینکلن بوسیله شناورهای تندرو سپاه در نزدیکی تنگه هرمز

استیضاح شب انتخاباتی!

تاملی بر هزینه‌سازی برخی چهره‌های سیاسی برای کشور

استیضاح حداقل به ۱۰ امضا نیاز دارد.

۲- عبدالرضا مصری، یکی دیگر از اعضای هیئت رئیسه مجلس، می‌گوید: «در استیضاح‌ها رعایت آیین‌نامه الزامی است. دوستان می‌خواهند با فشار خارج از آیین‌نامه استیضاح صورت بگیرد که این مقدور نیست. هنوز رؤسای کمیسیون‌های مربوطه گزارشی به هیئت رئیسه نداده‌اند. ما هیچ گزارشی دریافت نکرده‌ایم. کار با فریاد درست نمی‌شود. تا به حال هم هر کسی در مجلس شورای اسلامی استیضاح شده است، بیشتر از قبل رأی اعتماد گرفته است. اگر آیین‌نامه رعایت شد در خدمت نمایندگان هستیم.»

۳- اینگونه هزینه‌سازی برای رهبری معظم انقلاب در شرایطی انجام می‌شود که نظر معظم‌له درباره استیضاح این است که استیضاح وزرا در سال‌های پایانی دولت‌ها، که در سرازیری دوره خود قرار دارند، معلوم نیست بهترین گزینه باشد و فرد جایگزین از وزیر فعلی بهتر باشد.

۴- تجربه استیضاح وزرا نشان داده که استیضاح‌ها

حسین عبداللّهی‌فر
جریان‌شناس

علی مطهری به عنوان طراح استیضاح وزیر کشور در مجلس شورای اسلامی علت به تأخیر افتادن طرح استیضاح رحمانی‌فصلی را مخالفت رهبر معظم انقلاب اعلام کرده و از قول هیئت رئیسه مجلس به خبرنگار «ایلنا» گفته است: «هیئت رئیسه می‌گوید مقام رهبری با استیضاح مخالفند، لذا آن را اعلام وصول نمی‌کنیم. احتمالاً مخالفت ایشان به خاطر در پیش بودن انتخابات مجلس است.»

این ادعا در حالی بیان می‌شود که:

۱- اسدالله عباسی، سخنگوی هیئت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی، این ادعا را تکذیب کرده و علت عدم اعلام وصول طرح استیضاح را کاهش تعداد امضاکندگان به ۹ نفر اعلام کرده است. طرح

محمد نوری
کارشناس اقتصادی

اتفاقاتی که در سال‌های ۱۳۹۱-۱۳۹۰ پیش آمد، به بحرانی گسترده در قیمت ارز و طلا در کشور منجر شد. این امر به سقوط ارزش ریال در برابر ارزهای دیگر انجامید. به طوری که سفره اقتصادی خانوارهای طبقه پایین و متوسط جامعه کوچک‌تر شد. بحرانی که شاید یکی از عوامل تشدیدکننده آن سیاست‌های غلط اقتصادی دولت وقت بود؛ اما سیاست‌های ارزی آمریکا، نقش مهم‌تری را در ایسن جنگ ارزی علیه مردم ایران بازی کرد. آمریکا در این شرایط از دلار به عنوان سلاح استفاده کرد. به این صورت که چون دلار آمریکا مبنای ذخایر و معاملات جهانی است، می‌تواند در جنگ ارزی علیه کشور هدف، با کاهش یا قطع دسترسی این کشور به دلار و سیستم پرداخت جهانی، به آن فشار وارد کند. آمریکا این‌کار را از راه اعمال تحریم‌ها علیه ایران انجام داد.

رهبر معظم انقلاب بارها در سال‌های گذشته نسبت به وقوع جنگ اقتصادی علیه ایران هشدار داده بودند؛ اما به عنوان هشدار جدی و مطالبه‌ای

مهم، در ۲۸ شهریور ۱۳۹۵ در دیدار با فرماندهان و مسئولان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی فرمودند: «اگر مردم و مسئولان بتوانند اقتصاد مقاومتی را به معنای واقعی محقق و کشور را از جادوی پولی و مالی دشمن خلاص کنند و ارزش و آقایی دلار را در زندگی اقتصادی بشکنند، کشورهای دیگر را نیز نجات داده و برای آنها الگو خواهند شد.»

رهبر معظم انقلاب در دهم آبان ۹۶ نیز خطاب به رئیس‌جمهور روسیه بیان کردند: «می‌توانیم تحریم‌های آمریکایی‌ها را با روش‌هایی از جمله حذف دلار و جایگزین کردن پول ملی در معاملات اقتصادی دو یا چندجانبه، بی‌اثر و آمریکا را منزوی کنیم.»

در حال حاضر در شرایطی به سر می‌بریم که کشورمان کماکان درگیر تحریم‌های ظالمانه آمریکاست و این تحریم‌ها روز به روز شدیدتر می‌شود. بانک‌های آن دسته از کشورهای اروپایی که به نوعی از برجام حمایت می‌کردند نیز تحت تأثیر فشارهای آمریکا هنوز هم با مبادلات پولی و بانکی ما مشکل دارند و اقدامی در جهت رفع این مشکلات انجام نداده‌اند.

تنها راه مناسبی که در این شرایط می‌توان در پیش گرفت، تحقق اهداف و مطالبات رهبر معظم

فقط بخشی از توان دولت و مجلس را به کار گرفته و نتیجه‌ای برای بهبود شرایط در بر نداشته است. به ویژه آنکه هر وزیری برای تسلط بر شرایط به دو سال تجربه نیاز دارد و این‌گونه اقدامات هزینه سیاسی نیز در پی داشته است.

۵- طرح استیضاح از سوی کسانی که شش سال از دولت حمایت کرده و در زمینه مشکلات مردم کاری نکرده‌اند، شائبه سیاسی و جناحی بودن این رفتارشان را به وجود می‌آورد؛ چرا که از نظر مردم، نمایندگان فعلی مجلس به ویژه فراکسیون حامی دولت در ایجاد وضعیت فعلی، به ویژه افزایش قیمت بنزین و اغتشاشات آبان ماه، نقش زیادی داشتند، حتی برخی اعضای وابسته به جریان اصلاحات از اغتشاش‌گران حمایت کردند. در شرایطی که شمارش معکوس برای پایان مجلس شروع شده است، عده‌ای خیلی دیر به فکر تلفات جانی و مالی ملت در این زمینه افتاده‌اند و به بهانه دفاع از مردم قصد دارند، وزیر کشوری را که از نظر آنها به جریان غیراصلاحات وابسته است،

انقلاب در انجام مبادلات پولی دو جانبه یا چندجانبه است؛ چرا که با انجام این برنامه تهدیدها و توطئه‌های آمریکا در جنگ ارزی تا حد زیادی خنثی خواهد شد و اثر جنگ اقتصادی تمام عیار دشمن به حداقل خواهد رسید.

در نشست کوالالامپور که اواخر آذر ماه گذشته به ابتکار نخست‌وزیر مالزی برگزار شد، فرصتی فراهم شد که کشورهای اسلامی نسبت به برون‌رفت از مشکلات پیش روی کشورهای اسلامی در حوزه‌های سیاسی و اقتصادی همفکری و تبادل نظر کنند. در این نشست ماهاتیر محمد، نخست‌وزیر مالزی، از مقاومت اقتصادی ایران در برابر تحریم‌های ظالمانه آمریکا تقدیر و از فقدان سیاستی منسجم در مسائل بین‌المللی مبتلا به کشورهای اسلامی انتقاد کرد و پیشنهاد «استفاده از واحد پول مشترک» و «تجارت با دینار، طلا و تهاثر» را ارائه کرد که می‌توان آن را گامی مهم در مسیر حذف دلار از مبادلات تجاری بین این کشورها دانست.

این نشست می‌تواند برای شرکت‌کنندگان آورده اقتصادی فراوانی در جهت پایان دادن به محوریت دلار در مبالات اقتصادی با رویکرد مقابله با زیاده‌خواهی و خوی استکبارگری آمریکا داشته

استیضاح کنند و چون موفق نشده‌اند آن را به حساب ولایت‌مداری گذاشته یا علل کم‌کاری و غفلت خویش را به جاهای دیگری ارجاع دهند. عـ آنچه ذهنیت عمومی را نسبت به این‌گونه اقدامات اصلاح‌طلبان مجلس بدبینانه‌تر می‌کند، این است که بخشی از این جریان پروژه استعفای روحانی را دنبال می‌کنند. در این شرایط هرگونه رفتار افراطی مجلس می‌تواند به طرح کلی این جریان برای عصبانی کردن رئیس‌جمهور کمک کند. به ویژه آنکه مطهری در بیان علل طرح استیضاح وزیر کشور تصریح می‌کند که این اقدام به دلیل ممکن نبودن استیضاح رئیس‌جمهور در شرایط کنونی انجام می‌شود.

۷- تلاش برای استیضاح دیر هنگام وزرا و فشار به دولت برای استعفا در حالی است که پروژه آمریکایی بی‌دولت‌سازی در کشورهای عضو جبهه مقاومت در حال پیگیری است و ملت بیدار ایران نتایج آن را در کشورهای عراق و لبنان مشاهده‌می‌کنند.

باشد. همه شرکت‌کنندگان در این نشست، به نوعی قربانی تحریم و زیاده‌خواهی آمریکا یا متحدان این کشور بوده‌اند؛ قطر، ترکیه و مالزی که تحت فشارهای روزافزون آمریکا به بهانه‌های گوناگون هستند و ایران که بزرگ‌ترین قربانی تحریم‌های ظالمانه آمریکاست. پیشنهاد استفاده از «دینار طلایی اسلامی» که مالزی، ایران، ترکیه و قطر به دنبال به‌کارگیری آن در تبادلات تجاری خود هستند، می‌تواند اقدامی مفید در این زمینه باشد.

پیش از این نیز چین و روسیه درباره استفاده از ارزهای محلی برای پرداخت هزینه همه معاملات تجاری بین خود توافق کرده‌اند. چین از «یوآن طلایی» جدید به عنوان ارز اصلی نرخ‌گذاری نفت استفاده کرده و به این بردن تسلط دلار طی پنج سال متعهد شد. آمارهای رسمی از آن حاکی است که میزان مبادلات با ارز جدید چین، به سرعت در حال افزایش است.

کشورهای اسلامی نیز با اقدام عملی در جایگزین کردن «دینار طلایی اسلامی» می‌توانند به سلطه دلار در کشورهای خود پایان دهند و روند فروپاشی اقتصادی آمریکا را در جهان، همانند افول قدرت نظامی و سیاسی آن، سرعت ببخشند.

دادگاهی در چین تصویب کرده است. چهره و مشخصات بدهکاران بانکی که از پرداخت بدهی‌های خود سرباز زده‌اند، در تمام سینماهای این کشور قبل از آغاز نمایش فیلم پخش شود! اگر در کشور ما چنین کاری بخواهد انجام شود، نمایش مشخصات بدهکاران خودش یک فیلم جداگانه خواهد شد که کارگردانان آن احتمالاً بکم بکم‌گویان و کسانی که همیشه در جیب‌شان اسامی است خواهند بود!

«جان راکیبولد» سرباز آمریکایی که در ویتنام زخمی و نقص عضو شده است حال سال‌ها پس از پایان جنگ دوباره به این کشور بازگشته، اما این بار برای درمان خود و نه کشتار مردم! نشریه «لس‌آنجلس تایمز» از مهاجرت تعداد زیادی از بازنشستگان آمریکایی به ویتنام به دلیل بالا تر بودن استانداردهای زندگی و خدمات با کیفیت و ارزان قیمت پزشکی در این کشور نسبت به آمریکا خبر داده است.

دیدگاه

شماره ۹۲۸ | دوشنبه ۹ دی ۱۳۹۸

صداقت

گام دوم

انتخابات در سیمای بیابانه گام دوم

حسن خدای
پژوهشگر مسائل سیاسی

یکی از مهم‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی ایران که در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی نیز از آن یاد شده است موضوع مشارکت سیاسی مردم در ساختار نظام سیاسی است که به صورت مستقیم و غیر مستقیم در انتخاب و نظارت بر عملکرد مسئولان کشور نقش مهم و حیاتی دارند.

یکی از مهم‌ترین نهادهای کشور که وظیفه قانون‌گذاری و نظارت بر دولت را دارد مجلس شورای اسلامی است که انتخابات یازدهمین دوره آن در اسفند سال ۱۳۹۸ برگزار می‌شود.

این انتخابات از چند نظر برای مردم اهمیت بالایی دارد و مهم‌ترین آن این است که اولین انتخابات در گام دوم انقلاب اسلامی است. بعد از ده دوره انتخابات مجلس در گام اول انقلاب اسلامی شاهد ضعف‌ها و قوت‌هایی هستیم، که مردم و نسل جدید انقلاب اسلامی را به عبرت گرفتن از آنها وادار می‌کند. انتخابات مجلس شورای اسلامی در اواخر سال ۱۳۹۸ چنان اهمیت دارد که می‌توان گفت شاخص‌های اصلی منتخبان ملت در این مجلس می‌تواند معرف آینده نظام سیاسی در گام دوم انقصاب اسلامی باشد. در واقع ضعف یا قوت مجلس آینده می‌تواند تصویری نسبتاً درست از آینده کشور را نشان دهد و گام دوم انقلاب اسلامی را پیش روی ملت به تصویر بکشد.

به همین دلیل در سلسله یادداشت‌های آینده‌ابعاد مختلف یازدهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی با تمرکز بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی بررسی خواهد شد تا بتوانیم مجلسی در تراز انقلاب اسلامی و هموارکننده مسیر گام دوم انقلاب اسلامی داشته باشیم. برای این مهم هم به مشارکت حداکثری در انتخابات نیاز هست و هم انتخاب اصلاح مبتنی بر شاخص‌هایی که رهبر معظم انقلاب(مدظله‌العالی) همواره در سخنان و فرمایش‌های‌شان بر آنها تأکید داشته‌اند.

معظم‌له در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی اصل مشارکت سیاسی مردم در سرنوشت کشور را از افتخارات و دستاوردهای حیاتی و مهم جمهوری اسلامی ایران در گام دوم انقلاب اسلامی برشمردند و در نتیجه با توصیه‌هایی که در پایان بیانیه نسبت به جوانان و مردم داشته‌اند، امیدوارند مردم با مسئولیت‌پذیری و مشارکت به موقع در تحولات سیاسی واجتماعی کشور در ابعاد مختلف، عاملی تعیین‌کننده و تأثیرگذار برای توسعه و پیشرفت کشور باشند.

برای اینکه این نقش در انتخابات پیش رو به صورت دقیق و پررنگ محقق شود، انتظار می‌رود بتوانیم با آسیب‌شناسی انتخابات‌های گذشته نسبت به نوع و کیفیت رأی دادن در آینده امیدوار باشیم. در این راستا نگارنده در نظر دارد در یادداشت‌های آتی موضوعات مهمی را بررسی کند که عبارتند از: آسیب‌شناسی انتخابات در ۴۰ سال اول انقلاب اسلامی، نقش دشمن و اهداف آن در انتخابات گذشته و آینده، مؤلفه‌های تأثیرگذار بر انتخابات پیش رو، راه‌های افزایش مشارکت سیاسی، راه‌های پیشگیری از آسیب‌های گذشته، چگونگی انتخاب صحیح و همه‌جانبه برای داشتن مجلسی در تراز انقلاب اسلامی، جریان‌های سیاسی تأثیرگذار و حاضر در انتخابات مجلس، نقش شورای نگهبان در کیفیت بخشیدن به انتخابات و پیامدهای یک انتخاب صحیح یا غلط.

معيار

کمی اخلاق سیاسی!

فتح‌الله پربشان

کارشناس اندیشه سیاسی

رعایت نکردن اخلاق سیاسی در فعالیت‌های انتخاباتی و فراتر از آن مسئولیت‌گریزی‌های سیاسی در زمان داشتن قدرت، پدیده سیاسی نکوهش‌شده امروز جامعه ماست. در رفتار و سلوک سیاسی سیاستمداران، افراد، بزرگان حزبی و جناحی در نقد یکدیگر و یا ارزیابی رویکردها و عملکردهای نظام اسلامی گاهی آش آن‌قدر شور می‌شود که شاهد تجلی ضرب‌المثل فارسی «بر شاخ نشستن و بن بریدن» هستیم. شیب این بلای سیاسی در آستانه انتخابات به قدری تند می‌شود که افراد نسبت به پیامدهای تصمیم‌گیری‌ها، اقدامات و مواضع سیاسی و فرهنگی خود بی‌توجه می‌شوند، حتی از غرب لائیک و سکولار نیز در این موضوع پیشی می‌گیرند.

در این اقدام با طیفی از اهداف رویه‌رو هستیم که از تخریب جاهلانه یکدیگر گرفته تا نفی مطلق و عامدانه و البته غیر منصفانه اصل نظام اسلامی را در برمی‌گیرد وزیر سؤال می‌برد.

این در حالی است که ما مسلمان هستیم و باید رعایت حریم افراد و جریان‌ها را وظیفه خود بدانیم و فراتر از بحث‌های جناحی، باید مراقبت کنیم در هنگام رفتار و موضع‌گیری ما اخلاق سیاسی ذبح نشود.

آفت تبعی‌بی‌اخلاقی سیاسی، علاوه بر تخریب یکدیگر، زیر سؤال بردن اصل نظام اسلامی است که این همه زحمات خالصانه برایش کشیده شده است. آنچه مسلم و به اساس رفتار رهبر معظم انقلاب در این باره تبدیل شده، این است که فعالیت قانونی و اخلاقی همه جریان‌های سیاسی آزاد بماند و در این مملکت باید هم اصولگرا فعال باشد، هم اصلاح‌طلب، و حتی مخالفان این دو جناح هم باشند.

چرا که بنا به بیان حکیمانه ایشان، هیچ جریانی را نمی‌توان از عرصه فعالیت قانون‌مدار سیاسی و اجتماعی حذف کرد، این امر نه خواسته نظام و رهبر معظم انقلاب است و نه امکان آن وجود دارد؛ اما توقع صدور رفتار قانونی در چارچوب مشهورات و عرفیات سیاسی انتظار با حقی است که همه افراد و جریان‌های سیاسی در بزنگاه انتخابات و زمانه کسب قدرت باید به آن پایبند باشند و این‌گونه عمل کنند.

گاهی، حوزه نخبگی ما نسبت به رعایت مبانی اولیه اخلاق، فرهنگ و سیاست بی‌توجهی می‌کند، حال آنکه در همه جای دنیا و نظام‌های سیاسی مختلف رعایت آنها از مسلمات و ضروریات است، موضوعی که در جامعه دینی ما پایبندی به آن بی‌تردید ضروری‌تر نیز هست؛ چرا که رفتار مسئولان و جریان‌های سیاسی علاوه بر جنبه‌های فردی، دارای ابعاد تربیتی برای قاعده جامعه (توده مردم) است.

این رفتار در مقابل چشم مردم قرار دارد. تصور کنید همه مسئولان با رعایت چارچوب‌های اخلاقی و منطقی در رفتارها و گفتارهای سیاسی خود مراقبت کنند و به سبب دسترسی‌های رسانه‌ای، سیاسی و اقتصادی خود و قرار گرفتن در رأس اخبار، همدیگر را بی‌دلیل متهم نکنند، بی‌شک مردم هم می‌آموزند که به این شیوه عمل کنند.

آشوب، ترامپ و انتخابات

محمد صرفی

روزنامه‌نگار

کمر از دو ماه دیگر تا برگزاری انتخابات مجلس یازدهم وقت باقی است. انتخابات در جمهوری اسلامی ایران همیشه حساسیت و اهمیت خاصی داشته است؛ اما به دلایل متعددی باید گفت، انتخابات آتی از حساسیتی دوجندان برخوردار است. آشوب آبان ماه، مهم‌ترین مؤلفه‌ای است که در این زمینه نقش‌آفرینی می‌کند. برای فهم ارتباط میان آشوب و پدیده انتخابات، باید به ویژگی‌ها، ماهیت و پیامدهای این دو توجه کرد. انتخابات به طور کلی و زیربنایی، یکی از عوامل عینی و شاخصی برای سنجش میزان اقتدار و مقبولیت و مشروعیت نظام است. جمهوری اسلامی به منزله نظامی برآمده از خواست مردم در سپهر مردم‌سالاری دینی، انتخابات را یک فرصت و عامل موق می‌داند و از آن استقبال می‌کند. بار مبارزه با رژیم طاغوت بر دوش مردم بوده و آنان سنگینای انقلاب و در پی آن با رأی ۹۸ درصدی

خود، جمهوری اسلامی را گذاشتند و در ادامه نیز این مردم بوده‌اند که در بزنگاه‌ها و مواقع خطر، پای نظام ایستاده و آن را از گردنه‌های مهلک به سلامت عبور داده‌اند. این شمایی کلی و خلاصه‌ای از نقش مردم در جمهوری اسلامی است. اگرچه آشوب‌های آبان ماه بر بستر اعتراض اقتصادی – درباره افزایش قیمت بنزین – شکل گرفت؛ اما به سرعت ماهیت آن آشکار شد. آشوبگران که از مدت‌ها پیش مترصد چنین فرصتی بودند، با شدت و حدت هر چه تمام‌تر وارد میدان شده و عملاً در راستای براندازی اقدام کردند. حمله به مراکز اقتصادی – عمومی و خصوصی – اماکن دولتی، اماکن انتظامی و بعضاً نظامی – مانند پایگاه‌های بسیج – حتی اماکن مذهبی و ایجاد اختلال در روند مجتمع‌های تولیدی از جمله این اقدامات بود. حملاتی که علاوه بر تخریب و آتش‌افروزی، جان افراد بی‌گناه و رهگذر را هم نشانه گرفته و خانواده‌هایی را داغدار کرد. با این ویژگی‌ها، آشوب و اغتشاش ۱۸۰ درجه با انتخابات زاویه دارد و دو نقطه کاملاً متضاد هستند. مسئله مهم دیگری که در این میان وجود دارد، نگاه دشمن به صحنه است. دولت ترامپ که راهبرد

«فشار حداکثری» را در دستور کار خود قرار داده، آشوب‌های آبان ماه را نشانه‌ای از موفقیت این راهبرد فرض کرده است و در پاسخ به انتقادهای از شکست این راهبرد، آشوب‌ها را آدرس داده و آنها را برای سیاست خارجی خود فاکتور می‌کند. آنهایی که به ریزه‌کاری‌ها و پیچیدگی‌های اجتماعی – سیاسی در محیط ایران آشنا هستند، می‌دانند که آنچه در هفته پایانی آبان رخ داد، بیش از آنکه نتیجه موفقیت سیاست ترامپ و فشار اقتصادی باشد، ناشی از ناشی‌گری‌های داخلی و اجرای نامناسب طرح اقتصادی بنزین بود.

به هر تقدیر اکنون دولت ترامپ دچار این توهم شده که سیاست فشار حداکثری مؤثر بوده و نتیجه این توهم، تلاش برای تداوم و افزایش فشار است. یکی از اقدامات ضروری و مهم، خارج کردن آمریکا از این توهم است. هیچ ابزار و فرصتی بهتر از انتخابات برای این امر وجود ندارد. حضور پرشور و گرم مردم در انتخابات، این پیام راهبردی و استراتژیک را به آمریکایی‌ها ارسال می‌کند که سیاست فشار حداکثری شما برای خسته کردن مردم و بریدن آنها از نظام بی‌اثر بوده و چاره‌ای جز

مطالبه ملت

یادداشت شفاهی از احمد توکلی

شفافیت، ضرورت امروز

معظم انقلاب نیز به پیروی از مولای‌شان در امر شفافیت می‌فرمایند: «ما همه مسائل، غیر از امور مربوط به امنیت دفاعی کشور را شفاف به مردم اعلام می‌کنیم. زمانی که نماینده‌های مجلس نامزد انتخابات مجلس می‌شوند، باید همه مشخصات و نظرات خود را صادقانه با مردم در میان بگذارند و تقلب نکنند.»

شفافیت در مجلس باید آرای نمایندگان به مصوبات مجلس را هم شامل شود، از سوی دیگر باید بر عملکردشان نظارت شود و حضور آنها در مجلس، مأموریت‌ها و مسافرت‌ها باید روشن و شفاف باشد، اگر این اتفاق بیفتد مردم متوجه عملکرد نماینده خود می‌شوند و درمی‌یابند که به چه فردی رأی داده‌اند؛ بنابراین عملکردها صحیح‌تر و صادقانه‌تر می‌شود و اگر نماینده‌ای خلاف رأی خود عمل کند، مشخص می‌شود. در واقع با شفافیت، به نوعی مردم بر عملکرد نماینده منتخب خود در خانه ملت نظارت می‌کنند.

پرسمان

کارکرد نماینده برای مردم؟

روح‌الله منتعکار

کارشناس سیاسی

تمام مناطق و مسائل را دارد. بر این اساس موضوع تحقیق و تفحص عام است و علاوه بر وزارت‌خانه‌ها، دولت و سایر مدیریت‌ها در استان‌ها و شهرها شامل کلیه بخش‌های کشور می‌شود. بر اساس این اصل «هر کسی شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد می‌تواند شکایت خود را کتبا به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. مجلس موظف است به این شکایت رسیدگی کند و پاسخ کافی بدهد.»

همچنین از جمله فواید و اختیارات مهم یک نماینده برای مردم اصل ۸۴ است که جنبه منطقه‌ای و ملی دارد. بر اساس آن «هر نماینده در برابر تمام ملت مسئول است و حق دارد در همه مسائل داخلی و خارجی کشور اظهار نظر نماید.» در اصل ۸۶ نیز آمده است: «نمایندگان مجلس در مقام ایفای وظایف نمایندگی در اظهار نظر و رأی خود کاملاً آزادند و نمی‌توان آنها را به سبب نظر اتی که در مجلس اظهار کرده‌اند یا آرای که در مقام ایفای وظایف نمایندگی خود داده‌اند تعقیب یا توقیف کرد.»

خانه ملت

نگاهی به مجلس سوم

دوقطبی چپ و راست

پایان رسید. در آستانه انتخابات مجلس سوم، اختلافات به اوج خود رسیده بود، به نحوی که زمینه‌های جدی شکل‌گیری تشکیلی جدید فراهم شد و عملاً در تهران دو لیست متفاوت به نام‌های «جامعه روحانیت» و «مجمع روحانیون» منتشر شد و مجمع روحانیون توانست اکثریت کرسی‌های مجلس را به دست آورد و دبیرکل مجمع، مهدی کروبی، برای مقام نائب رئیس مجلس سوم انتخاب شود و بعد از مدتی، در سال ۱۳۶۸ و پس از انتخاب آقای هاشمی‌رفسنجانی به عنوان رئیس‌جمهور، وی به صندلی ریاست مجلس سوم تکیه بزند.

همچنین در این دوره وزیر وقت کشور درباره صلاحیت اعضای گروهک نهضت آزادی از حضرت امام(ره) سؤال می‌کند و حضرت امام(ره) طی نامه‌ای کتبی آن گروه را غیر قانونی اعلام می‌کند و هیئت اجرایی را بر اساس همان داوطلبان وابسته به این گروه، تأیید صلاحیت نمی‌کند.

انتخابات مجلس سوم در روز ۱۹ فروردین سال ۱۳۶۷ و با حضور ملت شجاع ایران در پای صندوق‌های رأی برگزار شد آن هم در حالی که جنگ به روزهای سخت خود رسیده و رژیم بعثی شهرهای کشور را به بمباران هوایی و حتی بمباران شیمیایی تهدید کرده بود. فضای سیاسی کشور نیز در آستانه برگزاری این انتخابات دستخوش تحولاتی مهم بود. در مهر ماه ۱۳۶۵ امام خمینی (ره) سازمان مجاهدین انقلاب را به سبب ایجاد و گسترش اختلافات دو جناح شکل‌دهنده آن منحل کرد. حزب جمهوری اسلامی نیز از این گزند دور نبود و به درخواست بزرگانش و تأیید حضرت امام(ره) در خرداد سال ۱۳۶۶ منحل شد.

این اختلافات در سطوح مختلف کشور در حال گسترش بود. یکی دیگر از نمونه‌های بارز این موضوع، انتخاب میرحسین موسوی به نخست‌وزیری بود که با اختلافات و تنش‌های فراوان همراه بود و سرانجام با اعلام نظر حضرت اسام(ره) و انتخاب مجدد وی به

موج بیگانه

رؤیای تحریم

علی بیگلری

کارشناس سیاسی

بررسی تحركات و مواضع ضد انقلاب در هفته گذشته، نشان‌دهنده تمرکز دشمن بر تحریم انتخابات است. در مقاله‌ای با عنوان «ایران؛ انتخابات در نظام‌های غیر دموکراتیک» به قلم «مهدی نوربخش» در مقاله‌ای تلاش می‌کند با اشاره به دلایل زیر، ملت ایران را از شرکت در انتخابات منصرف کند:

- ۱- وجود دولت پنهان و موازی و تأثیرگذار بر تصمیم‌گیری‌های کلان کشور؛
- ۲- طبیعت سروکلوگرانه نظام در ایران و میزان خشونت در مقابل شهروندان کشور پس از اتفاقات آبان ماه؛
- ۳- محکوم کردن خشونت دولتی از سوی گروه‌های اجتماعی؛
- ۴- قرار گرفتن مجلس انتخابی در مقابل دولت پنهان؛
- ۵- خالی کردن پشت مردم از سوی دولت انتخابی

عقب‌نشینی و تجدید نظر در راهبرد خود ندارد. این پیام بسیار کلیدی و سرنوشت‌ساز بوده و می‌تواند شرایط میدان بازی میان ایران و آمریکا را به شدت دستخوش تغییر و تحول کند.

از این رو انتخابات دوم اسفند، پیش و بیش از آنکه سرنوشت صندلی‌های سبز بهارستان را تعیین کند، مربوط به سرنوشت مردم و کشور است. انتخابات پرشور و حضور گسترده مردم در آن، می‌تواند همچون عصای موسی، سحرهای دشمنان را خنثی کرده و فرصت‌ساز شود.

این نکته نیز قابل توجه و مهم است که کارایی و انتظارات از مجلسی که با مشارکت و رأی بالا شکل می‌گیرد، با مجلسی که محصول مشارکتی ضعیف است، بسیار متفاوت خواهد بود. در شرایطی که مردم خواهان تغییر اساسی در برخی سیاست‌های اجرایی کشور هستند، اولین گام این تغییر از گذرگاه انتخابات دوم اسفند عبور می‌کند. با توجه به این مسائل، در پایان باید گفت آنان که به هر دلیلی مردم را از انتخابات و حضور در پای صندوق رأی دلسرد و ناامید می‌کنند، خواسته یا ناخواسته در خدمت راهبرد فشار حداکثری ترامپ هستند.

در مسیر ثبات

نگاهی به **پایان انحصار قدرت** در لبنان

محمدرضا فرهادی

کارشناس مسائل منطقه

در حالی که برای آینده لبنان سناریو و طرحی تدوین شده بود که هدفش بی‌دولتی و ورود به مرحله‌ای از بی‌ثباتی بود، با حمایت حزب‌الله لبنان، جنبش امل، جریان ملی آزاد (به رهبری جبران باسیل)، جریان المرده و التکتل الوطني، الحزب القومی و اللقاء النشأوری، «حسان دیاب» مأمور تشکیل دادن دولت شد.

روند انتخاب نخست‌وزیر در لبنان به گونه‌ای است که باید از میان سنی‌ها و طیف قانون عرفی موجود از میان طیف «المستقبل» انتخاب می‌شد. با موضع‌گیری سیدحسن نصرالله در سخنرانی روز جمعه ۲۲ آذر ماه که در صورت کارشکنی جریان المستقبل و دیگر جریان‌های نخست‌وزیر استفاده خواهد شد، رایزنی‌ها برای روند جدید در مجلس لبنان صورت گرفت.

با کارشکنی جریان المستقبل در معرفی گزینه نخست‌وزیری (طبق قاعده، از آنجا که نخست‌وزیر سهم اهل سنت و منتخب فراکسیون المستقبل است)، با تفرندی کاملاً دیپلماتیک اکثریت پارلمان، خود نخست‌وزیری را از میان اهل سنت برگزیدند و بر این اساس پنج روز بعد نام «حسان دیاب» وزیر سابق آموزش و پرورش لبنان به میان آمد و رایزنی‌های درون و بیرون پارلمان روی این نام تمرکز داشت.

انتخاب نخست‌وزیر به شیوه فوق که با ابتکار حزب‌الله و جریان ملی (میشل عون) صورت گرفت، پیامدهای منفی برای جریان المستقبل داشت که عبارتند از:

۱- انتخاب نخست‌وزیر به طور مستقیم و بدون در نظر گرفتن نظر رئیس فراکسیون المستقبل، اهل سنت لبنان را پس از حدود ۶۰ سال از سیطره این حزب آزاد می‌کند و به شکل‌گیری حداقل یک حزب جدید سنی در لبنان منجر می‌شود که لزوماً خطوط سنتی المستقبل را

در عرصه‌های داخلی و خارجی لبنان دنبال نمی‌کند.

۲- ایجاد انشقاق و گسستگی در بین جریان المستقبل و جریان‌های همراه.

در مقابل اثرات مثبت آن برای دیگر جریان‌های سیاسی عبارت است از:

۱- همبستگی بیشتر این جریان‌ها در روند تحولات جاری در لبنان؛

۲- خروج لبنان از مسیر بی‌ثباتی و ارائه یک روند جدید برای جلوگیری از به محاق رفتن دولت در این کشور.

در کنار این عوامل، باید به چالش‌های پیش روی نخست‌وزیر جدید نیز اشاره کرد. اصلی‌ترین چالش پیش رو همراهی نکردن جریان‌های معارض با وی برای تشکیل دولت است. چالش دوم با فرض تشکیل کابینه، ایجاد چالش‌های وسیع در سطوح داخلی و بین‌المللی برای دولت جدید است؛ به گونه‌ای که جریان‌هایی همچون المستقبل در سطح داخلی دولت را با ناکارآمدی گسترده مواجه کنند. چالش سوم تلاش گسترده برای زمین گیرکردن این دولت از طرق گوناگون و بر اساس سناریویی بیرونی و داخلی است. درباره این چالش سوم می‌توان نمونه عراق را توضیح داد که بازیگران مخالف دولت عبدالمهدی (چه در داخل و چه در خارج) بر اساس سناریویی هماهنگ آن را به ورطه استعفا کشاندند.

البته در کنار این چالش‌های موجود، فرصت‌هایی نیز در صورت تشکیل دولت برای لبنان متصور است. برای نمونه، اولین فرصت موجود با توجه به وابستگی نداشتن دیاب به جریانی خاص و وابسته، داخلی کردن اقتصاد لبنان بر اساس روند اتکا به داخل است؛ زیرا اکنون لبنان در بحث اقتصادی وابستگی کاملی به بیرون دارد.

فرصت دوم، فراهم کردن فضا برای همکاری دیگر جریان‌ها در روند تصمیم‌گیری در امور اجرایی است؛ چراکه جریان المستقبل طی چند دهه گذشته همه امور را در انحصار خود قرار داده بود.

امیر حکمت

کارشناس مسائل آسیا

نتایج ابتدایی انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان پس از فراز و نشیب‌های فراوان اعلام شد که حاکی از پیروزی ضعیف اشرف غنی با کسب حدود ۵۰/۶ درصد آراست. سه کاندیدای مطرح انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان شامل «عبدالله»، «حکمتیار» و «نبیل» مواضع تندی را علیه نتیجه اعلام شده اخذ کرده‌اند.

مخالفان نتیجه اعلام شده، افراد کوچکی نیستند که بتوان به راحتی از مخالفت آنها عبور کرد یا تهدیدات‌شان را نادیده گرفت؛ اما نکته حائز اهمیت در این بحث این است که این افراد تا چه اندازه بر سر مواضع خود می‌مانند و از آن دفاع می‌کنند. تجربه انتخابات پیشین ریاست‌جمهوری افغانستان نشان می‌دهد، ایستادگی عبدالله‌عبدالله و حمایت و مقاومت استادعطا، تغییر رفتار آمریکا را در پی داشت و دولت وحدت ملی از دل آن خارج شد.

اتفاق دیگری که ممکن است تا زمان اعلام نهایی نتیجه انتخابات رخ دهد، نتایج مذاکرات صلح است. شواهد و قراین نشان می‌دهد، به نتیجه رساندن مذاکرات صلح، به مراتب از پیروزی غنی (به مثابه مهره آمریکا) برای آمریکا مهم‌تر است تا حدی که به احتمال زیاد حداقل بخشی از دستاوردهای دموکراسی در افغانستان را طی سالیان گذشته قربانی این موضوع کنند. از جمله نتایج احتمالی خارج شده از دل مذاکرات صلح، بحث حکومت موقت است که بخشی از جامعه سیاست‌پویان افغانستان، از جمله کرزی نیز آن را دنبال می‌کنند. در کنار مسئله انتخابات همچنین چگونگی حضور طالبان در دولت آینده افغانستان و تغییر احتمالی قانون اساسی از جمله مسائلی است که در بحث مذاکرات صلح مطرح می‌شود. چالش‌های سه‌گانه پیش روی افغانستان است. در صورتی که هر یک از دو اتفاق بالا یا هر دوی آنها رخ دهد، احتمال زیادی وجود دارد که نتیجه انتخابات با پیروزی قطعی غنی رقم نخورد. در این صورت ممکن است چیزی شبیه حکومت

چالش سه‌گانه

واکاوی **چشم انداز دولت آینده** افغانستان

وحدت ملی شکل گرفته یا افغانستان به سمت ایجاد دولت موقت یا دولت انتقالی برود.

اینکه دولت آینده افغانستان با چه چالش‌هایی در آینده مواجه خواهد بود، به چگونگی و میزان تأثیر هر یک از موارد مذکور و همچنین شکل و ترکیب این دولت بستگی دارد. با وجود توضیحات ذکر شده در زمینه ترسیم آینده نتیجه انتخابات، یک سناریو این است که غنی در دور اول یا دوم پیروز انتخابات اعلام شود. اگر فرض کنیم هیچ‌یک از مؤلفه‌های ذکر شده، در وضعیت کنونی در انتخابات و دولت تأثیری نگذارد و غنی به عنوان پیروز قطعی انتخابات اعلام شده و تشکیل دولت بدهد، این دولت با چالش‌هایی مواجه خواهد بود که مهم‌ترین آنها به شرح زیر است:

۱- **مشروعیت ضعیف دولت:** آمارها نشان می‌دهد، غنی با حدود ۹۰۰ هزار رأی برنده انتخابات اعلام شده است. اخذ ۹۰۰ هزار رأی در جامعه‌ای که حدود ۳۰ میلیون جمعیت دارد، سبب کاهش مشروعیت چنین دولتی خواهد شد.

۲- **کارشکنی و نقش آفرینی منفی مخالفان غنی:** مخالفان غنی افراد نسبتاً با نفوذی در جامعه افغانستان بوده و هر یک رهبری بخش قابل توجهی از اقوام افغانستان را برعهده دارند.

۳- **تعاملات ضعیف منطقه‌ای:** تجربه نشان داده است، گرایش افراطی غنی به غرب و به ویژه آمریکا سبب شده است وی در میزان و نوع روابط با دیگر کشورها نتواند تعادل مناسبی برقرار کند؛ از این رو یکی از چالش‌های متصور برای دولت آینده افغانستان به رهبری غنی، دیدگاه نسبتاً منفی و تعامل ضعیف برخی کشورها، از جمله روسیه، چین و پاکستان یا آن است.

۴- **قطعیّت نداشتن آمریکا در حمایت تمام و کمال از بقای دولت افغانستان:** توافق با طالبان موضوع بسیار مهمی برای دولت فعلی آمریکاست. اگرچه ممکن است در کوتاه‌مدت این موضوع به نتیجه نرسیده و دولت افغانستان به رهبری غنی تشکیل شود، اما سایه سنگین این موضوع و توافق احتمالی آمریکا با طالبان در هر لحظه، حکومت غنی را تهدید می‌کند.

جهان

شماره ۹۲۸ | دوشنبه ۹ دی ۱۳۹۸

یادداشت

پیام‌های

نشست کوالالامپور

محمدرضا مرادی

کارشناس روابط بین‌الملل

نشست کوالالامپور با حضور مقامات ۵۲ کشور اسلامی در پایتخت مالزی برگزار شد. پیش از برگزاری این نشست، رسانه‌ها از آن به عنوان اولین نشست کنفرانس اسلامی کوچک نام برده بودند. در این نشست سران ایران، ترکیه، قطر و برخی دیگر از کشورهای اسلامی حضور داشتند. اما این نشست چه پیام‌هایی داشت.

انزوای ریاض: یکی از مهم‌ترین پیام‌های نشست مالزی را باید انزوای ریاض دانست. در واقع مهم‌ترین نکته این نشست، دعوت نشدن عربستان بود که همواره خود را محور تمام همایش‌ها و نشست‌های جهان اسلام معرفی کرده است. این موضوع نشان می‌دهد که مقامات کشورهای اسلامی، عربستان را عامل واگرایی و اختلاف‌ها میان کشورهای اسلامی و همچنین مجری سیاست‌های غرب در جهان اسلام می‌دانند. در واقع می‌توان گفت نشست کوالالامپور، اولین اقدام عملی با هدف پایان دادن به مرکزیت ادعایی عربستان در جهان اسلام است. در کل می‌توان گفت نشست کوالالامپور اقدامی با هدف انزوای ریاض بود. عربستان نشست مالزی را اقدامی علیه خود تفسیر کرد و سعی داشت با فشار بر کشورهای عربی حوزه خلیج فارس، مانند امارات و بحرین، از حضور سرران این کشورها در نشست مالزی جلوگیری کند؛ به همین دلیل این کشورها هبت‌هایی کوچک به مالزی اعزام کردند. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه به شکل صریح اعلام کرد که پاکستان به دلیل فشارهای عربستان در اجلاس کوالالامپور شرکت نکرد. این برای اولین بار است که نشست کشورهای اسلامی خارج از چارچوب «سازمان همکاری اسلامی» برگزار می‌شود. عربستان نشست کوالالامپور را اولین اقدام عملی جهان اسلام علیه خود می‌بیند و به همین جهت رسانه‌های عربستان از این نشست با عنوان «مسجد ضرار» یاد کرده‌اند.

مثلت اِسران، ترکیه و قطر: حضور هم‌زمان مقامات جمهوری اسلامی ایران، ترکیه و قطر در نشست کوالالامپور از جمله نکات حائز اهمیت نشست کوالالامپور بود که پیام مهم و قاطعی علیه ریاض است و می‌تواند به معنای تضعیف قدرت و جایگاه منطقه‌ای عربستان باشد و شکل‌گیری قدرت جدید در جهان اسلام را که نقشه‌های جبهه استکبار برای هدايت منابع و قدرت در جهان اسلام از طریق حکومت‌های وابسته را پیگیری می‌کند، نقش بر آب کند.

دینار طلایی: «ماهااتیر محمد» نخست‌وزیر مالزی پس از نشست اخیر اعلام کرد مالزی، ایران، ترکیه و قطر به دنبال اجرای معاملات تجاری خود با استفاده از طلا و شیوه «تهاتر» هستند. رسانه‌ها از این موضوع با عنوان «دینار طلایی» نام برده‌اند. کارشناسان بر این باور هستند اکنون زمان آن رسیده است که کشورهای جهان با موضع‌گیری، به تسلط دلار آمریکا بر اقتصاد جهانی پایان دهند و دینار طلایی اسلامی که مالزی، ایران، ترکیه و قطر در تبادلات تجاری خود به دنبال استفاده از آن هستند، می‌توان اقدامی مفید در این زمینه باشد.

رصد

تبرئه اشغالگران از نسل‌کشی!

احکام مسخره‌آمیز!

رأی الیوم: احکام دادگاه سعودی مبنی بر اعدام، حبس و تبرئه برخی متهمان پرونده روزنامه‌نگار عربستانی مسخره‌آمیز است، زیرا دو عامل اصلی این جنایت تبرئه شدند. موضوع غافلگیرکننده این بود که دادگاه دو ناظر اصلی اجرای جنایت، یعنی «احمد العسیری» نایب رئیس سازمان اطلاعات عربستان و «سعود القحطانی» مشاور ولی‌عهد سعودی را تبرئه کرد. به ویژه آنکه دیپلمات‌های غربی حاضر در جلسات نخست محاکمه تأکید کردند برخی از متهمان، این دو نفر را متهم کردند؛ به ویژه عسیری را مسئول تجهیز تیم ترور و صدور دستوراتی مبنی بر قتل جمال خاشقجی دانستند.

از سوی دیگر، هدف از اعلام این احکام هم‌زمان با تعطیلات رسمی غرب، در امان ماندن ریاض از هیاهوی سیاسی و رسانه‌ای بود؛ غافل از اینکه پرونده جمال خاشقجی همچنان به قوت خود باقی خواهد ماند.

پیشروی ارتش سوریه

المیادین: ارتش سوریه در حال پیشروی زمینی به سمت عمق مناطق ادلب در سه محور اصلی، یعنی محور اول از منطقه «اسطبلات» تا «الحراکي»، محور دوم از «اعجاز» به سمت «الصیادی» و محور سوم از «التمانعه» تا «حران» است. اما نبرد فعلی با نبردهای سابق در سوریه متفاوت است؛ چرا که همه برگ برنده‌های سیاسی گروه‌های مسلح و تروریستی مستقر در حومه ادلب، لاذقیه و حومه غربی حلب سوخته است.

غفلت یا قصور!

میدل ایست‌آی: جامعه جهانی عادت کرده است اسرائیل را از هر گونه مسئولیت در مورد مجازات جمعی و نقض فاحش حقوق بشر مبرا کند؛ اما مطمئناً نکته این است که غزه را باید یک لکه ننگ انسانی بر دامن وجدان جهان دانست. همه دولت‌های غربی با غفلت یا قصور، به طور فعال در بدبختی آن نقش داشته‌اند. همه در یک آزمایش غیر انسانی همدست هستند؛ بیش از دو میلیون نفر در سطحی از معیشت قرار گرفتند که سازمان ملل متحد آن را غیرقابل تحمل و غیرقابل زندگی می‌داند.

وحدت داخلی در ایران

اندیشکده رند: پس از سال‌ها متناوب پیش و پس از توافق هسته‌ای، نظام ایران از وحدت داخلی در مقابل ایالات متحده بهره‌مند شده است. فشار حداکثری دولت ترامپ دسته‌های قدرت بزرگ ایران را به هم نزدیک کرده تا سیاست راهبردی یگانه‌ای اتخاذ شود.

یادداشت

ارسال سیگنال به دشمن در فتنه ۸۸

دکتر مهدی طغیان

اقتصاددان

انتخابات ریاست جمهوری در سال ۸۸ نشان‌دهنده یکپارچگی مردم ایران و اقتدار نظام اسلامی در برابر خواسته‌های استکبار جهانی بود. مشارکت ۸۵ درصدی مردم در انتخابات ریاست جمهوری که به منزله تأیید نظام و فرآیندهای آن بود، با توجه به مطرح شدن مسائل هسته‌ای کشور در آن سال‌ها می‌توانست در جهت حل و فصل مسائل از موضع قدرت ایران سیگنال اقتدار به غرب ارسال کند.

با این حال استدلال‌های ضعیف و سست‌بنیان برخی از اصلاح‌طلبان درباره تقلب گسترده در انتخابات سال ۸۸، به ارسال پیامی از ایران به دنیای غرب، مبنی بر ایجاد شکاف بین مردم و نخبگان منجر شد. ارسال سیگنال شکاف زمینه‌های سوءاستفاده را برای برخی از دشمنان داخلی فراهم کرد تا به نظام جمهوری اسلامی ضربه زده و با این حربه موجبات تضعیف نظام را ایجاد کنند. ماحصل این سیگنال‌ها، صدور قطع‌نامه‌های پیاپی در شورای امنیت و سازمان ملل و مواجه شدن اقتصاد ایران با تحریم‌های جدی آمریکا و اتحادیه اروپا بود.

این در حالی بود که اگر تداوم موضع اقتدار در سال ۸۸ و پرهیز از ارسال سیگنال شکاف به دشمن از سوی سیاستون داخلی رعایت می‌شد و اتفاقات فتنه ۸۸ رخ نمی‌داد، بی‌شک اکنون شاهد هیچ یک از زیاده‌خواهی‌های دشمنان در برابر نظام جمهوری اسلامی و مردمی که در انتخاباتی پرشور شرکت داشتند، نبودیم و اوضاع امروز ما با آنچه در آن قرار داریم، متفاوت بود. در واقع پیام فتنه‌گران به غرب تحمیل فشار بیشتر بر مردم ایران بود؛ پیامی که دشمن را بر آن داشت تا با فشار اقتصادی به ملت، مردم را در برابر نظام جمهوری اسلامی قرار دهد و با استفاده از حربه تحریم اقتصادی، تشدید شکاف داخلی را دنبال کند. در واقع دشمن از سال ۸۸ به بعد تلاش داشت تا با فشار به مردم و نظام جمهوری اسلامی زمینه‌های عقب‌نشینی نظام از مواضع خود را ایجاد کند تا نظام جمهوری اسلامی از وضع هسته‌ای، قدرت و نفوذ منطقه‌ای و موشکی خود عقب‌نشینی کند.

متأسفانه، برداشت نادرست و تحلیل غلط برخی از نخبگان سیاسی که تصور می‌کردند می‌توانند از فرصت به دست آمده برای رأی‌آوری در انتخابات ریاست جمهوری استفاده کنند و نتایج انتخابات را به نفع خود رقم بزنند، نه تنها به نفع آنها نشد، بلکه زمینه را برای مصمم شدن دشمن به نابودی همه دستاوردهای حوزه هسته‌ای، دفاعی و منطقه‌ای ایران فراهم کرد. دشمن بر این مدار و توهم قرار گرفت که با هر تشدید فشاری بر جمهوری اسلامی ایران می‌تواند خواسته‌هایش را برآورده کند. در این میان، نخبگان داخلی حامی فتنه به این درک مهم نرسیده بودند که تحمیل فشار اقتصادی بر مردم و همراهی با دشمن نه تنها به نفع جامعه و آنها نیست بلکه دشمن فشار اقتصادی و سیاسی روی مردم و نخبگان باز کرده بود به دنبال تحقق خواسته‌های خود است. بی‌شک تحریم‌های امروز محصول بی‌فکری و بی‌توجهی به آینده و تصمیمات نادرست سیاسی است که دامن‌گیر اقتصاد و جامعه ایران شده است.

میلاد شکری

خبرنگار

با روی کار آمدن دولت یازدهم در سال ۱۳۹۲ و تکیه «بیژن نامدارزنگنه» بر کرسی وزارت نفت مسیری که طی سال‌های گذشته در راستای کاهش مصرف بنزین و افزایش تولید این محصول طی شده بود، روندی کاملاً عکس را طی کرد. سرعت ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس به بهانه‌هایی، از جمله وجود تحریم و غیر اقتصادی بودن ساخت پالایشگاه کند شد، تولید بنزین پتروشیمی به بهانه آلاینده‌گی بالا متوقف و کارت سوخت به بهانه قدیمی بودن فناوری آن و نیاز نداشتن به آن در شرایط حاضر جمع‌آوری شد و واردات بنزین به شدت افزایش یافت. برای درک بهتر این موضوع و ارائه گزارشی از مسیری که در این شش سال پیموده شده، توجه به نمودار زیر می‌تواند مفید باشد. (نمودار ۱)

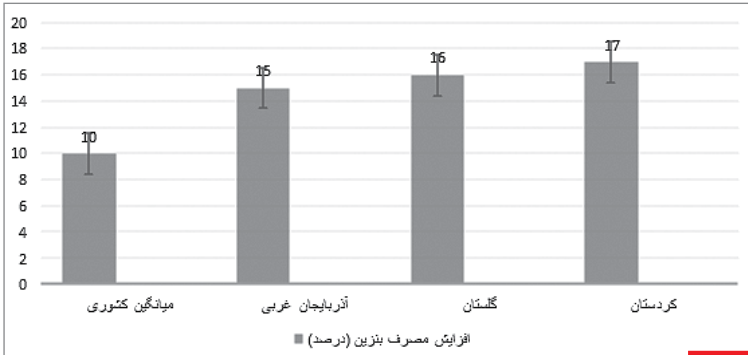
حذف کارت سوخت

در خرداد ۱۳۹۴ و پس از گذشت دو سال از تکیه بیژن زنگنه بر کرسی وزارت نفت، با وجود تأیید اولیه کارت سوخت از سوی وی، با اخذ مصوبه‌ای از دولت، در اقدامی نسنجیده، مشکوک و البته بسیار عجیب سهمیه‌بندی بنزین متوقف و این

فرآورده نفتی تک‌نرخی و کارت سوخت حذف می‌شود که در پی آن مصرف بنزین نیز افزایش می‌یابد. افزایش مصرف بنزین در برخی مناطق مرزی فراتر از متوسط افزایش کشوری است. موضوعی که خود نشان‌دهنده قاچاق بنزین از برخی مناطق مرزی و تأیید این موضوع است که کارت سوخت توانسته بود با ایجاد شفافیت در مصرف بنزین به سد محکمی در مقابل قاچاق این فرآورده تبدیل شود. پس از حذف کارت سوخت در حالی که رشد مصرف بنزین در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ در کشور ۱۰ درصد است، این رقم در کردستان ۱۷ درصد، در آذربایجان غربی ۱۵ درصد و در گلستان ۱۶ درصد گزارش می‌شود. این روند در سال‌های بعد نیز ادامه می‌یابد؛ به گونه‌ای که در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ مصرف بنزین در استان هرمزگان حدود ۱۹ درصد و در استان کرمانشاه حدود ۱۵ درصد افزایش می‌یابد که این افزایش‌های غیر طبیعی و فراتر از میانگین کشوری نشان‌دهنده گسترش پدیده قاچاق بنزین به واسطه حذف کارت سوخت است.

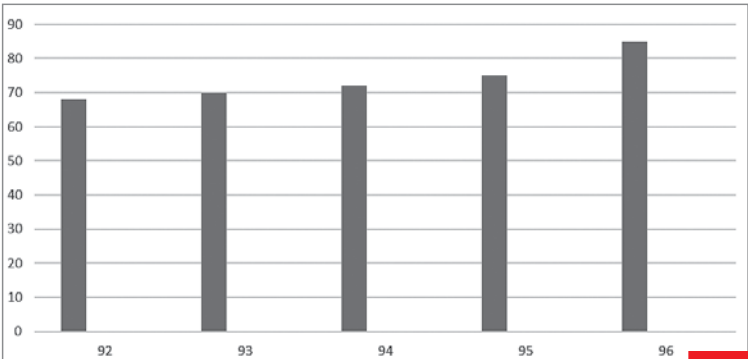
افزایش واردات بنزین

وزارت نفت در دوران بیژن زنگنه رکورددار واردات بنزین شد. در سال ۱۳۹۰ با وجود اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها واردات بنزین چیزی کمتر از ۵ میلیون لیتر در روز بود که این عدد در سال ۱۳۹۲

نمودار یک

میزان واردات بنزین از آغاز دولت اعتدال

نمودار سه

میزان مصرف بنزین پس از حذف کارت سوخت

مروری بر کارنامه آقای همیشه وزیر

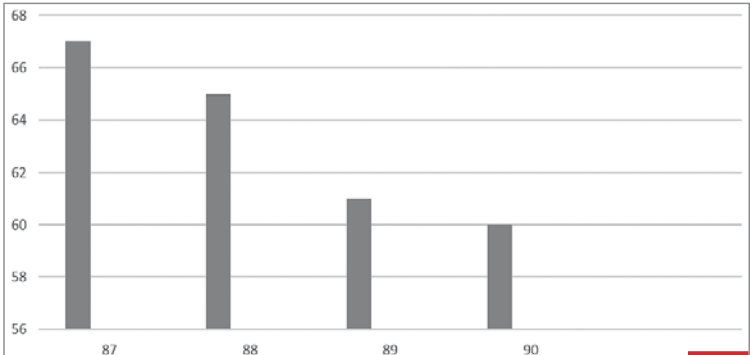
ضربه‌های اقتصادی ژنرال

می‌گردد. البته زنگنه نمی‌گوید چرا در طول این شش سال در این زمینه هیچ اقدامی نکرده است! نامدار زنگنه اگرچه بعدها، ساخت پالایشگاه ستاره خلیج فارس را به نام خود زده و حتی آن را عایدی برجام معرفی می‌کند، اما در نامه‌ای در آبان ۱۳۹۲ خطاب به معاون اول رئیس‌جمهور اذعان می‌کند، او پالایشگاه خلیج فارس را با ۶۹ درصد پیشرفت تحویل گرفته است. البته برخی کارشناسان این پیشرفت را حدود ۷۵ یا حتی ۷۹ درصد می‌دانند. این در حالی است که همه منابع مالی ساخت این پالایشگاه از منابع داخلی تأمین و تمام کالاهای مورد نیاز برای تکمیل آن نیز سفارش داده شده بود؛ اما این پالایشگاه پس از مخالفت‌ها و کارشکنی‌ها در حالی که پیشرفتی بالای ۷۰ درصد داشت، با تأخیر بسیار نهایی می‌شود. جالب اینجاست که یکی از دلایل اصلی افزایش قیمت ۲۰۰ درصدی بنزین در هفته‌های اخیر، محدودیت‌های فروش نفت و ارز حاصله برای ایران از صادرات مازاد تولید بنزین است. این در حالی است که اگر زنگنه در دوران ۱۴ ساله صدارتش در وزارت نفت، پنج پتروپالایشگاه به ظرفیت پالایشگاه ستاره خلیج فارس افزوده بود، آمریکا اصلاً قابلیت تحریم نفتی ایران را نداشت؛ چرا که اصولاً به فروش نفت نیازی وجود نداشت و کشور می‌توانست بنزین تولید شده در این پالایشگاه‌ها را صادر کند.

به ۳/۶۷ میلیون لیتر در روز می‌رسد؛ اما با روی کار آمدن دولت یازدهم و به وزارت رسیدن زنگنه افزایش واردات بنزین نیز کلید خورد. (نمودار ۲ و ۳) این رقم از همان سال اول افزایش یافت و در سال ۱۳۹۴ به حدود ۱۰ میلیون و در سال ۱۳۹۵ به ۱۲ میلیون لیتر در روز رسید. روند افزایشی واردات بنزین تا سال ۱۳۹۶ ادامه پیدا کرده؛ اما این روند در سال ۱۳۹۷ اصلاح می‌شود که مهم‌ترین دلیل آن را می‌توان افتتاح پالایشگاه ستاره خلیج فارس دانست. (نمودار ۴) پالایشگاهی که البته زنگنه و وزارت نفت دولت روحانی هیچ نقشی در ساخت و تأسیس آن نداشتند و روند تکمیل و ساخت آن از سوی قرارگاه خاتم‌الانبیاء و کلنگ‌زنی آن در دولت قبل صورت گرفت. از سوی دیگر، زنگنه و تیم همراه و همفکر وی در سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۹۱ مشکل و دلیل اصلی آلودگی هوارا بنزین پتروشیمی‌ها معرفی کرده و با این بهانه پس از روی کار آمدن، تولید این بنزین را متوقف می‌کنند. با همین استدلال دولت مجوز واردات بنزین را به بهانه آلاینده‌گی بنزین پتروشیمی‌ها صادر می‌کند که البته (آلاینده بودن بنزین پتروشیمی) بعدها در گزارش کمیسیون اصل ۹۰ رد می‌شود.

مخالفت با ساخت پالایشگاه

زنگنه معتقد است راه حل مسئله سوخت را نباید فقط در ساخت پالایشگاه دانست. راه حل در تولید خودرو است که بخشی به CNG باز

نمودار دو

میزان مصرف بنزین پس از آغاز به کار کارت سوخت

نمودار چهار

میزان مصرف بنزین پس از حذف کارت سوخت در استان‌های مرزی

افزوده

مالیات بر درآمد

«مالیات بر مجموع درآمد» یک پایه مالیاتی است که برای اولین بار در سال ۱۳۴۵ در قانون مالیات‌های ایران گنجانده و برای اجرای آن شرکت خدمات ماشین‌ها در وزارت اقتصاد تأسیس شد. مالیات بر مجموع درآمد شامل امور درآمدی از جمله درآمد حقوق، درآمد اتفاقی، اجاره املاک، انتقال املاک و... بود که عملاً اجرایی نشد، چون در آن زمان هیچ فردی اظهارنامه مالیاتی نمی‌داد. در قانون سال ۱۳۶۶ بار دیگر برای حقوق مشاغل، درآمد اتفاقی، فروش و سرقتی املاک و... درآمدهایی پیش‌بینی شد؛ اما از آنجا که با برخی قوانین تعیین شده مغایرت داشتند، بار دیگر در سال ۱۳۸۰ حذف شد. سهم مالیات بر اشخاص حقیقی در کشورهای پیشرفته حدود ۸۰ درصد است؛ در حالی که این رقم در ایران حدود ۳۲ درصد است.

شاخص

کاهش قدرت خرید

با روی کار آمدن دولت ترامپ و آغاز جنگ تجاری و تعرفه‌ای با اقتصادهایی، مانند چین که با استدلال حمایت از اشتغال آمریکایی‌ها همراه است، اگرچه روند میزان اشتغال در آمریکا بهبود یافته و بیکاری به حداقل میزان خود رسیده است، اما نرخ تورم در آمریکا به دلیل وضع تعرفه بیشتر بر واردات در حال افزایش است. با این حال خبری از افزایش حقوق و دستمزد در آمریکا نیست.

Bankrate در آخرین تحقیق خود، از تاریخ ۲۵ نوامبر تا ۱ دسامبر ۱۰۰۰ نفر را بررسی کرده است که در این بررسی مشخص شد، نیمی از کارگران آمریکایی، طی ۱۲ ماه گذشته، هیچ افزایش حقوقی نداشته‌اند. این نظرسنجی همچنین نشان داد، تنها ۲۸ درصد از این افراد، در طول سال ۲۰۱۹ افزایش دستمزد را تجربه کرده‌اند.

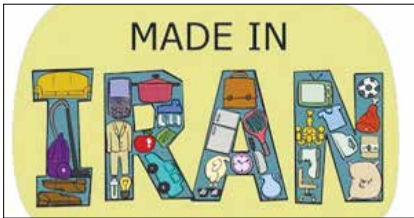

منهای نفت

اقتصاد مقاومتی

تجربه کشورهای دیگر، از جمله ژاپن در بحث مقاومت اقتصادی که با ریاضت اقتصادی تفاوت دارد، نشان داده خودکفایی در اقتصاد امکان‌پذیر است. «خودکفایی» به معنای قطع رابطه با جهان نیست و در دنیای فعلی روابط بین‌ملتها بسیار سریع و گسترده شده و با توجه به نیازهای متعدد دولت و مردم در یک کشور، برطرف کردن همه نیازها در داخل کشور امکان‌پذیر نیست.

واقعیت این است که در مرادوات جهانی دستیابی به استقلال اقتصادی بسیار اهمیت دارد و این استقلال حاصل نخواهد شد مگر اینکه دیگر دولت‌ها، ایران را با وزن و جایگاه خاص در روابط اقتصادی بپذیرند. اقتصاد مقاومتی زمینه ارتقای وزن ایران در مرادوات جهانی را ایجاد می‌کند.

انسان آگاه هیچ گاه گناه نمی کند

گفتاری از آیت الله رسول فلاحتی

بر هر امری آگاه است». خداوند نعره حیوانات وحشی را که در کوه‌ها و بیابان‌ها به سر می‌برند، می‌داند.

خدا گناهان بندگان را که در خلوت‌گاه‌ها مرتکب می‌شوند، می‌داند، خدا آمد و شد ماهیان در دریاهای عمیق را می‌داند، ضمن اینکه خدا به هم خوردن آب‌ها به دلیل ورزش بادهای سخت را می‌داند. توجه همیشگی به خدا سبب تحول انسان است.

اگر انسان بداند خدا همه امور را می‌داند، دیگر هیچ‌گاه گناه نمی‌کند. فکر گناه انسان

هر انسانی که با نظام این عالم و تغییر و تحولات در موجودات هستی رابطه دارد، به یقین می‌داند که یک قدرت بر این دنیای هستی سیطره دارد. اگر انسان به خوبی در ششش آیه ابتدای سوره حدید تدبیر و تعقل کند، برای او کافی است.

اینکه انسان‌ها گناه می‌کنند و از تکالیف الهی سر باز می‌زنند، به دلیل آن است که به این باور نرسیده‌اند که خدای متعال از همه امور آگاهی دارد.

امام علی (ع) در نهج البلاغه می‌فرماید: «خدا

خدمت به دین با عدم تعلق به دنیا

به مناسبت دهم جمادی الاول سالروز جنگ جمل

مقبولیت در مدینه، مجبور شدند به سمت علی (ع) بروند. (تاریخ الطبری، ج ۴، ص۴۲۹) هنگامی که علی (ع) آنها را شایسته ولایت‌عهدی بصره و کوفه ندید، خطشان را از ایشان جدا کردند و بنای مخالفت گذاشتند. علی (ع) که متوجه مشکل آنها شده بود نزدشان رفت و از درشان پرسید، به ناچار سؤالاتی از علی (ع) پرسیدند و امام (ع) به سؤالات آنان پاسخ داد و شبهه‌های‌شان را بر طرف کرد. آنها که نتوانستند در برابر استدلال‌های علی (ع) مقاومت کنند، به ظاهر سخنان ایشان را پذیرفتند و از ایشان اجازه گرفتند تا به عمره بروند. هر چند قسم خورده بودند که قصد فتنه‌گری ندارند، اما همان شب به بهانه حج از مدینه خارج شدند تا مقدمات خیانت به اسلام و مسلمین را فراهم کنند. آنها در مکه به منزل ام‌المؤمنین عایشه، اولین مخالف عثمان، رفتند و از او خواستند برای انتقام قتل عثمان با آنان همراه شود. این در حالی بود که عثمان در آخرین روزهای محاصره خانه‌اش گفته بود: «خدایا شّر طلحه را از من بازدار که وی این مردم را اینجا آورده و بر سر من شورانده است و من امیدوارم از خلافت بی‌بهره باشد. (الکامل فی التاريخ، ج ۳، ص ۶۳) سعیدبن عاص به مروان گفته بود اگر به دنبال قاتلان عثمان هستی، در میان سپاهیان خود به دنبال آنان بگرد که منظورش زبیر، طلحه و برخی خون‌خواهان دیگر بود. به عبارتی قاتلان عثمان در برابر تنها مخالف قتل عثمان، یعنی علی (ع)، دور هم جمع شدند. عبدالله بن عامر پیشنهاد داد به سمت بصره حرکت کنند و پایگاه خود را در آن شهر که از طرفداران طلحه بودند، قرار دهند. هنگامی که به بصره رسیدند نزد عثمان بن حنیف، عامل امیرالمؤمنین (ع)، رفتند، او را اسیر کردند و به شدت مورد ضرب و شتم قرار دادند. دشمنان علی (ع) همگی در بصره جمع شدند و نسبت به تجهیز نیرو اقدام کردند.

مهم‌ترین عامل طغیان طلحه و زبیر، معاویه بود. معاویه که ویژگی‌های این دورا به خوبی

می‌شناخت و می‌دانست شیفته قدرت هستند، تحریک‌شان کرد تا مقابل علی (ع) بایستند، او را کنار بگذارند و خود خلیفه شوند. در صورتی که معاویه فقط خود را شایسته این مقام می‌دانست و به همین دلیل به درخواست‌های متعدد عثمان و نامه‌های مروان توجه نمی‌کرد. او با اصرار و نامه‌نگاری‌های بسیار مروان سپاهی به سمت مدینه فرستاد؛ اما به آنان دستور داد به مدینه و منازعات علیه عثمان وارد نشوند. به عبارتی در نجات جان عثمان تعلل کرد تا او را به قتل برسانند و خود هدایت بنی امیه را به دست بگیرد. هنگامی که مردم به سمت علی (ع) رفتند و او را به عنوان خلیفه انتخاب کردند، قاصدی به شام رفت و او را باخبر کرد.

معاویه به سرعت به سران بنی امیه، از مروان گرفته تا ولید، نامه داد و از آنان حمایت کرد. افرادی مانند طلحه و زبیر را هم با شگرد خاص خود فریب داد. جالب آنکه معاویه در نامه‌نگاری‌های خود روشی را پیش گرفته بود که خون‌خواهان عثمان به هیچ‌وجه به سمت شام حرکت نکنند. ابتدا آنان را متوجه مکه کرد و با ارسال نامه به والی یمن او را تحریک کرد تا امسوال بیت‌المال را که ۶۰۰ شتر و ۶۰۰ هزار درهم یا دینار بود در اختیار خون‌خواهان قرار دهد.

هنگامی که سپاه امیرالمؤمنین (ع) وسپاه جمل در نزدیکی بصره به هم رسیدند، امیرالمؤمنین (ع) سه روز آنها را نصیحت کرد، اما در وجودشان اثر نگذاشت. صبح روز دهم جمادی الاول، امام علی (ع) ابتدا «مسلم مجاشعی» را با قرآنی فرستاد تا بصریان را به حکم قرآن بخواند، ولی آنها مسلم را هدف تیر ساخته و شهید کردند. با این‌حال جناب عمار و خود امیرالمؤمنین (ع) آنان را موعظه کردند تا شبهه‌های‌شان بر طرف شود. اما اصحاب جمل فقط به جنگ راضی بودند. در این جنگ از لشکر امیرالمؤمنین (ع) که ۲۰ هزار مرد جنگی بودند، ۵۰۰۰ نفر شهید شدند و از لشکر عایشه

آیت‌الله العظمی‌الحسین‌علی‌شهرستانی

چرا ۵۰ رکعت نماز می‌خوانیم؟

حسن‌بن‌شمون نقل کرده است محضر امام هفتم (ع) عرض کردم: برای چه نمازهای واجب و مستحب ۵۰ رکعت بوده نه زیادت‌ر و نه کمتر از آن است؟ حضرت فرمودند: برای این است که ساعات شب ۱۲ ساعت، بین طلوع فجر و طلوع آفتاب یک ساعت و حق تعالی برای روز نیز ۱۲ ساعت است و حق تعالی برای هر ساعت دو رکعت نماز قرار داده است که مجموع آن ۵۰ رکعت است و بین غروب آفتاب تا سقوط شفق ظلمت است که برای آن نیز یک رکعت نماز در نظر گرفته شده است.

در حدیثی دیگر حضرت ابوجعفر (ع) به یکی از یارانش فرمودند: آیا می‌دانی برای چه نماز تطوع و نافلة مشروع است؟ عرض کردم: فدایت شوم نمی‌دانم. حضرت فرمودند: برای این مشروع شده که اگر در نمازهای واجب نقصانی باشد، نافلة بر فریضه خوانده‌شده و ادا می‌شود تا آن را تکمیل و تتمیم کند. حق تعالی به نبی مکرمش (ص) می‌فرماید: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهٖ نَافِلَةً لَّکَ»؛ مقداری از شب را بیدار و منهجد باش و نماز شب خاص تو است، باشد که خدایت تو را مبعوث گردانند.

حضرت اباعبدالله (ع) نیز فرمودند: بسا نماز بنده نصف یا ثلث و یا ربع و یا خمسش بالا می‌رود و بالا نمی‌رود از نماز مگر همان مقداری که بنده آن را با حضور قلب خوانده و انجام داده فلذا بندگان مأمور شده‌اند به خواندن نوافل تا بدین ترتیب نقایص از فرایض خودرا تتمیم و تکمیل کنند.

قیام عمومی در همه مراحل نهضت انتظار، مورد نیاز است؛ در مرحله مبارزه با طاغوت‌ها و موانع تشکیل جامعه دینی، در مرحله ایجاد حاکمیت و تشکیل نظام الهی، در مرحله ساختن جامعه نمونه و بالاخره در مرحله استقرار حکومت و نظام عدل مهدوی در سراسر جهان. انسان معیار در گفتمان انتظار، انسانی است که به این پایه از معرفت رسیده باشد که هدف دین را بشناسد و بزرگ‌ترین هدف زندگی خود را تلاش مجاهدانه

و خستگی‌ناپذیر در راه رسیدن به این آرمان قرار دهد و کسی که در این نهضت دیرپا و اصیل شرکت داشته باشد، در هر زمانی که زندگی کند و در هر مرحله‌ای از نهضت انتظار که قرار داشته باشد، مانند کسی است که در جامعه آرمانی دین زندگی می‌کند و در رکاب انسان کامل و حجت معصوم خدا روزگاری می‌گذراند و چون در این راه فدا شود و یا از دنیا برود، مقام شهید را دارد و در پیشگاه رب متعم خواهد بود.

حضرت اباعبدالله (ع) نیز فرمودند: بسا نماز بنده نصف یا ثلث و یا ربع و یا خمسش بالا می‌رود و بالا نمی‌رود از نماز مگر همان مقداری که بنده آن را با حضور قلب خوانده و انجام داده فلذا بندگان مأمور شده‌اند به خواندن نوافل تا بدین ترتیب نقایص از فرایض خودرا تتمیم و تکمیل کنند.

دین

شماره ۹۲۸ | دوشنبه ۹ دی ۱۳۹۸

صداقت

رسالت مردم

محمد عینی زاده موحّد

دکترای تفسیر تطبیقی قرآن

در بینش دکت‌رین انتظار اگرچه قدرت، مسئله اصلی برای برقراری نظام دینی و اجرای احکام اسلام است، اما این قدرت با قدرت‌های ناشی از استبداد شخصی و نژادی یا استبدادهای جمعی حتی استبدادهای ناشی از پرواگاندا و تبلیغات اغواگر کاملاً متفاوت است و فقط بر اراده‌های پاک و همت خالصانه انسان‌های مؤمن متکی است؛ زیرا همچنان که بیان شد، نظام دینی، مبتنی بر رشد و تعالی انسان‌هاست؛ از همین روست که هرگز سنت الهی در رسیدن به اهداف دین و ساختن جامعه موعود، بر آن نبوده است که برگزیدگان الهی، شخصاً و با تکیه بر قدرت ماورایی یا توسل به روش‌های معمول جباران و قدرت‌طلبان، چنین جامعه‌ای را تشکیل دهند و اساساً ساختن چنین جامعه‌ای با روش‌های معمول بشری در ایجاد حاکمیت‌ها و تصاحب قدرت ممکن نیست.

رسیدن به هدف عالی دین و ساختن جامعه موعود، اگر چه محور اصلی تلاش همه انبیا، اوصیا و انسان‌های صالح در طول تاریخ بوده، اما هرگز سنت الهی بر آن نبوده است که برگزیدگان الهی با هر روشی چنین جامعه‌ای را تشکیل دهند. تنها راه برای برپایی جامعه موعود، قیام عمومی و حرکت همه انسان‌ها برای ایجاد عدالت است.

از این رو برگزیدگان الهی هرگز از راه غلبه و کودتا، جنگ و خون‌ریزی، و حتی فریب توده‌ها نسبت به این هدف اقدام نکرده‌اند؛ بلکه از راه آگاهی انسان‌ها و معرفی دین حقیقی به آنها جهاد خویش را آغاز کرده‌اند تا انسان‌ها خود راه کمال را بیابند و برای تحقق آن قیام کنند. بی تردید یکی دیگر از نقاط طلایی دکت‌رین انتظار همین نکته است.

قرآن کریم می‌فرماید: ما رسولان خود را با دلایل روشن فرستادیم، و با آنها کتاب (آسمانی) و میزان (شناسایی حق از باطل و قوانین عادلانه) نازل کردیم تا مردم قیام به عدالت کنند و آهـن را نازل کردیم که در آن نیروی شدید و منافعـی برای مردم است، تا خداوند بداند چه کسی او و رسولانش را یاری می‌کند بی آنکه او را ببیند خداوند قوی و شکست‌ناپذیر است. (حدید/۲۵)

قیام عمومی در همه مراحل نهضت انتظار، مورد نیاز است؛ در مرحله مبارزه با طاغوت‌ها و موانع تشکیل جامعه دینی، در مرحله ایجاد حاکمیت و تشکیل نظام الهی، در مرحله ساختن جامعه نمونه و بالاخره در مرحله استقرار حکومت و نظام عدل مهدوی در سراسر جهان. انسان معیار در گفتمان انتظار، انسانی است که به این پایه از معرفت رسیده باشد که هدف دین را بشناسد و بزرگ‌ترین هدف زندگی خود را تلاش مجاهدانه و خستگی‌ناپذیر در راه رسیدن به این آرمان قرار دهد و کسی که در این نهضت دیرپا و اصیل شرکت داشته باشد، در هر زمانی که زندگی کند و در هر مرحله‌ای از نهضت انتظار که قرار داشته باشد، مانند کسی است که در جامعه آرمانی دین زندگی می‌کند و در رکاب انسان کامل و حجت معصوم خدا روزگاری می‌گذراند و چون در این راه فدا شود و یا از دنیا برود، مقام شهید را دارد و در پیشگاه رب متعم خواهد بود.

سیدحسین خاتمی خوانساری

دبیر گروه دین

انسان‌ها هنگامی که اختیار خود را به شیطان بدهند، دیگر در هیچ راه مستقیمی قرار نمی‌گیرند و یاری مؤمنان واقعی را بر نمی‌تابند.

خداوند در قرآن به انسان‌ها تذکر می‌دهد که از شیطان دوری کنند و از تجربه پدر و مادرشان، یعنی حضرت آدم و حوا، استفاده کنند: «ای فرزندان حضرت آدم، هوشیار باشید که شیطان، شما را به فتنه نیندازد. همان گونه که پدر و مادرتان را از بهشت بیرون کرد.» و در سوره بقره آیه ۲۰۸ می‌فرماید، فریب خدعه‌های شیطان را نخورید. همچنین در آیه ۱۱۹ سوره نساء می‌فرماید: «کسی که با شیطان رابطه دوستی برقرار کند، بسیار ضرر کرده است.» هنگامی که انسان‌ها عقل و اراده خود را به شیطان می‌سپازند از راهنمایی، روشنگری و تبیین حق استقبال نمی‌کنند. آنها فقط می‌خواهند سخن و نظر خود را پیاده کنند و به حق بودن و نبودن آن توجهی ندارند. بدتر از آن، اگر قدرت‌دوستی، جاه‌طلبی و علاقه به لذت‌ها و مادیات فناپذیر چشم‌شان را کور کرده باشد، هیچ توصیه‌ای را قبول نمی‌کنند. شاید آنان که از شیطان درونی و بیرونی پیروی می‌کنند، بگویند کسی برای ما روشنگری نکرد دوره در ست را به ما نشان نداد، در حالی که دروغ می‌گویند. در صدر اسلام نیز بودند کسانی که از گروه‌های ذهنی خود با پیامبر (ص) و انمه (ع) سخن گفتند و پاسخ شنیدند؛ اما...

طلحه و زبیر دو نمونه بارز بودند که نه روشنگری در وجودشان اثر کرد و نه امر به معروف. آنها پس از به قدرت رسیدن امیرالمؤمنین (ع) به دنبال ولایت‌عهدی شهرهای بزرگ اسلامی بودند، برخی منابع نیز می‌گوید آنها به دنبال خلافت خود بودند، ولی به خاطر عدم

جایگاه زن و مرد در اسلام- ۴

بگو چشم‌های خود را (از نگاه به مردان نامحرم) فرو گیرند و دامان خویش را حفظ کنند.

خداوند اگر به زن دستور داده است حجاب و عفاف خود را حفظ کند؛ به مرد هم دستور داده چشم‌های خود را از گناه نگاه دارد. در آیه دوم سوره نور آمده است: هر یک از زن و مرد زناکار را صد تازیانه بزنید. در آیه ۳۸ سوره مائده نیز آمده است:

دست مرد دزد و زن دزد را به کیفر عملی که انجام داده‌اند، به سبب مجازات الهی قطع کنید. در مجازات هم مرد و زن مساوی هستند. بی‌توجهی به دستورات دین سبب می‌شود عده‌ای ظالم بشوند و عده‌ای مظلوم. قرآن کریم در سوره نحل (آیه ۵۸ و ۵۹) و تکویر (آیه ۸ و ۹) نیز رسوم جاهلی را به شدت نکوهش می‌کند.

مرد و زن به همان میزان که حقوقی دارند و هیچ امتیازی بر یکدیگر ندارند، مسئولیت‌هایی نیز بر عهده دارند و باید پاسخ‌گوی رفتارشان باشند. خداوند امتیازاتی به انسان‌ها داده و از آنها اطاعت و بندگی خواسته است.

اولین کاری که هر مرد و زن باید انجام دهد، این است که خود را از گناه دور کند و دیگران را نیز به گناه نیندازد. در این بعد نیز مرد و زن مساوی هستند و بر دیگری برتری ندارند.

خداوند همان‌طور که از زن خواسته است تکالیف شرعی خود را رعایت کند، از مرد هم خواسته است به تکالیف خود عمل کند.

خداوند در آیات ۳۰ و ۳۱ سوره نور می‌فرماید: به مردان باایمان بگو چشم‌های خود را (از نگاه به زنان نامحرم) فرو گیرند و عفاف خود را حفظ کنند.... و به زنان باایمان

پرونده

شماره ۹۲۸ | دوشنبه ۹ دی ۱۳۹۸

مسابقات

چوب خط

نگاهی به برنامه مالی دولت برای سال آتی

پیش درآمد

نقشه راه

در شرایط تحریم و تلاش ایالات متحده آمریکا برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران و تلاش دولت برای وضع بودجه منهای نفت، توجهات ویژه‌ای به بودجه سال ۹۹ وجود دارد؛ از این رو در این شماره بر آن شدیم تا در گفت‌وگو با کارشناسان امر ایجاد این سند مهم مالی کشور را بررسی کنیم. درباره کلیت این سند می‌توان گفت پیش‌نویس بودجه ۹۹ با رشد ۸ درصدی نسبت به بودجه ۹۸ یا مبلغ ۴۸۴ هزار میلیارد تومان به مجلس تقدیم شده است. هر چند در نگاه اول و با افزایش میزان بودجه عمومی دولت می‌توان گفت، بودجه سال ۱۳۹۹ بودجه‌ای انبساطی است؛ اما با لحاظ کردن تورم حدود ۴۱ درصد و رشد ۸ درصدی این بودجه نسبت به سال قبل، به این نتیجه خواهیم رسید که این بودجه اقتضای بسته شده است. حال این پرسش مطرح می‌شود که دولت منابع به‌دست آمده را در چه جاهایی صرف می‌کند؟ در کل باید گفت منابع حاصله در سه جا که قانون مشخص کرده است، استفاده از کالا و خدمات؛ که با رشد ۴ درصدی از ۳۵۲ هزار میلیارد تومان به ۳۶۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. ۲-تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پروژه‌های عمرانی) که با رشد ۴/۵ هزار میلیارد تومانی حدود ۷۰/۳ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. ۳-تملک دارایی‌های مالی (تسویه قروض و دیون) که با رشد ۶۱ درصدی از ۲۹۱/۳ هزار میلیارد تومان به ۴۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. موضوع بعدی که باید در بودجه روشن شود و یکی از سؤالات اساسی به شمار می‌آید، این است که وضعیت بودجه دفاعی در سال بعد چگونه بسته شده است؟ جزئیات لایحه بودجه سال آینده نشان می‌دهد، اعتبارات اسود دفاعی و امنیتی شامل سه فصل «دفاع»، «حفظ نظم و امنیت عمومی» و «تحقیق و توسعه در امور دفاعی و امنیتی» به طور کلی از ۷۰ هزار و ۹۵۲ میلیارد تومان مصوب می‌شود. ۶۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۸، برای سال ۱۳۹۹ به میزان ۶۹ هزار و ۵۹۶ میلیارد تومان کاهش یافته که در مجموع ۱۳۵۶ میلیارد تومان کاهش داشته است. بیشترین کاهش در بخش تقویت پنبه دفاعی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح است که از میزان ۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد دلار مصوب سال ۱۳۹۸، در سال ۱۳۹۹ به هزار و ۱۳۵۶ میلیارد تومان کاهش یافته است. که در این قسمت ضرورت دارد مجلس تغییراتی را همچون سال‌های گذشته در حین فرایند تصویب اعمال کند.

محمود جامساز به پرسش‌های صبح صادق پاسخ می‌دهد

بودجه ۹۹

نیازهای کشور را تأمین می‌کند؟

وایستگی بودجه کشور به نفت طی سال‌های گذشته یکی از مواردی بوده که همواره کشور ما را در معرض آسیب‌های داخلی و خارجی قرار داده است. همچنین برخی اشکالات ساختاری در بودجه‌ریزی و اجرای آن وجود داشته که همه اینها سبب شده تا رهبر معظم انقلاب خواهان اصلاح ساختار بودجه کل کشور شوند. بر همین اساس با «محمود جام‌ساز» کردیم. فارغ التحصیل رشته اقتصاد از دانشگاه کالیفرنیا گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید:

خبرنگار

زهرا فهروند

به نظر شما بودجه سالانه کشور چه اشکالاتی دارد که رهبر معظم انقلاب دستور اصلاح ساختاری آن را داده‌اند؟

زمان تنظیم بودجه، سعی بر این است که تراز بودجه حفظ شود و درآمد‌ها و هزینه‌ها را پیش‌بینی می‌کنند. هزینه‌ها همیشه وجود داشته و واقعی بوده؛ اما درآمد‌ها غیر واقعی هستند و بیشتر بررسی می‌کنیم. درباره کلیت این سند می‌توان گفت پیش‌نویس بودجه ۹۹ با رشد ۸ درصدی نسبت به بودجه ۹۸ یا مبلغ ۴۸۴ هزار میلیارد تومان به مجلس تقدیم شده است. هر چند در نگاه اول و با افزایش میزان بودجه عمومی دولت می‌توان گفت، بودجه سال ۱۳۹۹ بودجه‌ای انبساطی است؛ اما با لحاظ کردن تورم حدود ۴۱ درصد و رشد ۸ درصدی این بودجه نسبت به سال قبل، به این نتیجه خواهیم رسید که این بودجه اقتضای بسته شده است. حال این پرسش مطرح می‌شود که دولت منابع به‌دست آمده را در چه جاهایی صرف می‌کند؟ در کل باید گفت منابع حاصله در سه جا که قانون مشخص کرده است، استفاده از کالا و خدمات؛ که با رشد ۴ درصدی از ۳۵۲ هزار میلیارد تومان به ۳۶۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. ۲-تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پروژه‌های عمرانی) که با رشد ۴/۵ هزار میلیارد تومانی حدود ۷۰/۳ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شده است. ۳-تملک دارایی‌های مالی (تسویه قروض و دیون) که با رشد ۶۱ درصدی از ۲۹۱/۳ هزار میلیارد تومان به ۴۷ هزار میلیارد تومان رسیده است. موضوع بعدی که باید در بودجه روشن شود و یکی از سؤالات اساسی به شمار می‌آید، این است که وضعیت بودجه دفاعی در سال بعد چگونه بسته شده است؟ جزئیات لایحه بودجه سال آینده نشان می‌دهد، اعتبارات اسود دفاعی و امنیتی شامل سه فصل «دفاع»، «حفظ نظم و امنیت عمومی» و «تحقیق و توسعه در امور دفاعی و امنیتی» به طور کلی از ۷۰ هزار و ۹۵۲ میلیارد تومان مصوب می‌شود. ۶۰۰ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۸، برای سال ۱۳۹۹ به میزان ۶۹ هزار و ۵۹۶ میلیارد تومان کاهش یافته که در مجموع ۱۳۵۶ میلیارد تومان کاهش داشته است. بیشترین کاهش در بخش تقویت پنبه دفاعی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح است که از میزان ۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد دلار مصوب سال ۱۳۹۸، در سال ۱۳۹۹ به هزار و ۱۳۵۶ میلیارد تومان کاهش یافته است. که در این قسمت ضرورت دارد مجلس تغییراتی را همچون سال‌های گذشته در حین فرایند تصویب اعمال کند.

اصلاحات ساختاری بودجه باید ثبات اقتصاد کلان، درآمدزایی پایدار، کارایی و بازدهی شرکت‌های دولتی را که سه برابر بودجه عمومی، بودجه در اختیار دارند و همچنین تقویت نهادهای بودجه را هدف قرار دهد. از سوی دیگر، درآمد‌های نفتی طی سال‌ها از مهم‌ترین منابع درآمدی دولت در بودجه‌ها بوده است و دولت‌ها را در هزینه کرد منابع دست و دلباز کرده و سبب اسراف در هزینه‌های جاری دولت شده است. همچنین ضمن هدر رفتن درآمد‌ها، بسیاری از پروژه‌های عمرانی یا شروع نشده یا ناتمام مانده است.

که باید تنظیم‌کنندگان همواره آن را مد نظر قرار دهند، چالش‌های عمده‌ای است که در پایان هر سال به ناترازی بودجه یا همان کسری بودجه منجر می‌شود؛ مثل هزینه‌های ناشی از مسائل مربوط به محیط زیست، مسائل نظام بانکی، بدهی‌های دولت، معضلات و مشکلات در صندوق‌های بازنشستگی، تغییرات در نرخ ارز که سبب ناپایداری نرخ ارز و در نتیجه منجر به بی‌ثباتی اقتصاد می‌شود.

دولت با دست‌اندازی به منابع صندوق توسعه ملی و بانک مرکزی که موجب بروز تورم و گرانی

آقای نویخت گفته بود که بودجه سال ۱۳۹۹ از نظر اصلاحات ساختاری با سال‌های قبل متفاوت خواهد بود، نظر شما در این باره چیست؟

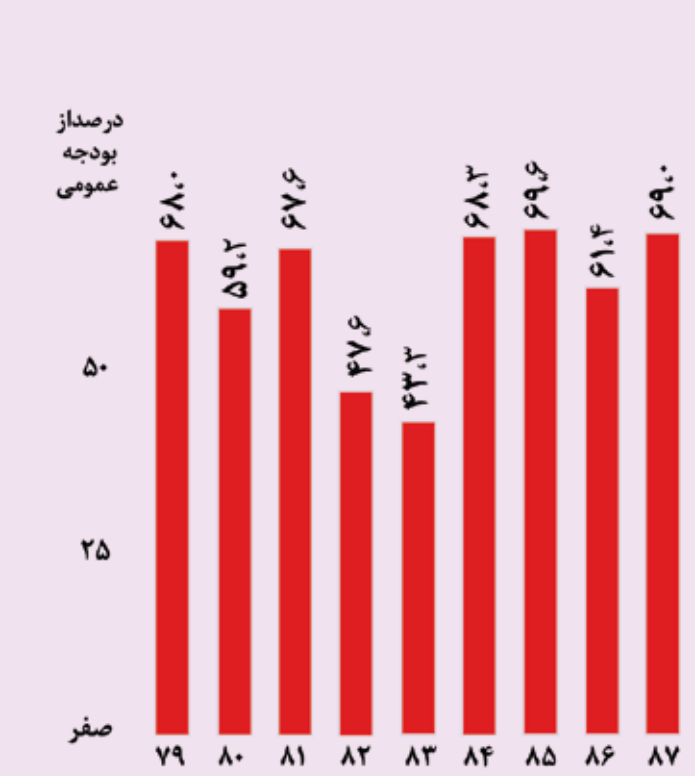
به اعتقاد بنده درآمد‌ها خیلی خوش‌بینانه است و زیربنایی را در نظر بگیرند، رشد اقتصادی، یعنی حجم تولید ناخالص داخلی تزلزل می‌یابد و نه تنها اشتغال ایجاد نمی‌شود، بلکه بر کثرت لشکر آمان‌گرایانه و خوش‌بینانه در نظر گرفته می‌شوند؛ به ویژه در شرایط کنونی که در تحریم‌های اقتصادی به سر می‌بریم. در مورد اینکه ساختار بودجه باید اصلاح شود، هیچ شکی نیست و همواره سیاست‌گذاران ما درباره این ساختار صحبت کرده‌اند که بودجه را بر اساس واقعیات و عملیاتی تدوین کنند.

حساب ذخیره ارزی و قطع وابستگی به منابع درآمد‌های نفتی است، وابسته نبودن به نفت در سیاست‌های کلی نظام بوده که هیچ‌گاه اجرا نشده است. امسال نیز با توجه به وضعیت خاصی که داریم ۴۷ هزار میلیارد تومان از فروش نفت پیش‌بینی کرده‌اند و گفته‌اند که دولت حق تصرف به بودجه جاری را ندارد و این مبلغ باید به بودجه عمرانی اختصاص یابد، بودجه عمرانی را هم ۷۷ هزار میلیارد تومان تعیین کرده‌اند؛ در حالی که هیچ‌گاه بودجه‌های عمرانی در جای خود هزینه نشده و همیشه از بودجه‌های جاری برداشت شده و صرف بودجه عمرانی شده است.

مهم است که دولت از الان به این فکر باشد که با کسری هنگفتی روبه‌رو می‌شود و باید بداند که این کسری را از کجا تأمین کند. اگر قرار باشد این

کسری از بانک مرکزی تأمین شود سبب افزایش پایه پولی، رشد نقدینگی و تورم و تحمیل هزینه بسیار زیادی به مردم می‌شود. اگر قرار باشد این بودجه به خوبی اجرا نشده و منابع به موقع دریافت نشود، اقتصاد ما بیشتر در بی‌ثباتی فرو می‌رود که منجر به نارضایتی مردم و بی‌ثباتی اجتماعی خواهد شد.

اصلاح ساختار بودجه مسئله‌ای نیست که

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

شفافیت برای جلوگیری

از هدررفت منابع

بنا به گفته کارشناسان اقتصادی و توصیه رهبر معظم انقلاب، لایحه بودجه کل کشور نیازمند اصلاحات ساختاری است. در همین زمینه با یک عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید:

این نماینده مجلس درباره منابع بودجه کل کشور گفت: «منابع بودجه عمومی کشور شامل سه منبع درآمد‌های مالیاتی و گمرکی، منابع حاصل از فروش نفت خام و میعانات گازی و منابع فروش املاک مازاد دولت وسایر دارایی‌های مالی است. منظور از بودجه عمومی کشور، بودجه دستگاه‌های اجرایی، وزارت‌خانه‌ها و نیروهای مسلح است. بودجه شرکت‌های دولتی و مؤسسات اتفاقی وابسته به دولت نیز بخش دیگری از بودجه است که همه اینها در کنار هم، بودجه کل کشور را تشکیل می‌دهند.»

وی با اشاره به اصلاح ساختاری بودجه کشور، اظهار داشت: «انجام اصلاحات ساختاری بودجه برای ما اهمیت بسیاری دارد و این اصلاحات باید در بودجه عمومی کشور صورت گیرد که مهم‌ترین بخش آن، قطع وابستگی بودجه عمومی به نفت است. درباره قطع وابستگی به نفت به دلیل اینکه شرکت‌های دولتی، شرکت‌های درآمد‌هزینه‌ای هستند، خیلی آسیب‌پذیر نیستند و مشکل زیادی برای این شرکت‌ها ایجاد نمی‌شود.»

ای عضو کمیسیون برنامه و بودجه افزود: «ما نباید حقوق کارکنان دولت و نیروهای مسلح را به نفت گره بزنیم، چراکه این وابستگی به نفت، یک تهدید است و همیشه مخالفان مردم ایران از آن به منزله یک اهرم تسلیحاتی استفاده کرده، باید این اهرم را از آنها بگیریم و وابستگی بودجه عمومی به نفت را قطع کنیم. اصلاحات ساختاری که رهبر معظم انقلاب نیز بر آن تأکید دارند، در همین راستاست.»

وی با اشاره به درآمد‌های مالیاتی، خاطر نشان کرد: باید به درآمد‌های مالیاتی به عنوان یک منبع مهم نگاه کنیم. از مجموع صد درصد اقتصاد، ۴۰ درصد معافیت مالیاتی دارند، بنابراین باید در شرایط تحریم یک بازنگری در معافیت‌ها انجام دهیم. همین موضوع در کنار جلوگیری از فرار مالیاتی، منابع قابل توجهی خلق می‌کند تا بتوانیم در بحث جایگزینی با منابع نفتی از آنها استفاده کنیم. اقتصاد ما به قدری متنوع است که بتوانیم وابستگی بودجه عمومی کشور به نفت را قطع کنیم، البته در بحث معافیت‌های مالیاتی و جلوگیری از فرار مالیاتی، مطلقاً این موضوع مطرح نیست که از مردم یا گروه‌هایی که مالیات می‌دهند، مالیات بیشتری گرفته شود، بلکه آنهایی که با مالیات فرار می‌کنند باید مالیات بدهند، بنابراین اصلاح ساختاری به معنای فشار به مردم نیست.»

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با اشاره به بودجه شرکت‌های دولتی، تصریح کرد: «با توجه به آیین‌نامه داخلی مجلس، امسال تقریباً یک ماه زودتر گزارش بودجه شرکت‌های دولتی به مجلس ارائه شد که کمیسیون برنامه و بودجه آن را به دیوان محاسبات ارجاع داد. دیوان محاسبات نیز ۲۰ روز وقت دارد گزارش خود را به کمیسیون برنامه ارائه دهد تا بررسی کند و همزمان با بودجه کشور که به مجلس ارائه می‌شود، بودجه شرکت‌های دولتی نیز با دقت بیشتر بررسی شود، چرا که هر سال فرصت کافی برای بررسی بودجه شرکت‌های دولتی نبود.»

وی افزود: «با توجه به این اقدام، باید کاری کنیم که بودجه شرکت‌های دولتی شفافیت بیشتری داشته باشند و اولویت‌بندی‌های آن، هم راستا با اولویت‌های مجلس، دولت و کشور باشد و از پرداخت حقوق و دستمزد به مدیران عامل و هیئت‌مدیره‌ها گرفته تا چگونگی هزینه‌کرد آنها، بر اساس شرح وظایف باشد. همچنین باید بحث کاهش هزینه‌ها را همزمان پیگیری کنیم که این بازیابی و کاهش هزینه‌ها به قطع وابستگی بودجه به نفت کمک می‌کند. در بحث قطع وابستگی به نفت، باید با این رویکرد حرکت کنیم که هم منابع جدید خلق و جایگزین کنیم و هم اینکه جلوی هدر رفت منابع را بگیریم.» رئیس نماینده مجلس با اشاره به اصلاح بودجه سال ۱۳۹۹، گفت: «امیدوار هستیم در بودجه سال آینده کام اساسی درباره اصلاح ساختار بودجه برداشته شود، البته سازمان برنامه و بودجه کار‌های خوبی انجام داده و ایده‌های خوبی مطرح شده است و باید ببینیم آن چیزی که در هیئت وزیران مصوب شده و رئیس‌جمهور به مجلس تقدیم کرده، به چه صورت است. در مجموع اگر بحث اصلاح ساختاری بودجه را به خوبی دنبال و اجرا کنیم، تهدیدهایی را که همیشه وجود داشته، به فرصت تبدیل کرده‌ایم که در بلندمدت به نفع ما خواهد بود.»

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی درباره جایگزین درآمد‌های نفتی اظهار داشت: «بازنگری در معافیت‌های مالیاتی، جلوگیری از فرار مالیاتی، همزمان با کاهش هزینه‌ها همگی با هم به قطع وابستگی به نفت کمک می‌کنند. نفت یک کالای سرمایه‌ای بوده و بهتر است آن را به کالای دیگر تبدیل و صرف توسعه زیرساخت‌ها در کشور کنیم که اگر آن را به این سمت ببریم، نسل‌های کنونی و بعدی نیز از آن استفاده خواهند کرد، ضمن اینکه توسعه کشور سریع‌تر اتفاق خواهد افتاد.»

صبح صادق به دلیل نامزدی مصاحبه شوندگان برای مجلس یازدهم از ذکر نام آنها معذور است

گفت‌وگو با عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس

وضعیت بودجه کشور را برای مردم تشریح کنیم

بودجه سال آینده در حالی به مجلس ارائه شد که قرار بود برای پایدار شدن درآمد‌ها و کارایی هزینه‌ها با اصلاحی ساختاری تبیین شود. اگر اصلاح نظام بودجه‌ریزی سطحی و محدود باشد، پاسخگوی شرایط فعلی اقتصاد کشور نخواهد بود. در فرصتی که تحریم‌ها برای جداشدن از درآمد‌های نفتی ایجاد کرده، ضرورت اصلاح ساختار بودجه پیش از گذشته احساس می‌شود؛ اصلاحی که انجام آن اراده و عزمی جدی را می‌طلبد؛ البته رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد، بودجه ۱۳۹۹ بر اساس برنامه اصلاح ساختاری بودجه که از سال گذشته در چهار محور و ۹ بسته برنامه و پروژه از سوی سازمان برنامه و بودجه آماده شد، تهیه شده است. وی همچنین افزود: تلاش کردیم کمترین وابستگی را به منابع نفتی در طول تاریخ اقتصادی کشور داشته باشیم؛ اما در عین حال بسیاری از نمایندگان چنین ادعایی را قبول ندارند. در همین رابطه با عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس به گفت‌وگو نشستیم.

اگرچه در حال حاضر عدد مستقیم در هزینه‌های جاری نداریم؛ اما اعداد و ارقامی درباره بحث مالیات و ارزش افزوده داریم و مالیات‌هایی را که از شرکت‌های نفتی دریافت می‌کنیم در بودجه عمومی طبقه‌بندی می‌کنیم؛ بنابراین اینکه بگیریم بودجه بدون نفت، این موضوع اصلاً امکان‌پذیر نیست، بلکه بودجه هزینه‌ای بدون نفت، جزء آرزوهای‌مان است که ان‌شاءالله محقق شود.

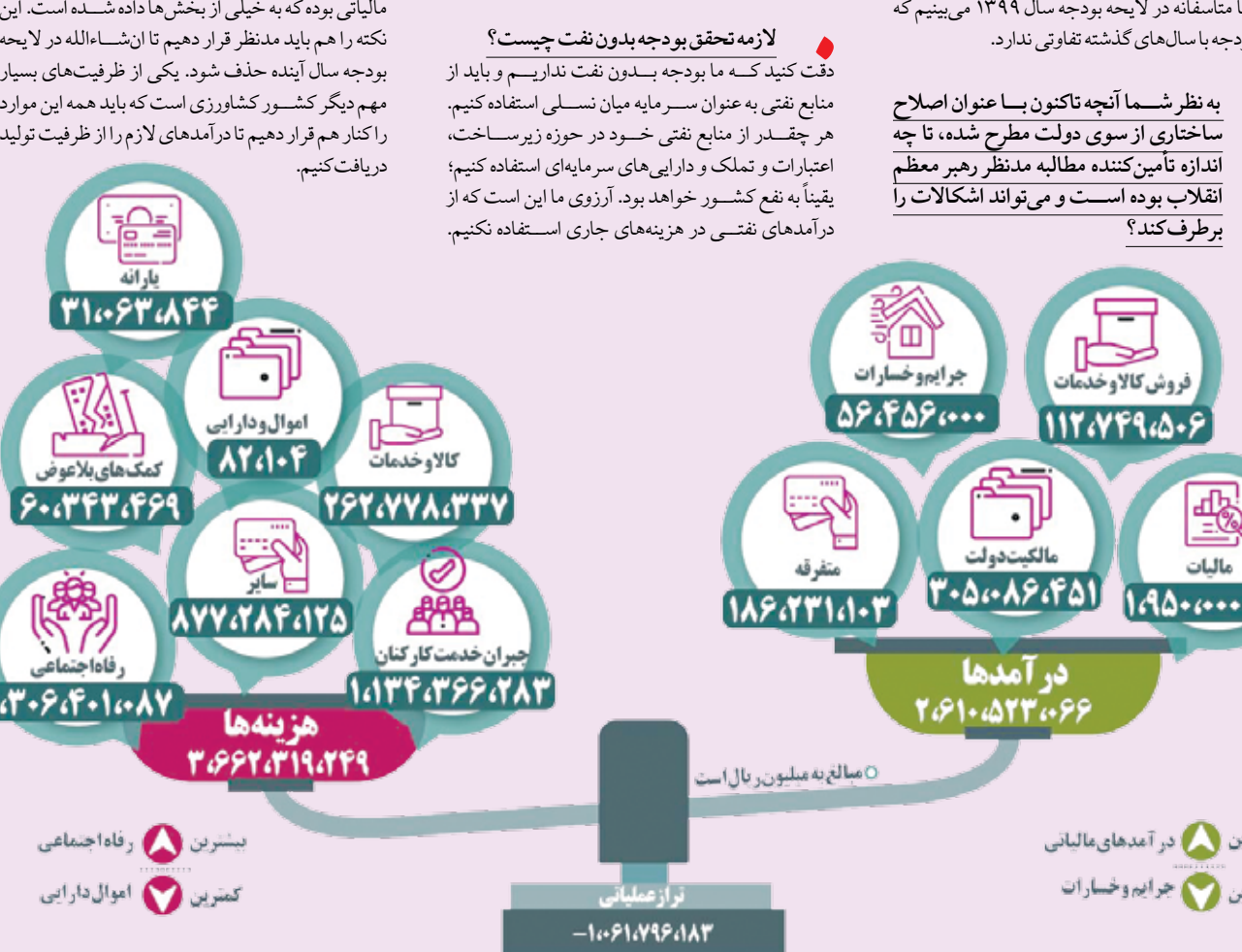
در بحث استفاده از منابع صندوق توسعه ملی، وقتی استفاده از این صندوق را مطرح می‌کنیم، در واقع از منابع نفتی مصرف می‌کنیم که اسم آن را چیز دیگری گذاشته‌ایم و به شکل دیگری از آن بهره‌برداری می‌کنیم. همه این موارد نکاتی است که باید در بررسی‌های کارشناسی به آن برسیم و اصلاحات لازم را انجام دهیم.

چه درآمد‌هایی می‌تواند جایگزین پول نفت باشد؟

کشور ما ظرفیت‌های بسیاری دارد که باید از قبل برنامه‌ریزی‌های دقیق‌تری را انجام می‌دادیم. بنده اعتقاد دارم که امروز افزایش ظرفیت تیران داخلی مانند تولید فراورده‌های نفتی و فراورده‌های مواد پتروشیمی می‌تواند قسمت بزرگی از جایگزین درآمد‌های نفتی ما باشد.

نکته دیگر افزایش ظرفیت‌های مالیاتی است؛ به شرطی که واقعاً این موانع تولید را برداریم، نه اینکه هزاران دست‌انداز در حوزه تولید و سرمایه‌گذاری ایجاد کنیم و بعد بگوییم می‌خواهیم کشور را از بخش درآمد‌های مالیاتی منتفع کرده و بر اساس آنها اداره کنیم. باید همه اینها در کنار هم قرار گیرند تا ان‌شاءالله این ظرفیت ایجاد شود.

کشور ما می‌تواند مانند خیلی از کشورهای دنیا از درآمد‌های مالیاتی استفاده کند. بحث دیگر معافیت‌های مالیاتی بوده که به خیلی‌ها بخش‌ها داده شده است. این نکته را هم باید مدنظر قرار دهیم تا ان‌شاءالله در لایحه بودجه سال آینده حلف شود. یکی از ظرفیت‌های بسیار مهم دیگر کشور کشاورزی است که باید همه این موارد را کنار هم قرار دهیم تا درآمد‌های لازم را از ظرفیت تولید دریافت کنیم.

نگاهی به دخل و خرج دولت در سال ۱۳۹۹

به روایت خبرگزاری رسمی دولت

سال آینده هزینه کرد دولت بیشتر از درآمد‌هایش خواهد بود!

تقویم انقلاب

فروپاشی نظم دوقطبی

سید مهدی حسینی

مورخ و پژوهشگر

در مسیر تحولات جهان معاصر یکی از عجیب‌ترین رخدادها «فروپاشی شوروی سابق» بود. از جنگ جهانی دوم جهان به دو قطب شرق و غرب تقسیم شده بود؛ یکی با محوریت آمریکا و دیگری با محوریت اتحاد جماهیر شوروی سابق که تقابل این دو قطب شرق و غرب را دوران «جنگ سرد» نام‌گذاری کرده‌اند. آمریکا و شوروی سابق کشورهای جهان را مستعمره خود تلقی می‌کردند و هر گونه اقدامی الزاماً باید با مجوز آنها صورت می‌گرفت. البته کشورهای هم بودند که به عنوان کشورهای «غیر متعهد» از آنها نام برده می‌شد؛ اما این هم ادعایی بیش نبود و برای نمونه ایران پایگاه نظامی آمریکایی‌ها در برابر شوروی سابق بود و همه تجهیزات اطلاعاتی- جاسوسی آمریکایی‌ها در مرزهای ایران مستقر بود تا هر نوع تغییر و تحول و تحرکاتی از ناحیه شوروی رصد شود. به عبارتی، می‌توان گفت، کشوری مستقل از ابرقدرت‌های شرق و غرب وجود نداشت؛ حتی جنبش‌های آزادی‌بخش هم تحت سیطره آنها بود.

در این فاصله جنبش انقلابی با هدف مبارزه با سلطه‌گری شرق و غرب از حوزه‌های علمیه شیعه رقم خورد که رهبری آن را روحانیت برعهده داشت. در این بین، شخصیت شاخص به ویژه در دهه‌های چهل و پنجاه امام خمینی(ره) بودند که پرچم مبارزه با شرق و غرب را برافراشتند، آن هم در جهانی که برای اندیشه‌ها و تفکرات دینی و اسلامی هیچ ارزش و جایگاهی قائل نبودند و یکی دین را عامل عقب‌ماندگی و اقیون توده‌های مردم تبلیغ می‌کرد و دیگری دین را همواره جدای از سیاست و حکومت تعریف می‌کرد. بنابراین قطب شرق و غرب هر دو ضد دین بود و به تعبیر استاد شهید مطهری دو تفکر مانند دو تیغه قیچی هستند که در ظاهر با هم در تضاد هستند؛ اما در واقع هر دو دارند دین را قیچی می‌کنند.

بازترین دشمنی‌ها هم با دین اسلام، به ویژه جنبش شیعی به رهبری روحانیت بود. با این اوصاف، برخلاف میل باطنی ابرقدرت‌هایی که از هر نوع دشمنی دریغ نکردند، تحولات انقلاب اسلامی راه رو به رشد و پیشرفتی را طی کرد و انقلاب اسلامی به رهبری قاطع و بلامنازع امام خمینی(ره) به پیروزی رسید. امام خمینی(ره) همواره نشانه‌های فروپاشی نظام سلطه دو قطبی جهان را نوید می‌دادند. هنگامی که رئیس جمهور وقت شوروی سابق به نام «گورباچف» طرح اصلاحات و ففسنای باز سیاسی را در دستور کار خود قرار داد؛ امام خمینی(ره) با پیش بر خاسته از مکتب وحی و فراتر از وقایع سیاسی هیتی ویژه به همراه پیامی مکتوب به شوروی اعزام کردند و به صراحت پیش‌بینی شکست قطعی مارکسیسم و فروپاشی نظام الحادی کمونیست را اعلام داشتند و فرمودند: «از این پس کمونیست را باید در موزه‌های تاریخ سیاسی جهان جست‌وجو کرد.»

کمتر از پنج سال از صدور این پیام که در روز ۱۳۶۷/۱۰/۱۱ صادر شد، نظام کمونیستی در جهان فروپاشید.

تاریخ جهان این واقعبت را ثبت کرد و در ادامه انقلاب اسلامی منشأ تحولات جهان معاصر شد. ان‌شاءالله فروپاشی سرمایه‌داری و ابرقدرت آمریکا را هم همان‌طور که امام پیش‌بینی کرده بودند، خواهیم دید.

حسین معینی

کارشناس تاریخ

در شماره پیشین نامه‌ای از مرحوم هاشمی‌رفسنجانی به حضرت امام(ره) را بررسی کردیم که در آن به چالش نیروهای انقلاب با جریان لیبرال با محوریت بنی‌صدر اشاره کرده بود.

مواجهه نیروهای خط امام(ره) و جریان لیبرال در نیمه دوم سال ۱۳۵۹ به اوج خود رسید و بنی‌صدر و «دفتر هماهنگی مردم با رئیس‌جمهور» با همه توان خط تخریب چهره‌های شناخته شده نیروهای حزب‌الله را کلید زدند که در صدر آنان شهید بزرگوار «آیت‌الله دکتر محمدحسین بهشتی» قرار داشت. در این ایام انواع و اقسام تخریب‌ها علیه بهشتی طراحی و اجرا می‌شد و این در حالی بود که رئیس دستگاه قضا به حکم امام(ره) از پاسخگویی و ایجاد دو قطبی منع شده بود! بهشتی مظلومانه در برابر موج دروغ‌پردازی‌ها و شایعات سکوت کرده و همه تیرهای زهرآکین دشمنان را به تن می‌خرد تا انقلاب نوای اسلامی صدمه نبیند! در این میان، در آخرین روزهای پایانی اسفند ماه سال ۱۳۵۹، گلایه‌های خود را خدمت امام امت طی نامه‌ای محرمانه منتشر کرد. نامه‌ای که در ۱۳۵۹/۱۲/۲۲ با این تعبیر آغاز شده بود: «سنگینی وظیفه، فرزندان را بر آن داشت که این نامه را به حضور تان بنویسد و حقایقی را بر عرض تان برساند.»

تقابل خط امام و خط نفاق

بخشی از این نامه به تبیین دو خط متفاوت مدیریت کشور اختصاص یافته بود: «دوگانگی موجود میان مدیران کشور بیش از آنکه جنبه شخصی داشته باشد، به اختلاف دو پیش‌مربوط می‌شود. یک پیش‌معتقد و ملتزم به فقاقت و اجتهاد، اجتهادی که در عین زنده بودن و پویا بودن باید سخت ملتزم به وحی و تعبد در برابر کتاب و سنت باشد. پیش دیگر در پی اندیشه‌ها و برداشت‌های بنیابین، که نه به کلی از وحی بریده است و نه آنچنان که باید و شاید در برابر آن متعبد و پایبند و گفته‌ها و نوشته‌ها و کرده‌ها بر این موضع بنیابین گواه است. پیش اول در برابر بیگانگان و هجوم تبلیغاتی و سیاسی و اقتصادی و نظامی آنها سخت به توکل بر خدا و اعتماد به نفس و تکیه بر توان امت اسلامی و پرهیز از گرفتار شدن در دام دوری‌ها یا دلسوزی‌های بیگانگان معتقد و ملتزم. پیش دیگر، هر چند دلش

دهلیز

بررسی مواضع خائنانه نهضت آزادی در دوران دفاع مقدس

تقارن شگفت‌انگیز

مهدی دنگچی

پژوهشگر تاریخ

مواجهه جریان‌های سیاسی انحرافی با دفاع مقدس از موضوعات بر مناقشه‌ای است که انحراف این جریان‌ها را از خطر استین اسلام ناب و مسیر ملت به خوبی آشکار می‌کرد. نهضت آزادی از جمله این گروه‌ها بود که در طول هشت سال دفاع مقدس بیش از آنکه در دفاع از رزمندگان اسلام سخن بگوید، در خدمت‌دشمن عمل می‌کرد. رسانه‌های بیگانه و ضد انقلاب بیانه‌ها، مصاحبه‌ها و نوشتارهای مختلف اعضای این حزب را با آب و تاب بازتاب می‌دادند و آنها را به عنوان «گزارش از درون» و قرینه‌ای برای محکومیت جمهوری اسلامی بزرگ‌نمایی می‌کردند.

کتاب «خط‌سازش» که به بررسی «سرشت و سرگذشت نهضت آزادی ایران» اختصاص دارد، اثر ارزشمند «مجتبی سلطانی»، محقق

و پژوهشگر تاریخ معاصر

است که مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی آن را در دو جلد منتشر کرده است. کتاب حاضر عملکرد و مواضع و دیدگاه‌های نهضت آزادی را در برابر مسائل مختلف سیاسی به صورت مستند نقد و بررسی کرده است. بخشی از این اثر به نقد

دوگانگی فرساینده

مروری بر اوج‌گیری اختلافات نیروهای خط امام و بنی‌صدر در زمستان ۱۳۵۹

مظلومیت خط امام

نزد ایشان می‌برد و نمونه‌ای از اقدامات رئیس‌جمهور را چنین شرح می‌دهد: «آقای رئیس‌جمهور در کارنامه‌شان که پریوز به صورت سر مقاله در روزنامه‌شان منتشر شده و رسماً دستگاه قضایی را به ایجاد یک بلوای جدید در جامعه تهدید می‌کند که اگر دستگاه قضایی بخواهد ایشان را با کسانی که در حوادث روز چهاردهم اسفند دانشگاه تهران زخمی و مصدوم شده و در دادسرای تهران از ایشان شکایت کرده‌اند از نظر رسیدگی قضایی در دو کف مساوی بگذارد، از ریاست جمهوری کناره‌گیری خواهد کرد، آیا ایشان خواهان آن نوع دستگاه قضایی هستند که اگر کسی از رئیس‌جمهور شکایت کرد با دو طرف شکایت یکسان رفتار نکند؟»

و در نهایت می‌نویسد: «چندی است که این اندیشه در این فرزندان و برخی برادران دیگر قوت گرفت که اگر اداره جمهوری اسلامی به وسیله صاحبان پیش‌دوم را در این مقطع اصلح می‌دانید، ما به همان کارهای طلبگی خوش بپردازیم و بیش از این شاهد تلف شدن نیروها در جریان این دوگانگی فرساینده نباشیم.»

حافظه

مروری بر سیاست‌های استعماری بریتانیا در آفریقا

اسلام‌زدایی در اوگاندا

محمد گنجی

پژوهشگر تاریخ

«اوگاندا» کشوری در حاشیه دریاچه ویکتوریا، واقع در شرق میانه آفریقا است. پایتخت آن «کامپالا» است و همسایه‌های آن عبارتند از: سودان جنوبی، کنگو، رواندا، برونودی، تانزانیا و کنیا. اوگاندا در سال ۱۸۹۴ که تحت‌الحمایه بریتانیا بود، در ابتدا به صورت یک پادشاهی مقتدر تشکیل شد و به واسطه وجود منابع غنی مس و محصولات عمده کشاورزی، از جمله قهوه و همچنین به دلیل خرید برده، مورد توجه خاص کشورهای بریتانیا و آلمان بود.

هنگام ورود انگلیسی‌ها به این کشور، پادشاهی به نام «یوگاندا» در این سرزمین حکومت می‌کرد که به نظر می‌رسد نام کشور اوگاندا از آن گرفته شده باشد. استعمارگران انگلیس، پس از تسلط بر این سرزمین، بر مردم محروم اوگاندا که شامل مسلمانان و مسیحیان بودند، ضمن ستم‌های بسیار، منابع طبیعی آنان را چپاول کردند.

«محمدرضا متولی الموتی» نویسنده کتاب «اوگاندا» درباره سیاست‌های ضداسلامی بریتانیا در اوگاندا این چنین می‌نویسد: «اوگاندا، سال‌ها تحت‌الحمایه بریتانیا بود و کلیه معادن و امتیازهای کشاورزی را به دست اربابان انگلیسی داده بود. بریتانیا، اوگاندا را به عنوان پایگاهی

مواضع نهضت آزادی در برابر دفاع مقدس اختصاص دارد و در بخشی از آن آمده است: عطاءالله مهاجرانی در سرمقاله روزنامه اطلاعات مورخ ۲۰ مرداد ۱۳۶۲ نوشت: «چه تقارن شگفتی. بمباران گیلان غرب توسط صدام و بمباران نظام جمهوری اسلامی توسط بازرگان. صدام مستقیماً بمب‌های خوشه‌ای را بر سر مردم می‌ریزد و بازرگان، امید و آلمان همان مردم را نشانه می‌رود. یورش نظامی صدام، و تهاجم تبلیغاتی و سیاسی بازرگان، نوعی تناسب و تطابق دارند.»

مصاحبه پر سرو صدای دکتریزدی و مهندس بازرگان با «لوموند» در بهار ۶۴ نمونه‌ای قابل توجه از همراهی با دشمن بود. بخش فارسی رادیوی دولتی انگلیس، بی‌بی‌سی، ضمن انعکاس مصاحبه مزبور، این مصاحبه را «مصاحبه‌ای بی‌نظیر و صریح» علیه نظام جمهوری اسلامی و موضع ایران در قبال جنگ توصیف کرد. حجت‌الاسلام هاشمی‌رفسنجانی در نماز جمعه بیستم اردیبهشت ۱۳۶۴، درباره رفتار مهندس بازرگان و دکتر یزدی در مصاحبه با لوموند می‌گوید: «اینها تمایل دارند که مطرح بشوند و نوعاً سیاست برادر حاتم طایی در مورد چاه زمزم را دارند... اینها با لوموند مصاحبه کردند و آن حرف‌ها را زدند که همه اش دروغ و تهمت است یا اکثرش دروغ و تهمت است.»

سیاست نامه

بررسی اندیشه سیاسی
آخوند خراسانی - ۲۴

منطق مشروطه تحدید حاکمیت زمانه

فتح‌الله پریشان

پژوهشگر
اندیشه سیاسی

اندیشه مرحوم آخوند خراسانی که نقش بسیار مهمی در جریان‌های مشروطه داشت، در چند سال اخیر دوباره در کانون توجه قرار گرفته است. شبهاتی درباره مرحوم آخوند مطرح می‌شود مبنی بر اینکه او از اساس تشکیل حکومت اسلامی و حکومت فقیهان را مردود می‌دانسته است. فارغ از اینکه این شبهه چقدر محل بحث است، این سؤال مطرح می‌شود که در صدر مشروطه محل نزاع پیرامون چه موضوع با موضوعاتی بوده است؟

نزاعی که در بحبوحه مشروطه میان شیخ فضل‌الله، میرزای نائینی و دیگران درباره مشروطه مشروعه وجود داشت، بحث ولایت فقیه و تشکیل حکومت اسلامی نیست و مسلم است که فقها در آن دوران قائل به ولایت فقیه بودند؛ چراکه صاحب جواهر می‌گوید: «کسی که به ولایت فقیه قائل نباشد، بوی فقه را استشمام نکرده است.» اما این مسئله وجود دارد که در زمان مشروطه شکل آرمانی ولایت فقیه قابل تحقق نیست.

فهم این واقعیت تلخ تاریخی زمانی میسر است که بدانیم اصولاً اندیشه هر اندیشمندى را باید در ظرف زمانى مشخصى ارزیابی کرد و باید شرایط زمانه، محیط و پارادایم حاکم بر زمانه و... را در آن اندیشه دخیل دانست؛ از این رو اگر می‌خواهیم اندیشه سیاسى آخوند خراسانى را بررسی کنیم، باید ببینیم زندگی و زمانه وی و شرایط حاکم بر آن چگونه بوده و چه تأثیری در اندیشه وی گذاشته است. نگاه مرحوم آخوند درباره مشروطه و اینکه مشروطه‌نمی‌تواند مشروعه باشد هم به این نحو است که آخوند خراسانى در نامه‌ای که به یکی از این افراد می‌نویسد، می‌گوید: «آخوند کذا مگر مشروطه مشروعه می‌شود؟». این کلام یعنی اینکه حکومت مشروطه اصلاً شرعى نیست؛ زیرا هدف در حکومت مشروطه آن است که ما بخواهیم شاه را تا حدی که مقدور است کنترل کنیم، پس چرا لفظ شرعى در کنار آن گذاشته می‌شود؟ از این رو هدف مرحوم آخوند، کنترل کردن حکومت است تا به دستورات شرعى نزدیک‌تر شود. ۱. در آن دوره به لحاظ سازمان روحانیت اصلاً ظرفیت اینکه حکومتی در یک سطح عالی تشکیل شود، وجود ندارد و ظرفیت آن دوره این است که مقداری حکومت بسا مشروطه کنترل شود. برداشتی که مرحوم آخوند از محیط خود دارد، کاملاً عقلانی است. بحث آخوند خراسانی این نبود که ولایت فقیه یا تشکیل حکومت اسلامی را از اساس قبول نداشته باشد، بلکه وی تحقق این مسئله را شذنی نمی‌دانست. به عبارت دیگر، منطق مرحوم آخوند درباره مشروطه و مشروط کردن حاکم و اقامه نکردن حکومت دینی و عدم رویکرد حداکثری نسبت به حاکمیت اسلامی را باید مرون پرسش زمانه وی دانست، اینکه در آن زمانه امکان تحقق حاکمیت اسلامی بود یا خیر؟

منبع:

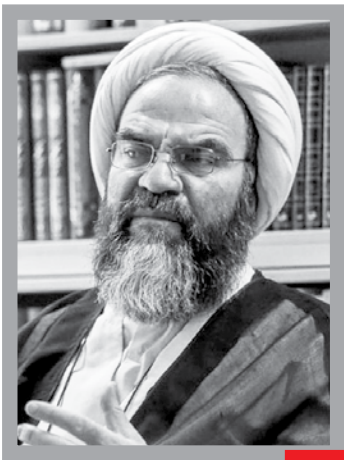
۱-حجت‌الاسلام سیدسجاد ایزدهی، آخوندخراسانی به تشکیل حکومت معتقد بود، اما آن را شذنی نمی‌دانست، ۲۱ آذر ۱۳۹۸، پایگاه شبکه اجتهاد، قابل دسترسی در <http://ijtihadnet.ir>

محمدجواد حق‌شناس

محمود سریع القلم

حجت‌الاسلام محسن غروی‌ان

تأملی بر اظهارات سیاسی با چاشنی نفی رویکرد انقلابی

بر شاخه نشستن و بن بریدن!

سامان فکری

پژوهشگر علوم دینی

در روزهای اخیر، اظهاراتی از سوی برخی افراد سیاسی و لیبرهای فکری شاخص شنیده و دیده شد که در ذات خود نوعی قضاوت منفی و ملامت‌گر نسبت به تفکر انقلابی و مدیریت و حکمرانی اسلامی در آن نهفته است. با سنجه انصاف به قضاوت و ارزیابی آنها می‌نشینیم تا ابعاد و زوایای بیشتری از چرایی این سبک رفتار سیاسی که مصداقی بارز از ضرب‌المثل فارسی «بر شاخه نشستن و بن بریدن» است، روشن شود.

♦ نفی سیاسی رویکرد انقلابی

«حجت‌الاسلام محسن غروی‌ان» در اوایل آبان با اشاره به سخنان اخیر رئیس‌جمهوری در هیت دولت درباره معطل ماندن لوایح چهارگانه و ضرورت پذیرش صلح و مذاکره برای منافع امت اسلامی، گفت: «رئیس‌جمهوری چند روز قبل گفت اقتضای دموکراسی این است که در مسائل کلانی که مراکز تصمیم‌گیرنده از اتخاذ تصمیم عاجز‌ند، باید به رأی ملت و صندوق همه‌پرسی مراجعه کرد. راهی عقلایی‌تر از این پیشنهاد رئیس‌جمهوری وجود ندارد. در موضوعاتی مثل آنچه آقای روحانی اشاره کرد مراجعه به نظر مردم بهترین راه است. به‌قول رئیس‌جمهور، تا کی می‌توانیم دعوا کنیم. چهل سال در حال دعوا بر سر مسائل کلان هستیم»

«محمدجواد حق‌شناس» در نطق پیش از دستور خود در یکصدو‌هشتادوچهارمین جلسه

شورای شهر تهران اظهار داشت: «مسئول همه ناکارآمدی‌های کشور همان‌هایی هستند که به جای گام نهادن در مسیر اصلاح و منافع ملی، برجام را خیانت می‌دانستند و تدبیر دولت را به هزار و یک زبان، به سخره گرفته و با اسرائیل، ترامپ و بن‌سلمان در پاره کردن برجام هم‌صدا شدند؛ همه آنهایی که امکانات خود را بسیج کردند تا به لطف ردّ صلاحیت‌ها و کارشکنی و تخریب‌ها شاید بتوانند به هر قیمت اصلاح‌طلبان را تخطئه کنند و مردم را از آمدن پای صندوق‌های رأی به نفع خود منصرف و پشیمان‌کنند.»

«دکتر محمود سریع‌القلم» اول‌دی‌ماه در سمینار «تحولات نوین بین‌المللی و آینده ایران» در دانشگاه شهید بهشتی با بیان اینکه مسیر دویست‌ساله گذشته ما کُند، پرچالش و البته درست بوده است و جامعه باید این مسیر را تجربه می‌کرد، خاطر نشان کرد: «اگر بین‌المللی نشویم، در فرایند سود و خطا باقی می‌مانیم و مشکلات انباشته می‌شود. آینده کشور ما در گرو بین‌المللی شدن است و ما باید خود را با شاخص‌های بین‌المللی مقایسه کنیم.»

♦ وارونه‌نمایی وقایع

مصادیقی از این دست ویاگوشی‌هاوالحان متفاوت، اما مفهوم یکسان در نقد و نفی رویکرد انقلابی و اسلامی در مدیریت امور کشور بسیار است. تعمق در لایه‌های زیرین و علل اصلی چنین سلوک و رفتار سیاسی از سوی افراد و شخصیت‌های سیاسی و جریانی این واقعیت را نشان می‌دهد که بخش غالب این اظهارات غیرمنصفانه، غیرعلمی و دارای نگاه هنجاری از قبل تعیین شده است. جالب است

ریزش‌ها

فراز و فرود مهدی کروبی - ۱

شاگرد ناپلئونی جلسه سپاس!

کروبی مدعی شد که وی سه بار در درس تفسیر قرآن دانشگاه تهران رد شده و آخر هم با گرفتن نمره ناپلئونی مدرک لیسانس گرفته است. جالب است که این‌ضد انقلاب خارج‌نشین با رویکردی ماکیاولیستی به مواضع جدید کروبی پس از فتنه ۸۸، معتقد است که باید به اعتراضات کروبی از منظر یک عالم و مرجع دینی توجه کرد.

در سال‌های پایانی رژیم پهلوی روزنامه‌ها تصاویری منتشر کردند که در آن تعدادی از مبارزان تازه آزاد شده از زندان، در مراسمی ویژه از شاه بابت آزادی قدردانی کردند. در آن جمع، چهره محی‌الدین انواری و مهدی کروبی مشخص بود. حسین شریعتمداری در این باره می‌گوید: «در این مراسم که از تلویزیون پخش شد و به جلسه سپاس معروف شد، دیدیم که هر یک از آنها مدالی بر سینه‌های‌شان زده بودند... بعد آنها یک صدا اعلام «سپاس» از شاه کردند... این امر برای بچه‌های زندان گران تمام شد، برای‌شان خیلی سنگین بود که ببینند برخی چنین تقاضایی از شاه کردند. آقایان می‌گفتند: ما در زندان آموخته‌هایی داریم که می‌تواند از انحراف جلوگیری کند.»

پی‌نوشت:

۱- خاطرات حسین شریعتمداری، نوار شماره ۱۶، ۱۹، ۱۱۱

عباسعلی
عظیمی‌شوشتری

عضویت علمی
پژوهشگاه امام‌صادق (ع)

پس از آشنایی با مفهوم و ماهیت قاعده نفی سبیل، مطلب پیش رو نتایج حاصل از این قاعده را در حوزه روابط بین‌المللی بررسی می‌کند.

۱-مسلمین هیچ‌گونه سیطره و تسلط در حوزه‌های سیاسی را نباید پذیرا باشند.^۱ به این معنا که نمی‌توانند حاکمیت سیاسی غیرمؤمن را بپذیرند. خواه این سیطره از طریق اشغال یا استعمار کشورشان باشد و خواه وابستگی سیاسی از طریق قرار گرفتن در پیمان‌ها یا اتحادیه‌ها و سازمان‌هایی که استقلال آنها را سلب کند،^۲ یا هضم شدن در ساختارها و نظامات ظالمانه بین‌المللی و به‌طور کلی هاضمه‌قدرت‌ها و جریان‌های سیاسی مسلط بین‌المللی باشد.^۳ امام خمینی (ره) در این زمینه می‌فرماید: «اگر روابط سیاسی دول اسلامی با بیگانگان سبب استیلای آنان بر سرزمین‌های مسلمانان یا نفوس و اموال آنها شود یا موجب اسارت سیاسی مسلمانان گردد، بر رؤسای دولت‌ها حرام است که چنین روابط و مناسباتی داشته باشند و پیمان‌های‌شان باطل است.»^۴ ردیف «ج» از بند ۶ اصل دوم و بند ۵ اصل سوم قانون اساسی نیز ناظر بر این موضوع است. اصل ۱۵۲ نیز هرگونه سلطه‌جویی و سلطه‌پذیری را نفی می‌کند.

۲-در حوزه اقتصادی نیز امام خمینی (ره) می‌فرماید: «اگر در روابط اقتصادی و مانند آن، این

آفاق

ماهیت‌شناسی و نحوه استمرار انقلاب اسلامی - ۷۴

نتایج حاصله از قاعده نفی سبیل

ترس وجود داشته باشد که بیگانگان بر قلمرو اسلام و بلاد مسلمانان تسلط سیاسی یا غیرسیاسی که موجب استعمار آنان یا استعمار سرزمین‌های آنان- ولو از جهات معنوی- پیدا کنند، بر همه مسلمانان واجب است از چنین روابطی خودداری کنند و این‌گونه روابط حرام است.^۵ اصل ۱۴۳ قانون اساسی نیز بر «جلوگیری از سلطه اقتصادی بیگانه بر اقتصاد کشور» با هر روش و شیوه‌ای تصریح می‌کند. اصل ۸۱ نیز دادن امتیاز تشکیل شرکت‌ها و مؤسسات در امور تجارتی، صنعتی، کشاورزی، معادن و خدمات به خارجی‌ان را مطلقاً ممنوع کرده است. همچنین در راستای منع حرکت کشور در چارچوب نظامات ظالمانه بین‌المللی، اصل ۱۵۳ تأکید می‌کند: «هرگونه قرارداد که موجب سلطه بیگانه بر منابع طبیعی و اقتصادی، فرهنگ، ارتش و دیگر شئون کشور گردد ممنوع است.»

۳- حوزه فرهنگ بسیار حساس‌تر است. اساساً هر نوع اجازه به دشمنان برای تسلط فرهنگی، تغییر سبک زندگی بر اساس آداب و رسوم ضد اسلام و تغییر ذائقه‌های مردم مسلمان و تبدیل آنها به مصرف‌کننده مدها و برنامه‌های فرهنگی دشمنان دقیقاً به مفهوم پذیرش بندگی و بردگی آنان بوده و ممنوع است. (مانده/۵۱) با این نگاه، امام خمینی (ره) رواج فرهنگ استعماری را «ام‌الامراض» دانسته‌اند؛^۶ زیرا استقلال و موجودیت هر جامعه از استقلال فرهنگ آن نشئت می‌گیرد و ساده‌اندیشی است که با وابستگی فرهنگی، استقلال در ابعاد دیگر یا یکی از آنها امکان‌پذیر است.

پی‌نوشت‌ها در دفتر نشریه موجود است.

داستان

میراث گران بها

نقیسه محمدی
داستان‌نویس

از آشنایی‌مان خیلی نمی‌گذشت؛ اما در این مدت کم او را خوب شناخته بودم. همه «شادی» را با لب‌های خندان و روحیه شاد می‌شناختم.

چند روز پیش که از کارگزینی حکم انتقال به بخش کودکان آمد، خیلی ناراحت و افسرده بودم. سابقه کار کردن در بخش کودکان را داشتیم و به خاطر آن همه کودک بیمار و گریه و ناله افسرده می‌شدیم و بابت کاری که انتخاب کرده بودم به خودم بدویبراه می‌گفتم.

به اتاق استراحت پناه بردم تا کمی از سروصداراحت‌باشم وبرای انتقالتصمیمی بگیرم. شادی آنجا بود. تعجب کردم. شیفش تمام شده بود و الآن طبق معمول باید به خانه می‌رفت.

استکان چایی را رویه‌رویم گذاشت و با خنده گفت: خدا قوت! بخور تازه‌دمه. زیرلب تشکر کردم و پرسیدم: «شما چرا خونه رفتین؟ مگه شیف‌تون تموم نشده؟» خندید و گفت: «اون عروسک خوشگله هست، موفر فربه، داشت می‌رفت اتاق عمل، می‌ترسید. موندن کنارش.»

گفتم: «بخوای اینطوری فکر کنی اصلاً نباید خونه بری... من اینقدر مشکل دارم که نمی‌تونم به بقیه فکر کنم.» بی‌تفاوت به نظرم گفت: «وقتی خودت رو بجای دیگران بذاری می‌بینی که چقدر خوشبختی. همین که سالمی و می‌تونی به راحتی دل آدم‌ها رو بشاد کنی و این فرشته کوچولوهارو بخندونی، خوشبختی!»

بعد ادامه داد: «به نظر من وقتی خودت رو بذاری جای کسی که مشکلی داره، با مشکلات خودت بیشتر کنار می‌آی. صبرت بیشتر می‌شه، نعمت‌ها رو بیشتر می‌بینی، در نتیجه آرام می‌شی.»

راست می‌گفت. وقتی فکر می‌کردم می‌دیدم شرایطم از اظرافیانم بهتر است؛ اما باز یاد مشکلات خودم افتادم و گفتم: «این همه بچه بغل کنی ولسی یکیش مال خودت نباشه...»

با حالت خاصی نگاهم کرد.

«چرا با خودت فکر نمی‌کنی شاید این شرایط برای تو به فرصته؟ این همه بچه هست که بی‌سرپرست موندن، طعم خانواده داشتن و لذت محبت پدر و مادر رو نمی‌چشن. اصلاً همین بیمارستان پر از آدماییه که به کمک تو نیاز دارن، کمک کن و لذت ببر. چرا با زندگی می‌جنگی؟ باهات دوست باش.»

نگاهش کردم. یک لحظه چشم‌های نگران و دوست‌داشتنی بیمارهای کوچک

بخش را در ذهنم مجسم کردم.

شادی حرف می‌زد و انگار من دنیای تازه‌ای را می‌دیدم. نفهمیدم چقدر طول کشید، اما حالا خوب می‌دانستم چرا هر بار شادی پرستار نمونه بیمارستان شده است. وسایلم را برداشتم و رفتم تا از دختر کوچولویی که برای عمل کلیه آماده می‌شد، آزمایش بگیرم. تنها شعر کودکانه‌ای که بلد بودم را زمزمه کردم.

«کی بود؟ کی بود؟ خانم آبالو بود... خوش آب و رنگ و رو بود...»

کم‌کم صدای گریه دختر کوچولو قطع شد و با نگاه بی‌رمقش خندید. مشتاق بود تا بقیه شعر را بشنود. کم‌کم حس بی‌تابی و نگرانی مادرش بسا خنده‌های دختر کوچک از بین رفت. چه حس خوبی داشتیم، انگار سبک شده بودم. چه خوب بود که این اتاق با حضور من آرام شده بود. با حضور شادی یا شادی‌هایی که عشق و محبت را مثل یک میراث گرانبها به دیگران منتقل می‌کنند.

روزهای نامدار

نگاهی به فلسفه نامگذاری مناسبت‌ها و ایام سال

۱۸

اسفند

۱۳۹۸

یکشنبه

۱۳ رجب ۱۴۴۱

- میلاد حضرت علی^(ع) و روز مرد

۲۶

بهمن

۱۳۹۸

شنبه

۲۰ جمادی‌الاثانی ۱۴۴۱

- میلاد حضرت زهرا^(س) و روز زن

۱۱

دی

۱۳۹۸

چهارشنبه

۵ جمادی‌الاول ۱۴۴۱

- میلاد حضرت زینب^(س) و روزپرستار

۱۶

آذر

۱۳۹۸

شنبه

۱۰ ربیع‌الثانی ۱۴۴۱

- روز دانشجو

حمیدرضا حیدری

روزنامه نگار

نام نهادن روزها بر طبق مناسبت‌شان رسم نیکویی است؛ برای نمونه میلاد حضرت زینب(س) به نام روز پرستار شناخته می‌شود و بدون شک نقطه مشترکی بین همه پرستارها و بزرگ پرستار جریان کربلا وجود دارد. حضرت زینب(س) هم پرستار کودکان وزنانی بود که جز خدا یار و یآوری نداشتند و هم حافظ پیامی بود که اباعبدالله‌الحسین(ع) به خاطر آن جانش را فدا کرد. اما زینب(س) یک ویژگی دیگر هم دارد و آن اینکه در پس آن همه مصائب، چیزی جز زیبایی ندید.

پرستاری عرصه رنج بردن و صبر کردن بر مسائل و مشکلات است. پرستار می‌تواند حضرت زینب را الگوی خویش بداند، آن‌گونه که چیزی جز زیبایی نبیند. روز پرستار هم برای یادآوری این موضوع است که این عزیزان متوجه شوند الگوی‌شان چه کسی باید باشند و در مشکلات‌شان به چه کسی اقتدا کنند.

یکی از مشکلات این روزهای‌مان این است که نام روزها برای‌مان تنها به بهانه‌ای تبدیل شده است تا در آن جشن و پای‌کوبی کنیم؛ برای نمونه روز دانشجو یکی از همین روزهاست. به زعم شهید بهشتی «دانشجو مؤذن جامعه است»؛ اما شاهد

آن هستیم که جشن روز دانشجو در دانشگاه‌های مختلف به مراسم مبتذل تبدیل می‌شود.

روز مادر، روز پدر، روز معلم، روز کارگر، روز دانش‌آموز، روز طبیعت، روز جوان، روز خانواده و غیره، همه و همه نام‌های زیبایی هستند که به مناسبت‌های گوناگون بر روزهای مختلفی از سال گذاشته شده‌اند؛ اما آیا روز مادر برای آن است که فرزندان برای او هدیه‌ای بخرند؟ یا آنکه خواسته شده ما بدانیم که همه روزها روز مادر است؟

آیا می‌توان تنها یک روز را به نام مادری زد که تمام زندگی‌اش را وقف فرزندان کرده است تا تمام زحماتش جبران شود؟ تقویم را که ورق می‌زنی پر است از مناسبت‌هایی که به دلایل گوناگونی نام‌گذاری شده‌اند؛ البته مناسبت‌های فراوانی وجود دارد که گاه شاید برای‌مان کم اهمیت‌تر هم باشند. برخی از اینها را هر هفته از تریبون نماز جمعه می‌شنویم و برخی دیگر را شاید چند سالی یک بار هم نشنویم. اما آنچه باید به آن دقت شود این است که بدانیم بی‌شک آن موضوع چنان مهم بوده است که یک روز را به آن اختصاص داده‌اند.

برای نمونه روز ۲۰ فروردین روز ملی فناوری هسته‌ای است؛ اما در این روز نه کسی هدیه می‌دهد و نه کسی جشن به پا می‌کند، در حالی که این روز در واقع روز پیشرفت فناوری و بالندگی دانشمندان ایرانی است؛ روزی است که باید در آن خودباوری‌مان را بالا ببریم و بدانیم که در چنین روزی دانشمندان ایرانی توانسته‌اند توانایی‌های

بالقوه خود را بالفعل کنند و آن چیزی را بسازند که دشمنان نمی‌خواستند به آن دست پیدا کنیم.

گاهی هم برخی روزهای سال بهانه‌ای هستند تا به ما گوشزد شود باید درباره برخی روزها فرهنگ‌سازی شود. روز ۱۳ آگوست، ۲۲ مرداد، هر سال به نام روز جهانی چپ‌دست‌ها نام‌گذاری شده است. روزی که چپ‌دست‌ها به یکدیگر تبریک می‌گویند. اما اینکه این روز به این نام شناخته می‌شود به این دلیل نیست که این موضوع امتیازی برای این افراد به حساب می‌آید، بلکه از آن روست که در گذشته چپ‌دست بودن به عنوان یک ضعف شناخته می‌شد. قرار دادن روزی با این عنوان برای آن است که مردم دنیا بدانند که چپ‌دست بودن ضعف نیست؛ البته باید بگوییم امتیازی هم به حساب نمی‌آید. چپ‌دست بودن فقط یک تفاوت است و باید فرهنگ آن برای مردم جایفتند.

حال می‌خواهیم بگوییم نام‌گذاری روزها بیش از آنکه برای جشن و پای‌کوبی باشد برای آن است که کمی درباره آن فکر کنیم. برخی روزها هم بدین منظور نام‌گذاری شده‌اند که بهانه‌ای باشد تا یک سری اتفاقات و موضوعات را فراموش نکنیم. حافظه تاریخی ضعیف سبب می‌شود اتفاقات پس از گذشت چند سال به راحتی از خاطر محو شود؛ اما نام‌گذاری روزها باعث می‌شود وقایع و خاطرات گاهی یادآوری شود. یکی از این مناسبت‌ها روزی است که آمریکایی‌ها با موشک به

مریم‌السادات موسوی

مشاور خانواده

پرسش: شغل من پرستاری است و از آنجایی که در این شغل با افراد متفاوت سرو کار داریم، گاهی پیش می‌آید که مورد بی‌احترامی قرار می‌گیریم. در این مواقع، زود عصبانی می‌شوم؛ اما دوست ندارم عصبانیت خود را به بیماران یا اطرافیان منتقل کنم، چه راهکاری برای این مشکل وجود دارد؟

پاسخ: همه ما در تیررس رفتار ناشایست و ناراحت‌کننده دیگران قرار داریم و چه بسا گاهی دیگران را با رفتار یا جمله‌ای رنجانده باشیم که اگر این موضوع ناخواسته باشد قابل چشم‌پوشی است؛ اما اگر از روی قصد و غرض باشد، بررسی آن به واکاوی بسیاری نیاز دارد.

در شغل شریف شما ممکن است برخورد‌ها و تنش‌های ناخواسته بسیاری به وجود آید که باید نحوه مقابله با آن را بدانید؛ نخست، در برخورد با کسی که شما را با رفتاری یا جمله‌ای می‌آزارد، از خود پرسیید آیا حق با من است یا خیر؟ برای درک این موضوع می‌توانید از نفر امینی کمک بگیرید و از او بخواهید در این باره به صورت عادلانه قضاوت کند تا شما نسبت به موقعیت خود آگاه شوید.

در مرحله بعد که اهمیت بسیاری دارد، بهتر

راه‌رفته

نسبت به موقعیت خود آگاه شوید

است خود را در موقعیت فرد قرار دهید تا او و رفتارش را بهتر درک کنید. بیماری که از درد یا اضطراب و... با شما بحث می‌کند، حالت عادی نداشته و همان‌طور که از اسم با مسمای پرستار مشخص است، باید او را درک کنید و به او دلداری دهید تا آن مرحله سخت را پشت سر بگذارد.

در مرحله بعد لازم است اگر در فضای تنش قرار گرفتید، از هر گونه گفت‌وگو و جنجال پرهیزید و محل را ترک کرده، مقداری مایعات بنوشید و سعی کنید با گفتن ذکرِی که شما را آرام می‌کند، به خود آرامش دهید. افزون بر این، قوای بدنی خود را تقویت کنید. کار شما با کم‌خوابی و فعالیت‌های ناراحت‌کننده همراه است، پس برای رفع تأثیر منفی، از فرصت استراحت‌تان به خوبی بهره ببرید و همچنین خود را با غذاهای طبیعی و میوه و مایعات تقویت کنید، چه بسا کمبود یک ماده غذایی انسان را عصبی می‌کند. از ورزش و پیاده‌روی و مراقبه غافل نشوید. در فرصت‌هایی که به دست می‌آورید، حتماً ورزش کنید و به جسم‌تان اجازه بدهید خود را بازسازی کند. همچنین، به یک کار هنری مورد علاقه‌تان بپردازید؛ چرا که این‌گونه فعالیت‌ها شما را پرنانرژی و شاداب می‌کند. ارتباط خود را با خدا بیشتر کنید که خدای مهربان بندگان صبور را بسیار دوست دارد.

خانه

دوستان ابدی

محبوبه ابراهیمی

فعال اجتماعی

رابطه خواهر و برادری یکی از مظلوم‌ترین و غریب‌ترین روابط این روزهاست. رابطه‌ای که در هیا‌هو و ازدحام روابط بشری گم‌گشته و ناپیداست. برخی بزرگ شدن فرزندان، ازدواج و دور شدن طبیعی خواهر و برادرها از یکدیگر را عامل کمرنگ شدن این روابط می‌دانند؛ اما حقیقت این است که این جدایی‌ها در برخورد‌ها و عوام‌ل مختلف‌ی ریشه دارد. از این عوام‌ل می‌توان به برخورد متفاوت پدر و مادر، رفتار و خلق بد یکی از فرزندان یا هر دو یا اختلاف سلیقه اشاره کرد. این عوامل سبب می‌شود تا رفتار نامناسب و حتی خشونت‌آمیز میان آنها شکل بگیرد. گاهی تفاوت عقیده و اختلافات فکری سبب می‌شود تا آنها حرف مشترکی با هم نداشته باشند و رفته‌رفته از یکدیگر فاصله بگیرند. کیفیت روابط عاطفی والدین عامل مهم و سرنوشت‌سازی برای فرزندان است، به طوری که به اعتقاد روانشناسان، میان اختلافات زناشویی زوجین و اختلاف خواهر و برادرها ارتباطی مستقیم وجود دارد.

برای رهایی از این آسیب علاوه بر تدبیر والدین، تلاش فرزندان نیز مهم و اثرگذار است؛ برای نمونه، تفاوت عقیده در هر خانواده‌ای طبیعی است، اما نباید به این تفاوت‌ها اجازه

فضای مجازی

آگهی‌هایی دور از نظارت!

شاهرخ صالحی‌کرهرودی

روزنامه‌نگار و حقوق‌دان

سایت‌های آگهی اینترنتی، زمینه درج هر نوع آگهی را بدون نظارت بر محتوای آن فراهم کرده است؛ اما همین فضای باز، حالا به مسیری برای گسترش فساد و سوءاستفاده از دختران و زنان جوان هم تبدیل شده است. افزایش بیکاری در جامعه سبب شده تا افراد جویای کار به هر دری بزنند تا شاید بتوانند کار جدیدی پیدا کنند. حتی عده زیادی شهر و خانه خود را رها می‌کنند و به امید کار به تهران می‌آیند؛ همین مسئله موجب شده است آگهی‌هایی با عنوان «اسکان رایگان» یا تقاضای بیشتری مواجه شود. از سوی دیگر، همین افزایش تقاضا پای سوءاستفاده‌کنندگان را هم به این آگهی‌ها باز کرده است، تا جایی‌که عده‌ای از مردان آگهی‌هایی مثل «نظافتچی خانم» و «امنشی شخصی» درج می‌کنند. این آگهی دهندگان هیچ حریمی برای آگهی خود در نظر نمی‌گیرند یا حتی برای پنهان کردن مقاصد شوم خود تلاش نمی‌کنند. آگهی‌دهندگان در توضیحات آگهی گفته‌اند که از تماس تلفنی خودداری شود و افراد مشخصات‌شان را به همراه عکس به چت خصوصی فرد ارسال کنند و در مواردی هم تأکید شده است که عکس خانوم‌هایی حجاب باشد!

شیوع این پدیده از دو سال پیش تاکنون به یک معضل اجتماعی و فرهنگی، به خصوص در تهران و شهرهای بزرگ، تبدیل شده است و بیم آن می‌رود در آینده‌ای نزدیک به شهرهای کوچک‌تر و محله‌های سنتی‌تر هم کشیده شود. البته این پدیده اجتماعی از چند منظر قابل توجه است. ابتدا باید به موضوع ضد فرهنگی چنین آگهی‌هایی توجه کرد. آنچه بیشتر از همه در این آگهی‌ها به چشم می‌خورد، موضوع دور کردن زنان و دختران از هویت و جایگاه ایرانی و اسلامی خود است.

رهبر معظم انقلاب در تیرماه ۱۳۹۱ و در دیدار با شرکت‌کنندگان اجلاس جهانی «زنان و بیداری اسلامی»، فرمودند: «پول، تبلیغات، اسلحه، فریبنده‌های گوناگون مادی، استفاده از غرائز طبیعی جنسی انسان؛ همه اینها را استخدام کرده‌اند برای اینکه زن مسلمان را از هویت اسلامی خود دور کنند.»

نکته بعدی هم از نظر حقوقی است. درج چنین آگهی‌هایی در فضای مجازی، تحریک و ترغیب به جرایم منافی عفت به حساب می‌آید و مطابق با ماده ۱۴ قانون جرایم رایانه‌ای، از ۹۱ روز تا یک سال حبس، یا جزای نقدی از ۵ میلیون ریال تا ۲۰ میلیون ریال برای مرتکب به همراه خواهد داشت.

همچنین اگر کسی با دعوت از متقاضیان چنین آگهی‌هایی، به صورت خصوصی و خلاف شرع، مرتکب خلوت با دختران و زنان شود، مشمول ماده ۶۳۷ بخش تعزیرات قانون مجازات اسلامی شده و تا ۷۴ ضربه شلاق برای وی در پی خواهد داشت. در نهایت اینکه این سؤال جدی وجود دارد که چه کسی باید بر محتوای ایسن آگهی‌ها نظارت کند. دادستانی در راستای پیشگیری از وقوع جرم و پلیس فتا به عنوان ضابط قضایی وظیفه دارند تا با این جرایم قانون‌شکنی هابر خورد کنند. از سسوی دیگر، مردم هم موظفند ضمن آگاه‌سازی دیگران، در صورت بر خورد با چنین آگهی‌هایی، بی‌تفاوت نباشند و آنها را به مراجع قانونی گزارش کنند.

سفر کودکان به سرزمین‌های دور

نگاهی به رسم قدیمی **قصه‌گویی** که در شرف فراموشی است!

یکی از قدیمی‌ترین گفته‌ها درباره قصه کودکان، سخن افلاطون در کتاب «جمهوریت» است که این چنین اهمیت قصه برای کودکان را بیان می‌کند: «باید پرستاران و مسادران را وادار کنیم که فقط حکایت‌هایی را که پذیرفته‌ایم، برای کودکان نقل کنند و متوجه باشند پرورشی که روح اطفال به وسیله حکایات حاصل می‌کنند، به مراتب بیش از تربیتی است که جسم آنها به وسیله ورزش پیدا می‌کند.» قصه‌گویی در خانواده‌های ایرانی به یک رسم بسیار زیبا تبدیل شده‌بود، به گونه‌ای که بسیاری از قصه‌های موجود امروزی در نتیجه روایت و نقل کردن آن از زبان مادر بزرگ‌ها و پدر بزرگ‌ها برای دیگر اعضای خانواده بوده است، در حقیقت می‌توان مادر بزرگ‌ها را بهترین قصه‌گویان خانواده‌های ایرانی دانست. اما، امروزه به نظر می‌رسد این رسومات نسبت به گذشته کم‌رنگ شده است و کارشناسان معتقدند قصه‌گویی بهترین روش برای آموزش موارد مدنظر مان است؛ زیرا کودکان و به خصوص نوجوانان بعد از سنی، دیگر دوست ندارند مورد امر و نهی قرار بگیرند؛ اما با بیان موارد آموزشی در قصه‌های مختص به هر سن آرام آرام برخی رفتارها را یاد گرفته و با رغبت بیشتری آنها را انجام می‌دهند. مورد دیگری که می‌توان از آثار قصه‌گویی به آن اشاره کرد، کمک به رشد خلاقیت است، شاید شنیده باشید که اگر کسی قصد نویسنده شدن یا حتی فیلمساز شدن را دارد، باید زیاد کتاب خوانده یا بسیار فیلم ببیند؛ زیرا کتاب و فیلم برای هر یک از این افسرد می‌تواند به منزله یک کلاس باشد، این به دلیل آن است که با خواندن کتاب و فیلم زیاد دیدن خلاقیت شکوفا شده و نسبت به گذشته آمادگی بیشتری برای بروز و ظهور ایده‌های

نو خواهد داشت. اما به طور قطع برای همه به ویژه کودکان و نوجوانان قصه‌گویی در این مورد جایگاه ویژه‌ای دارد؛ زیرا در قصه‌گویی زبان بدن قصه‌گو نیز حالت‌های مختلفی را به نمایش می‌گذارد و همین سبب می‌شود کودک و نوجوان بیشتر از خواندن یک کتاب، دقت کرده و همین دقت، موجب تفکر بیشتر نیز خواهد شد. «مرضیه برومند» که از پیشکسوتان حوزه تولید آثار کودک و نوجوان به ویژه در برنامه‌های تلویزیونی است، درباره تأثیری که قصه در دوران مدرسه بر روی او داشته، می‌گوید: «ما به لطف خانم هاشمی، زنگ کتاب داشتیم، من در این کتاب‌ها، به سرزمین‌شان سفر کردم، دردها و رنج‌ها را لمس کردم و قصه پناهی شد که حرف بزنم و آرمان‌هایم را تصویر کنم.»

البته در قصه‌گویی نه تنها کیفیت قصه، بلکه شیوایی و رسایی قصه‌گو نیز مهم است. در واقع می‌توان قصه‌گویی را اصلی‌ترین رسانه در تربیت فرزندان دانست؛ اما متأسفانه این مهم به ویژه در مدارس پایه دبستان چندان جدی گرفته نشده و تنها به تشویق کردن کودکان به خواندن کتاب اکتفا می‌شود، در حالی که می‌توان از این ظرفیت حداکثر استفاده را برد.

برداشت

راه ماندگاری دیروز و امروز انقلاب

نگاهی به نقش **ادبیات** در ترویج فرهنگ و تاریخ انقلاب اسلامی

همه صاحب‌نظران معتقدند افرادی که در جریان این اتفاقات قرار گرفته‌اند، بهترین گزینه برای ثبت انقلاب اسلامی و دفاع مقدس هستند تا در آینده شاهد تحریف تاریخ نباشیم.

تحریف تاریخ نتیجه بی‌توجهی به ثبت وقایع آن است، پس نباید از این امر غافل شد؛ البته در سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس کم توجهی افراد به این مسائل را شاهد بوده‌ایم؛ زیرا به نظر می‌رسد بیشتر افرادی که به نوعی در وقایع سهم داشته‌اند، نیازی نمی‌دیدند از نگاه خودشان تاریخ را روایت کنند و این کار خود را متواضعانه می‌دانستند؛ اما تواضع در این‌گونه موارد جایز نیست و نتیجه مخربی خواهد داشت. شاید به همین سبب است که در سال‌های گذشته شاهد افزایش نوشتن کتاب‌هایی با موضوع خاطرات دفاع مقدس با تمرکز روی شخصیت اشخاص هستیم.

گاهی، این کتاب‌ها نتیجه مصاحبه با راوی و پیاده کردن دقیق مطالب ذکر شده در این مصاحبه‌هاست. در این میان برخی از راویان تلاش کرده‌اند دست به قلم شوند و خاطرات خودشان را روایت کنند، این موضوع در برخی مواقع نه در زمان فعلی، بلکه در همان زمان وقوع انقلاب اسلامی و دفاع مقدس کلید خورده است.

اما امروز به جز ثبت تاریخ، پرداختن به موضوعات روز جامعه نیز اولویت دارد و این کار باید به دست افرادی انجام شود که دلسوز مردم و کشور هستند؛ به همین سبب سرلشکر سیدیحیی رحیم صفوی، مشاور رهبر معظم انقلاب، در آیین پایانی چهاردهمین دوره از جشنواره انتخاب کتاب سال پاسداران اهل قلم که هفته گذشته برگزار شد، زبان مردم بودن را مهم خوانده و بیان کرد: «چند پیشنهاد دارم؛ پیشنهاد اول اینکه قلم و بیان شما در

بهار ه سحری

فعال فرهنگی

تاریخ به همراه وقایع آن در ذهن‌ها ماندگار می‌شود و هیچ کس و هیچ چیزی نمی‌تواند همچون تاریخ‌نگارانی که در جریان وقایع قرار گرفته‌اند، تاریخ را ثبت کند. انقلاب اسلامی و دفاع مقدس مهم‌ترین وقایع تاریخی معاصر کشور مان به حساب می‌آیند؛ به همین سبب در سال‌های اخیر برخی از صاحب‌نظران تأکید داشته‌اند باید انقلاب اسلامی و دفاع مقدس را به بهترین شکل در تاریخ ثبت کرد. به طور حتم ادبیات یکی از بهترین راه‌ها برای ثبت وقایع تاریخی است، پس می‌توان بر رفتار کلمات سوار شد و انقلاب اسلامی و دفاع مقدس را برای آیندگان فرستاد؛ اما ثبت این وقایع در قالب تاریخ بر عهده چه کسانی است؟

مستند

آمدیم نبودید!

روایتی از زندگی شهید عالی

مستند «آمدیم نبودید!» داستانی از شهید «عالی» است که یک روز پیش از پیروزی انقلاب به شهادت می‌رسد. «محمدحسین خوش‌بیان» کارگردان این اثر می‌گوید دو سال پیش پیشنهاد تولید مستندی با تمرکز بر روی مسجد لیل‌القدر که از مساجد محوری در انقلاب بوده، به ما شد. در تحقیقات اولیه به اعلامیه‌ای دست پیدا کردیم که مربوط به «شهید عالی»، جوان ۱۸ ساله‌ای می‌شود که یک روز قبل از پیروزی انقلاب اسلامی به شهادت رسیده و ما بر آن شدیم بر اساس این وصیت‌نامه مستند را پیش ببریم. با تحقیق و پژوهش بسیار چهار سناریو تهیه کرده بودیم؛ ولی قصه به گونه‌ای به اتمام رسید که ما هیچ یک تصورش را هم نمی‌کردیم.

مدرسه

کلاس عکاسی

فرهنگ‌سرای رسانه برگزار می‌کند

ترم زمستانه مدرسه تخصصی رسانه در هشت رشته میزبان علاقه‌مندان به فرهنگ و هنر است. عادل بزوده «عروسک‌سازی»، علی اکبر قاضی‌نظام «فیلمنامه‌نویسی»، عبدالرضا امیراحمدی «گویندگی و اجرا»، مهین نویدی «گرم و چهره‌پردازی» و محمود منتظم صدیقی «آهنگ‌سازی کودک» را تدریس می‌کنند. همچنین کلاس‌های «نور و تصویر»، «عکاسی» و «تدوین» به ترتیب با حضور استادانی چون ارسطو مداحی‌گیوی، علی نیکرفتار و حامد رضی برگزار خواهد شد. زمان آغاز کلاس‌های زمستانه مدرسه تخصصی رسانه از ۱۵ دی ماه خواهد بود و علاقه‌مندان می‌توانند برای اطلاعات بیشتر و نام‌نویسی با شماره تلفن «۲۲۸۸۷۸۲۸» تماس بگیرند.

نکته گرام

سید محمود رضوی: ورشکسته‌ها درباره شکست سناریوی پنجم دی، می‌نویسند پس چرا نیروی انتظامی در خیابان‌ها بود؟ برانداز نامحترم، نیروهای امنیتی، نظامی و انتظامی حافظ جان، مال، امنیت و ناموس تک تک شهروندان این مرز و بوم هستند و آمده بودند تا آب در دل مردم و نوامیس آنها نکان نخورد، امنیت اتفاقی نیست

سعید جلیلی: هیچ تسهیلاتی با اجرای دستورات FATF به ایران نمی‌دهند. برخی مدام مطرح می‌کنند که «چرا به FATF نمی‌پیوندم تا تحریم‌ها از بین برود؟ ایران اکنون در حال اجرای برنامه ۴۱ بندس دی با FATF است؛ باید مردم بدانند که پس از اجرای ۳۹ بند توافق چه تسهیلاتی برای مبادلات کشور ایجاد شده است؟ خود FATF اذعان دارد که برخی کشورهای اروپایی کمتر از نصف تعهدات خود را انجام داده‌اند؛ ما امروز بیش از ۹۵ درصد تعهدات خود را انجام داده‌ایم. نمی‌شود اقدامات ایران مشخص، دقیق و سروق ت انجام شود؛ اما طرف مقابل نسبه هم عمل نکند!

محمد ایمانی: رسانه بی طرف و بی غرض و مرض، وقتی از چند روز قبل، پیش‌خبر می‌رود که مثلاً پنجم دی قرار است در ایران جنبش خیابانی به راه یفتد، در روز ادعایی، یا خبر را می‌زند یا اذعان می‌کند که خلاف واقع گفته است. در غیر این صورت، آبرویش را به حراج گذاشته، البته اگر آبرو داشته باشد. رسانه‌هایی که آرزو و عقده سهامداران سعودی، آمریکایی، انگلیسی یا صهیونیست خود را به پیش‌خبر تبدیل می‌کنند؛ اما در روز موعود لالمانی می‌گیرند انگار نه انگار که چند روز جنبال کرده‌اند، بی‌تردید مخاطب خاص خود را فاقد شعور و حافظه فرض می‌کنند.

نرم افزار

مسیریابی در ترافیک!

تحریم‌های خارجی و اعمال محدودیت‌های داخلی بر روی برخی نرم‌افزارهای مسیریاب دست به دست هم دادند تا نیاز به داشتن یک مسیریاب بومی در میان ایرانیان شکل بگیرد. بدون شک بهترین، کامل‌ترین و نزدیک‌ترین تجربه به مسیریاب‌های خارجی مربوط به اپلیکیشن «نشان» بود؛ محصولی که زودتر از رقبای به یک میلیون نصب فعال در کافه بازار رسید و جزء بهترین مسیریاب‌های ایرانی است و به صورت مرتب به‌روزرسانی‌های جدید دریافت می‌کند.

مسیریاب «نشان» در بیشتر شهرها پایگاه داده بهتر و به‌روزتری از مکان‌های عمومی دارد و برخلاف مسیریاب waze حین مسیریابی هم آنها را به نمایش در می‌آورد.

نوید کمالی

کارشناس رسانه

اگر زمانی در فضای حقیقی اعتبار ظاهری شخصیت‌ها به تعداد پامبری‌ها و حاضران در جلسه سخنرانی آنها بود، امروز به ظن عموم جامعه در فضای مجازی اعتبار شخصیت‌ها به تعداد دنبال‌کننده‌های آنهاست و به تبع آن هر چه تعداد لایک‌ها و کامنت‌های پای مطالب‌شان بیشتر باشد، به اصطلاح نفوذ کلام‌شان در جامعه بیشتر ارزیابی می‌شود.

البته این شیوه ارزیابی نفوذ و تأثیرگذاری شخصیت‌های مجازی بر جامعه آنچنان که باید دقیق نیست؛ زیرا در سال‌های اخیر با افزایش محبوبیت رسانه‌های اجتماعی، از جمله اینستاگرام، نرم‌افزارهای متعددی برای خرید لایک و دنبال‌کننده تقلبی ابداع شده است، به طوری که ارائه این خدمات خود به کسب و کار پردرآمدی بدل گشته و با یک جست‌وجوی ساده می‌توان

محمد صالح نادری

کارشناس فناوری اطلاعات

مردم ساعت‌های طولانی از تلفن همراه استفاده می‌کنند، بی‌توجه به این نکته که این وسیله چه آسیب‌های جبران‌ناپذیری بر سلامتی انسان‌ها دارد.

تلفن‌های همراه دیگر فقط برای برقراری ارتباط صوتی با دیگران استفاده نمی‌شوند و از این ابزارهای الکترونیکی بیشتر برای حضور در شبکه‌های مجازی، بازی‌های آنلاین و غیرآنلاین، دیدن فیلم... و استفاده می‌شود. اما چرا تلفن همراه برای انسان مضر است؟ سلول‌های بدن انسان در گستره ۱۰ تا ۱۰۰۰ هرتز با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند، بیشتر موبایل‌ها نیز در گستره ۲۷۰ تا ۱۸۰۰ هرتز ارتباط برقرار می‌کنند. می‌بینید که گستره امواج الکترومغناطیسی تلفن همراه با سیستم ارتباط بین سلولی انسان هم‌پوشانی دارد و این مسئله سبب ایجاد اختلالات جبران‌ناپذیری،

پژواک

امواج آسیب‌زا

مانند ضعیف شدن سیستم دفاعی بدن می‌شود. همچنین ثابت شده است این امواج تأثیر بدی در باروری مردان دارد. دانشمندان سراسر جهان تحقیقات بسیاری را درباره ارتباط سرطان و استفاده از موبایل انجام داده‌اند که نشان می‌دهد استفاده بی‌درپی از تلفن همراه سبب ابتلا به سرطان می‌شود، علاوه بر آن احتمال ابتلا به بیماری‌های آلزایمر و پارکینسون را هم افزایش می‌دهد. حتی تحقیقات جدید نشان داده‌اند اگر شخصی دو دقیقه با موبایل صحبت کند، ساختار آتزیمی بزاق دهانش به طور کامل تغییر می‌کند. علاوه بر این، برخی تأثیرات منفی بر خون و ادرار دارد. محققان آمریکایی هشدار داده‌اند چه بسا استفاده مادران باردار از تلفن همراه، در آینده نوزادان آنها را با خطر مشکلات رفتاری روبه‌رو کند. این محققان دریافته‌اند قرار گرفتن در معرض تشعشعات تلفن همراه در دوران بارداری، بر رشد مغزی نوزاد تأثیر می‌گذارد و چه بسا موجب بروز مشکلات رفتاری، از جمله بیش‌فعالی، نگرانی و ضعف حافظه در آنها شود.

مؤسسه تأکید شده است، برای دستیابی به نرخ انتشار کربن صفر باید سالیانه از انتشار مقداری معادل ۵/۵۳ میلیارد تن دی‌اکسید کربن جلوگیری شود که این به معنای تحمیل کنترل‌های شدید بر صنایع تولیدی کشورهای صنعتی جهان است و به همین دلیل ترامپ علاقه‌ای به این توافق ندارد. البته این مؤسسه تأکید دارد، رسیدن به این هدف به استفاده مؤثر پنج فناوری کلیدی شامل انرژی‌های تجدیدپذیر، خودروهای الکتریکی، هیدروژن، جذب و ذخیره‌سازی کربن و در نهایت سوخت زیستی نیازمند است.

مجازستان

هزینه نجات زمین!

اسماعیل شعبانی

پژوهشگر

خروج رسمی آمریکا از توافق پاریس موجی از واکنش‌ها علیه سیاست‌های ضد محیط‌زیستی دولت آمریکا به راه افتاد، آن هم در حالی که ترامپ خروج از این توافق را به نفع اقتصاد کشورش می‌داند و نتایج الزامات این توافق را کاهش سطح تولید آمریکا و افزایش بیکاری در این کشور معرفی می‌کند. در جریان این هیاهوی ضد ترامپی در شبکه‌های اجتماعی، مؤسسه مالی معروف «مورگان استنلی» با انتشار یک گزارش اعلام کرده است، جهان برای رسیدن به اهداف اقلیمی مندرج در توافق پاریس به سرمایه‌گذاری ۵۰ تریلیون دلاری نیاز دارد. این مؤسسه یک شرکت بانکداری و خدمات سرمایه‌گذاری چندملیتی است. دلیل اصلی شهرت این شرکت تحلیل‌ها و ارزیابی‌های اقتصادی آن است که موجب شده است مورگان استنلی در بین ۱۰۰ شرکت پردرآمد آمریکا قرار گیرد. در گزارش این

انتخابات و لایک‌های دروغین!

بار آمدن افکار عمومی در شبکه‌های اجتماعی شد. متأسفانه، توجه به تعداد لایک‌ها در همان فرهنگی ریشه دارد که ملانصرالدین از آن با عنوان لباس پلخووری یاد می‌کند. افکار عمومی، به ویژه در فضای مجازی، بیش از اینکه به محتوای هر مسئله توجه کنند، بیشتر به تعداد واکنش‌ها یا همان لایک‌ها و کامنت‌ها دقت می‌کنند و این‌گونه می‌شود که مبتذل‌ترین محتوای در شبکه‌های اجتماعی هزاران بار دیده می‌شود، اما یک سخنرانی کوتاه و غنی مخاطب فاقد سواد رسانه‌ای از تعداد لایک‌ها و دنبال‌کننده‌ها سیگنالی دریافت می‌کند که براساس آن فکر می‌کند یک لباس، کافی‌شاپ، رستوران، برند یا گروه موسیقی ارزش و محبوبیت زیادی نزد مردم دارد و به همین دلیل ناخودآگاه به دنباله‌روی از آنها ترغیب می‌شود، فارغ از اینکه در پشت پرده آن حجم انبوهی از لایک‌ها و دنبال‌کننده چه تفکری فرا گرفته است. برای کسب اطلاع بیشتر درباره این نوع رفتار آدمی‌زاد هم بد نیست کتاب «روانشناسی توده‌ها» اثر گوستاو لوبون را تورقی بکنید.

معرفی یک پزشک یا مسئول تبدیل شده است، زیاد تعجب‌نکنید.

بد نیست بدانید که قیمت این صفحات به مراتب بالاتر از صفحاتی با دنبال‌کنندگان جعلی است؛ زیرا تمام لایک‌ها و دنبال‌کنندگان آن حقیقی بوده و اینستاگرام آنها را حذف و تعدیل می‌کند. برای نمونه، هر چه به زمان برگزاری انتخابات مجلس نزدیک می‌شویم، پرورش‌دهندگان «مزارع لایک و دنبال‌کننده» بیشتر تلاش می‌کنند تا صفحات گران‌قیمتی را برای کاندیداهای علاقه‌مند به دیده شدن تدارک بینند و البته از این راه پول خوبی به جیب بزنند.

بیشتر خریداران این‌گونه صفحات به این نکته دقت نمی‌کنند که دنبال‌کنندگان واقعی این صفحات می‌خواهند چیز دیگری را جز رخ ماه آنها ببینند؛ به همین دلیل بلافاصله با اطلاع یافتن از تغییر ماهیت این صفحات از آنها خارج می‌شوند. حال هم هر چند اینستاگرام سیاست حذف نمایش لایک‌ها و بینندگان ویدئوها را به اجرا گذاشته است، اما به نظر نمی‌رسد جز با افزایش سواد رسانه‌ای بتوان مانع از سطحی‌نگری و توده‌ای

ترفندستان

قفل کودک!

در فروشگاه کافه بازار محتواهای این برنامه بر اساس رده سنی کودکان (تا ۱۰ سال) پالایش شده و برنامه‌ها، بازی‌ها و ویدئوهای مناسب، تا حد ممکن در معرض دید و استفاده آنها قرار می‌گیرد. برای فعال‌سازی حالت کودک، کافی است روی گوشی خود در پایین صفحه اصلی برنامه بازار، به بخش «بازار من» بروید و با پیمایش به سمت پایین صفحه دکمه «بازار کودک» را روشن کنید. پس از فعال کردن این دکمه تاریخ تولد کودک شما پرسیده می‌شود تا محتوای مورد نظر بر این اساس تنظیم و به نمایش درآید. برای غیرفعال کردن بازار کودک هم کافی است تا دقیقاً همین کار را انجام داده و دکمه حالت کودک را خاموش کنید. برای جلوگیری از غیرفعال کردن این حالت توسط کودک شما، تاریخ تولد او به عنوان قفل در نظر گرفته شده است؛ اگرچه به نظر می‌رسد این قفل با توجه به کودکان این روزها چندان هم قوی نیست؛ اما می‌توانید تاریخ تولدی متفاوت از تاریخ اصلی تولد کودکانتخاب کنید تا به راحتی این حالت غیرفعال نشود.

امیرعباس صالحی

خبرنگار

امروزه کنترل استفاده کودکان از تلفن همراه و وسیله‌های ارتباطی هوشمند دیگر تقریباً ناممکن شده است. والدین در مواجهه با درخواست کودکان یا به راحتی آن وسیله را در اختیار کودک قرار می‌دهند یا کاملاً استفاده کودکان را از تبلت، تلفن همراه و... ممنوع کرده‌اند. افزون بر ضررهایی که امواج تلفن همراه برای کودکان دارد، محیط شبکه‌های اجتماعی و خدمات فضای مجازی همواره محتوایی دارد که مناسب سن کودکان نیست، به همین دلیل چند وقتی است سازندگان تلفن‌همراه و فروشگاه‌های نرم‌افزاری ایده ایجاد بستری مناسب برای کودکان را دنبال می‌کنند. یکی از کارهایی که به تازگی شروع شده، حالت کودک در فروشگاه نرم‌افزاری «بازار» است. فروشگاه‌هایی که تقریباً همه ایرانیان از آن برای دانلود برنامه‌های تلفن‌همراه خود استفاده می‌کنند. با فعال کردن حالت کودک

استارت‌آپ

جزوه نویسی!

بنیانگذار جزوه نویسی درباره ایده‌پردازی موفق معتقد است، ایده‌هایک‌شبه‌به‌ذهن انسان خطور نمی‌کند؛ زیرا از نظر او «ایده فرایندی از مجموعه کارها و تجربه‌هایی است که فرد در زندگی گذرانده است. در همین راستا من نیز به سبب علاقه‌ای که به آموزش و همچنین اپلیکیشن‌ها داشتم، جزوه نویسی را در قالب یک ایده به اجرا درآوردم.»

اکنون ۳۰ درس مختلف در قالب اپلیکیشن در جزوه نویسی وجود دارد که استادان معتبر دانشگاهی محتوای این درس‌ها را تأیید کرده‌اند. تمرکز جزوه نویسی ایجاد زیرساخت مناسب برای عرضه این اپلیکیشن‌های درسی

است. همچنین در این اپلیکیشن در کنار محتوا امکانات دیگری که ممکن است یک فرد برای درس خواندن به آن نیاز پیدا کند، مانند نشان‌گذار، ماشین حساب، دفترچه یادداشت و... قرار داده شده است.

احمد محمدی

خبرنگار

تمام دانش‌آموزان و دانشجویان جهان سابقه جزوه‌نویسی دارند، اما حتماً قبول دارید که هر جزوه‌ای جزوه نمی‌شود؛ زیرا هر کسی برداشت‌های خود از تدریس استاد را مکتوب می‌کند و اغلب تمام آن چیزی‌هایی را که باید نمی‌نویسند که این مسئله موجب فقدان تهیه یک جزوه جامع و مناسب از تدریس استادان می‌شود؛ به همین دلیل هم در ایام امتحان جزوه بعضی از دانش‌آموزان و دانشجویان مشتریان زیادی دارد.

خوشبختانه نوآفرین‌یاهمان استارت‌آپ «جزوه نویسی» مجموعه‌ای از جزوه‌های درسی را در حوزه‌های مختلف علمی جمع‌آوری کرده است و شما به راحتی می‌توانید از بین صدها جزوه منتشرشده بهترین گزینه مورد نیاز خود را تهیه و استفاده کنید.

سردار صفوی در چهاردهمین جشنواره

انتخاب کتاب سال سپاه عنوان کرد

پاسداران اهل قلم

گفتمان مقاومت را

تبیین کنند

حسن ابراهیمی

خبرنگار

دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا گفت: «به عنوان یک پاسدار قدیمی می‌گویم آنهایی که حرف مقام معظم رهبری را اطاعت کردند، عاقبت به خیر شدند و آنهایی که از حرف رهبری اطاعت نکردند، عاقبت به‌خیر نشدند.»

به گزارش خبرنگار صبح صادق سردار سرلشکر سیدیحیی صفوی، دستیار و مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا، در آیین چهاردهمین انتخاب کتاب سال پاسداران اهل قلم که در سالن همایش‌های حسینیه فاطمه‌الزها(س) پادگان ولی عصر(عج) برگزار شد، طی سخنانی اظهار داشت: «رمز پایداری ملت مسا و هویت ملی و اسلامی ما و همچنین رمز شکوفایی تمدن ایران اسلامی، فرهنگ نوشتن است.»

مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا ادامه داد: «شما پاسداران زمانی برای دفاع از اسلام و ایران لباس رزم پوشیدید و امروز هم در جبهه جنگ نرم و جهاد علمی حضور دارید. لذا ما به وجود شما افتخار می‌کنیم که در صراط مستقیم الهی ایستاده‌اید و از اسلام و ایران و جبهه مقاومت دفاع می‌کنید.» دکتر صفوی تصریح کرد: «پاسداران اهل قلم طی چهل سال گذشته برای دفاع از انقلاب اسلامی از ایثار جان خود دریغ نکردند و هم‌اکنون هم برای صیانت فرهنگ ملی و آرمان‌های انقلاب دست به قلم آورده‌اند و با فتنه‌گران داخلی و خارجی مقابله می‌کنند.» وی تأکید کرد: «هم‌اکنون در فضای آلوده شبکه‌های مجازی، صیانت از هویت ملی و دینی ما

در گرو قلم‌فرسایی شماس. صیانت از جغرافیای ذهنی مادر گرو اندیشه‌های شما نویسندگان انقلابی است.»

مشاور عالی فرمانده معظم کل قوا خطاب به پاسداران اهل قلم گفت: «گفتمان مقاومت را در مقابل گفتمان تسلیم شدن تبیین کنید و در جهت امیدافزایی و حفظ انسجام بین مردم و مسئولان تلاش کنید. گفتمان مقاومت را هم از دیدگاه فلسفی و هم از دیدگاه علمی و در شئون مختلف تبیین کنید. در کتاب‌های خود به سرطان نفوذی‌ها و مفسدان اقتصادی که موجب نارضایتی می‌شود بپردازید.» سرلشکر صفوی با اشاره به عدم توجه برخی مسئولان به اقتصاد مقاومتی خاطر نشان کرد: «از شما نویسندگان می‌خواهم دلسوزانه نقاط قوت و ضعف جامعه را سوزهبایی کرده و تبیین کنید.»

♦ پشت پرده فتنه‌های جدید را بیان کنید

سردار حسین نجات، معاون فرهنگی و اجتماعی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی هم در این جشنواره طی سخنانی اظهار داشت: «امروز پیروان مکتب کربلا و منادیان گمنام این مکتب در برابر استکبار و لشکر کفر، برای حفظ اسلام یک‌بار دیگر ایستاده‌اند.» وی افزود: «دنیا شاهد بود که چگونه رهبری الهی حضرت امام، نظام ستم‌شاهی را سرنگون کرد و خلف صالح ایشان، رهبر معظم انقلاب، نیز به تسلط آمریکا و متحدهاان عبری و عربی او در منطقه پایان داد.»

معاون فرهنگی و اجتماعی سپاه با بیان اینکه شهدای ما در سراسر کشور و محور مقاومت، کاری حسینی کردند، خطاب به نویسندگان گفت: «امروز

عکس: حامد گودرزی

نویت شماس‌ت که با قلم‌های شیوا و زیبایی‌تان کاری زینبی کنید، وگرنه زیر محاصره تبلیغاتی و سیطره رسانه‌های غربی این حماسه‌ها مخدوش خواهد شد.»

سردار نجات با تأکید بر اینکه قلم‌ها باید عمق فتنه ۷۸، ۸۸، ۹۶ و ۹۸ را تشریح و جامعه را نسبت به ابعاد آن آگاه کند، بیان کرد: «درد بر قلم‌هایی که پشت پرده فتنه ۹۸ را می‌شکافند و منطق هدایت و تصمیم شجاعانه مقام معظم رهبری را که باعث فیصله دادن به این غائله شد را می‌شکافند.» وی در پایان بر لزوم روشننگری نسبت به خیانت‌های رژیم اشغالگر قدس و عربستان سعودی در فلسطین و یمن و جنایات آنها تأکید کرد.

♦ لزوم برگزاری جلسات نقد آثار

سردار محمدعلی آسودی، دبیر چهاردهمین جشنواره انتخاب کتاب سال پاسداران اهل قلم، نیز در توضیحاتی پیرامون این دوره از جشنواره گفت: «یکی از اقدامات اساسی کانون علمی و فرهنگی

پاسداران اهل قلم، توجه به افزایش محتوا و پیام های اثربخش در تألیفات بوده و ما پا را از برگزاری یک جشنواره صرف فراتر نهاده و در موضوع کیفیت و اثربخشی آثار هم در قالب این کانون فعالیت‌هایی را انجام داده‌ایم که بخشی از این اثرات را آثار داوری‌شده امسال می‌بینید.»

وی لزوم برگزاری جلسات داوری و نقد کتاب را یادآور شد و افزود: «در این کانون قرار است تا ماهانه یکی از آثار پاسداران اهل قلم طی جلساتی نقد شود تا کیفیت آثار تولیدی بعدی افزایش پیدا کند.» آسودی با اشاره به اینکه دوره چهاردهم با فراخوان در ۱۴ رشته از اسفند ماه سال ۹۷ کلید خورد و تا ۱۵ شهریور ماه آثار دریافت و در سه مرحله پالایش و داوری شد، افزود: «در این دوره ۳۸ اثر تجلیل شد که در برخی رشته‌ها به سبب عدم کسب امتیاز مشخص‌شده، نفرات اول، دوم نداشتیم، اما هیئت داوران علاوه بر این سه سطح آثاری را هم شایسته تقدیر دانست که از آنها هم تجلیل شد.»

شکوفایی کشور

در گرو پیشرفت علمی

سرلشکر محسن رضایی با بیان اینکه مشکلات زیادی در زمینه علم و پژوهش داریم، گفت: «شکوفایی کشور در گرو پیشرفت علمی است،»

به گزارش صبح صادق، دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در مراسم گرامیداشت هفته پژوهش - که در دانشگاه جامع امام حسین(ع) برگزار شد - اظهار داشت: «دانشگاه امام حسین(ع) از دل جنگ و دانشگاه جنگ از دانشگاه سپاه و انقلاب اسلامی هم از دل حوزه علمیه بیرون آمده است؛ به همین جهت وبه دلیل اینکه اسلام بر پایه دانش و قلم است، دانشگاه برای سپاه مهم بوده و از اهمیت خاصی برخوردار است.»

۱۵

پاسدار

شماره ۹۲۸ | دوشنبه ۹ دی ۱۳۹۸

صداقت

یادداشت

در تعقیب علم و دانش

علیرضا جلالیان

کارشناس دفاعی

هفته پژوهش در سپاه سپری شد، هفته‌ای پر از افتتاح همایش و نمایشگاه با موضوع کانونی صیانت از انقلاب اسلامی. روزگاری، در گام اول انقلاب اسلامی در کشاکش درگیری نیروهای اطلاعات سپاه با گروهک‌ها و سازمان‌های تروریستی داخل کشور و در کشاکش نبرد در جبهه‌های غرب کشور، نخبگانی در این مجموعه بودند که از مسئله علم و دانش غافل نماندند. دانشگاه‌های سپاه در همین زمان تأسیس شد. تا پایان گام اول انقلاب این دانشگاه‌ها توسعه کمی، سپس توسعه کیفی پیدا کردند. اما انقلاب اسلامی بلندترین هدف ممکن را در قله‌های بشری دارد و گام دوم انقلاب طراحی شد تا در حد امکان به این هدف نزدیک شود. مبدأ اما دانشگاه است. سپاه در گام دوم انقلاب باید در تراز این اندیشه عمیق و آرمان عظیم پیشتاز و پیشران دانشگاه باشد. دانشگاه‌های سپاه اگرچه باید پاسخگوی مأموریت دفاعی و امنیتی سپاه باشند، اما حوزه مأموریت سپاه چیزی فراتر از این است. با فرض هشت عرصه مأموریتی که حکیم انقلاب و فرمانده کل قوا بیان کردند، دانشگاه‌های سپاه پشتیبانی علمی، پژوهشی و دانشی سپاه را در این هشت عرصه برعهده دارند.

این دانشگاه‌ها در پشتیبانی از مأموریت‌های سپاه در عرصه‌های مدیریتی، محرومیت‌زدایی، جغرافیای مقاومت، دفاع، امنیت و... وظایف سنگینی دارند. نکته مهم این است که اینها همه نه «مأموریت سپاه برای سپاه» بلکه «مأموریت‌های سپاه برای انقلاب» است. چشم‌انداز بلند انقلاب اسلامی موجب می‌شود، سپاه وظایفی بسیار جدی پیدا کند و در این حوزه، دانشگاه یکی از سنگین‌ترین وظایف را در این مجموعه پیدا می‌کند. امروز حرکت سپاه در مسیر انقلاب اسلامی، حرکتی در مسیر علم، دانش و فناوری‌های روز دنیا و حتی دانش‌هایی است که پیش از این شاید وجود نداشته‌اند.

حرکت دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی سپاه اگر امروز در مرز دانش و فناوری‌های روز در حال انجام است، در سال‌های ابتدایی گام دوم انقلاب، هدف‌گذاری انقلاب ایجاد دانش‌های جدید و رسیدن به قله بسیاری از دانش‌های روز دنیاست. برتری در حوزه‌های علمی است که از انقلاب اسلامی یک قطب نوظهور قدرت جهانی در سطح برتر از سایر قدرت‌های جهانی پدید می‌آورد؛ بنابراین هرآنچه امروز برای ارتقای دانشگاه‌های سپاه، چه در حوزه‌های نظامی و دفاعی و چه در حوزه‌های علوم پزشکی، فنی و مهندسی و علوم انسانی و حتی علوم شناختی هزینه شود، برای انتهای گام دوم محصول بهمتری برداشت خواهد شد. امروز- بحمدالله- در دانشگاه‌های سپاه هم در سطح دانشگاه‌های امام حسین(ع) و هم در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی، علوم انسانی و سایر مراکز علمی شاهد حرکت شتابنده انقلابی هستیم، تجهیزاتی که مقدمه‌ای برای برتری و الگو شدن این مراکز در آینده نزدیک است و ان‌شاءالله به سستی می‌رویم که این آرمان را که «هرکس که بخواهد علم روز دنیا را بیاموزد، باید زبان فارسی را بلبلد باشد»، محقق خواهیم ساخت.

نمی‌شود؟ اگر قسط بانک انصار یک روز دیر شود، نه تنها سودش را می‌گیرند؛ بلکه پیاپی به‌ضمان‌ها پیامک می‌زنند.

شعار امسال را سال «رونق تولید» نامگذاری کرده‌اند، چرا باید کالاهای اساسی از خارج وارد شود؟

خدمت هستند، هیچ‌گونه وام یا تسهیلاتی تعلق نمی‌گیرد؟

بسیجیان کد ۸۹ که در مناطق عملیاتی خدمت می‌کنند، چند سال است؟

آیا کارمندان فنی امکان تغییر

عضویت به نظامی شدن را دارند؟

کرمانشاه پرداخت نمی‌شود؟

کارکنان سپاه شب عید اقساط از حقوق‌شان کسر نشود/ اسدی از تهران

استان‌ها و همه رده‌ها مأموریت داد تا آخر سال ۱۳۹۷ وضعیت بسیجیان کد ۸۸ و ۹۰ تعیین تکلیف شود، حال که به سال ۹۹ نزدیک می‌شویم هنوز هیچ خبری نیست. (بسیاری دوره عمومی سه ماهه ورسته‌ای را

سامانه پیامکی حکمت کارت فعال شود

تأ نیاز به دوره نداشته باشند و هزینه اضافی به سپاه تحمیل نشود.)

آخر سال عیدی کارگرمی می‌گیرند؛ اما موقع عیدی

گذرانندند و می‌توان گواهی تطبیق آموزش صادر کرد تا نیاز به دوره نداشته باشند و هزینه اضافی به سپاه تحمیل نشود.)

۳۵۳۳۴۵۰۶-۳۵۲۳۲۴۲۲

ارتباط با سردار صفری مشاور امور اثارگران فرمانده کل سپاه

صداق

هفته نامه

سیاسی، فرهنگی و اجتماعی
صاحب امتیاز
معاونت سیاسی نمایندگی ولی فقیه در سپاه

مدیرمسئول:یدالله جوانی
سرمدیر:علی حیدری
جانشین سرمدیر:فتح الله پریان
شورای سیاست گذاری:علی قاسمی، سیامک باقری
سعدالله زارعی، فرهاد مهدوی، مهدی سعیدی
محمدرضامهدیار، اسماعیلی، حسین عبداللہی فر
دبیر تحریریه:سیدفخرالدین موسوی
مدیر فنی: محمد صالح نادری
مدیر نگارش و ویرایش:محبوبه حاجی آقائی
صفحه آرا:علی اکبر هدایتی
عکاس: حامد گوردزی
ناظر چاپ:سعید قاسمی
چاپ: مرکز چاپ سپاه: ۳۸۵۲۴۴۶ (۰۲۱)

تلفن: ۷۷۴۶۰۱۰۰ و ۱۱۰
ssweekly.ir
@ssweekly
info@ssweekly.ir
نمابر: ۷۷۴۸۸۴۲۶
سامانه پیامک: ۳۰۰۰۹۹۰۳۳

شماره ۹۲۸ | دوشنبه ۹ دی ۱۳۹۸

کتیبه سبز

زینت شیر خدا

هرگز کسی شبیه تو خواهر نبود و نیست
در آسمان عاطفه اختر نبود و نیست
دار و ندار تو همه وقف حسین بود
مانند تو به پای برادر نبود و نیست
حتی تو از عصاره جانت گذشته ای
در کربلا، شبیه تو مادر نبود و نیست
آیینه شکسته صحرای کربلا!
مانند ما-جرای تو دیگر نبود و نیست
بر شانه صبور تو بار رسالت است
مانند تو کسی که پیمبر نبود و نیست
در ذیل خطبه های فصیح تو گفته اند:
اصلاً کسی شبیه تو «حیدر» نبود و نیست
شیوایی کلام تو را هیچ کس نداشت
از ذوالفقار نطق تو خوش تر نبود و نیست
زینت شدی که زینت شیر خدا شوی
یعنی کسی شبیه تو زیور نبود و نیست

علی فردوسی

پیشنهاد هفته

مطالعه با چشمان بسته

بسیاری از مردم به مطالعه کتاب
علاقه مند هستند؛ اما فرصت کافی برای
خواندن کتاب ندارند. در این وضعیت
بهترین گزینه، استفاده از کتاب های
«گویاست». کتاب های گویا در کشور ما
پیشتر برای افراد روشن دلت تهیه می شد؛
اما کم کم استقبال از این کتاب ها جنبه
عمومی پیدا کرد و امروزه کتاب های
گویای زیادی به شکل رایگان در فضای
مجازی در دسترس است. با وجود این،
مهم ترین مشکل بسیاری از کتاب های
گویا، تولید غیر حرفه ای آنهاست؛ در
این وضعیت «پایگاه جامع کتاب گویا
ایران صدا» که بزرگ ترین آرشیو کتاب
گویای فارسی جهان است. برای استفاده
از امکانات فوق می توانید به پایگاه
جامع کتاب گویا ایران صدا به نشانی
book.iranseda.ir» مراجعه کنید.

صبحانه

معجزه یک رنگی

منتظر معجزه نباش و خودت معجزه کن... دنیای که همیشه با ماه و خورشید و ستاره روشن نمی شود. بیا تمرین کنیم؛ همین که خیر خواه باشیم، حسود نباشیم، مهربان و متین باشیم، یک رنگ باشیم... روشنی می بخشیم به کل این دنیا... به این آدم ها... بیاییم داشته های مان را از صافی رد کنیم مبادا چیز هایی بین شان باشد که یک دنیا فاصله داشته باشد با اصالت و وجودمان... مبادا خرده شیشه هایی داشته باشیم که ما را از دیگران دور می کند... بیاییم صاف و یک رنگ بشویم... تا یاد دهیم به دیگران انسانیت را...

تلخند

بر اساس اطلاعات جدید منابع آمریکایی، ولیعهد عربستان قبل و بعد از قتل خاشقچی ۱۱ پیام برای سعود القحطانی مشاور خود ارسال کرده بود تا مسجل شود خاشقچی م غضوب محمد بن سلمان شده و با دستور شخص ولیعهد کشته شده است. در این کاریکاتور بن سلمان در حالی که دستی مصنوعی بالا برده است به دروغ می گوید من دستی در قتل خاشقچی نداشتم! / کارتون نیست: دیو گرلاند – آمریکا

توشه

فضایل بزرگ بانوی کربلا

حضرت زینب(س) فضایل زیادی دارند که به مناسبت میلاد پربرکت این بانوی بزرگ اسلام، به برخی از این فضایل اشاره می شود:

♦ دانای بی آموزگار

امام سجاد(ع) خطاب به عقیله بنی هاشم، زینب کبری(س) می فرماید: «یا عمة انت بحمدالله عالمة غیر معلمة، و فهمة غیر مفهمة»؛ عمه جان! تو عالمه ای هستی بدون اینکه معلم داشته باشی و فهمیده ای هستی بی آنکه کسی مطالب را به تو فهمانده باشد.

♦ عقیله بنی هاشم

در برخی روایات آمده است، او را مجلس علمی بود و زنان به قصد آموختن احکام دین نزد او می رفتند. این صفات برجسته که برای هیچ یک از زنان معاصر او فراهم نشده است، زینب را از دیگران ممتاز کرد؛ چنانکه او را «عقیله بنی هاشم» می گفتند و از وی حدیث فرامی گرفتند.

♦ شجاعت

شجاعت امام حسین(ع) در خواهرش حضرت زینب(س) هم دیده می شد؛ قوت قلب او به برکت اتصالش به مبدأ تعالی راستی محیر العقول است. شیخ شوشتری می فرماید: اگر حسین(ع) در صحنه کربلا یک میدان داشت، مجلله زینب(س) دو میدان نبرد داشت: میدان نبرد اولش مجلس ابن زیاد و دومی مجلس یزید پلید.

نکته نظر

منتظر مسئولان نباشیم

نکته: یاد شهید بابایی بخیر که طلاهای همسرش را فروخت و به افسران و سربازان متاهل داد و گفت: ما محتاج عمومی گرون شده و حقوق شما کفاف خرج زندگی رو نمی ده! یاد شهید بابایی بخیر که یکی از دوستانش تعریف می کرد دیدم صورتش رو پوشونده و پیرمردی رو به دوش کشیده که معلوله... شناختمش و رفتم جلو که ببینم چه خبره که فهمیدم پیرمرد رو بر ا استحمام می بره! یاد شهید رجبی بخیر که پول قرض الحسنه به دیگر نیروها می داد و می گفت وام است و وقتی می گفتند دفتر چه قسطش را بده، می گفت کسی دیگر پرداخت می کند. یاد شهید خرازی بخیر که قمقمه آبش را در حالی که خودش تشنه بود به همزمانش می داد و خودش ریگ توی دهانش گذاشت که کامش از تشنگی به هم نجسبه!! آره یاد خیلی از شهدا بخیر که خیلی چیزها به ما یاد دادند؛ از جمله اینکه بدون چشم داشت و تلافی کمک کنیم و بفهمیم اگر کاری می کنیم فقط واسه رضای خدا باشه و هر چیزی رو به دید خودمون تفسیر نکنیم!!
نظر: این داستان های کوتاه شاید برای نسل آینده شبیه به افسانه ها و اساطیر باشد؛ اما هم اکنون همسنگران این رزمنده ها در میان جامعه هستند و این ایتاها را تأیید می کنند. جوانان بسیجی و نیروهای انقلاب بیایید با شهدا عهد ببندیم که مانند این دوستان شهیدمان در حل مشکلات مردم با توجه به وقت و اموال شخصی خود کمک کنیم؛ منتظر مسئولان نباشیم و همه چیز را هم به آنها حواله ندهیم.

صادقانه

ایمان برای نجات از گمراهی ها

حضرت فاطمه زهرا(س) می فرماید: خداوند سپیجان، ایمان و اعتقاد را برای طهارت از شرک و نجات از گمراهی ها و شقاوت ها قرار داد و نماز را برای خضوع و فروتنی و پاکی از هر نوع تکبر مقرر نمود، زکات (و خمس) را برای تزکیه نفس و توسعه روزی تعیین کرد، روزه را برای استقامت و اخلاص در اراده لازم دانست و حج را برای استحکام اساس شریعت و بنای دین اسلام واجب کرد.
نهج الحیاء، ص ۱۰۲

قبیله عشق

مجروح سربلند

تازه از جبهه برگشته بود، به سختی نفس می کشید و کم حرف می زد. با کمی دقت متوجه شدم سینه اش ترکش خورده است. با اصرار زخمش را دیدم، خیلی عمیق بود. با توجه به وسعت جراحت متوجه شدم، بخیه ها کج و معوج است. با تعجب سؤال کردم: درست است که منطقه جنگی است، ولسی بخیه را کدام دکتر زده که اینطور است؟ در حالی که روی زخم را می بست با تبسم گفت: غیبت دکتر را نکن. اینجا را خودم بخیه کردم. با توجه به نیاز شدید جبهه به رزمنده در آن موقعیت عملیاتی اصلاً به اورژانس مراجعه نکردم چه برسد به بیمارستان و دکتر.

به نقل از خواهر شهید
قربنعلی حشمت

«قربنعلی حشمت» در اول تیر ماه سال ۱۳۳۹ در «قهدریجان» شهرستان «فلاورجان» اصفهان به دنیا آمد. از دوران نوجوانی کار کردن را شروع کرد. او کارش را به بهترین شکل ممکن انجام می داد و پشتکار زیادی داشت به طوری که در سال ۱۳۵۸، در طول چند ساء نماکاری ۲۰ ساختمان را تمام کرد.

با شروع جنگ تحمیلی، کار را رها کرد و به آموزش نیروهای مردمی مشغول شد. او یکی از نیروهای با شهامت سپاه بود و قدرت تصمیم گیری خیلی خوبی داشت.

همین امر سبب شد که به عنوان فرمانده گردان معرفی شود. او در عملیات بیت المقدس به فرماندهی گردان حضرت رسول(ص) از لشکر ۸ نجف اشرف منصوب شد.

سرانجام، او در روز دهم اردیبهشت ماه ۱۳۶۱ در حالی که با آرپی جی به شکار تانک دشمن می رفت، هدف گلوله تانک دشمن قرار گرفت و به فیض شهادت رسید.

حسن ختام

عشق تفسیر یاد توست

در گذار عمر و گذر از منزل های زندگی، رنگ ها، طرح ها و حادثه ها، این یاد شماسست که همچون تندبادی سرگشته و حیران در دل کویری و اندیشه برهوئی من، می وزد و می نالد و می جوید و فریاد می کشد تا شاید این دردها و نیازهای ناشناس و پوچ که سال هاست در دلم رویده اند، جای خود را به ترنم روح نواز و طلوع شورانگیز اندیشه و آبادانی دل کویری بدهد.

♦ آقای مهربانم

با پیاد حضرت زینب(س) نور دیده حضرت زهر(ا)، اندیشه ام جان می گیرد و دل کویری ام بسان بوستان پر گل می شود و کلمات پروانه وار در ذهن من طواف می کنند؛ چرا که نام زینب(س) زینت هر شروعی است و تفسیر و تعبیر هر شور و عشقی است و تنها اوست تأویل زیبایی «ما رأیت الا جمیلا».

خواندنی برای اهالی فرهنگ

شصت و چهارمین شماره مجله فرهنگی تحلیلی «راه» به مدیر مسئولی وحید جلیلی و سردبیری دکتر سعید خورشیدی با آثار و گفت وگو هایی از دکتر حسین کچونیان، دکتر علیرضا شجاعی زند، مرضیه هاشمی، محمد سرشار، حجت الاسلام علیرضا پناهیان، دیگر چهره های فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی منتشر شد. پرونده های این شماره نشریه

«راه» به موضوعات اغتشاشات اخیر در کشور، تحلیل بازنمایی خانواده ایرانی در تولیدات صداوسیما، اربعین، سیل، افول آمریکا، علوم انسانی، روایت پیشرفت و گام دوم انقلاب اختصاص دارد. اما مفصل ترین پرونده این نشریه با عنوان «یاری گری» درباره سیل و تعاون اجتماعی شکل گرفته حول آن است. گفت وگویی با مرضیه هاشمی که به مقایسه نحوه مواجهه با سیل در دو جامعه ایران و آمریکا می پردازد و نیز مقالاتی از دکتر مجتبی نامخواه، دکتر سیدمجید امامی و همچنین نگاهی به خاطرات آنها که در امداد رسانی به سیل زده ها حضور داشته اند تنها بخشی از این پرونده است.

مزایده واگذاری غرفه فرهنگی در بیمارستان بقیه الله(ع)

(واقع در حیاط شمالی بیمارستان)

متقاضیان جهت دریافت اسناد مزایده از تاریخ ۹۸/۱۰/۹ تا ۹۸/۱۰/۱۲ و جهت تحویل آن از تاریخ ۹۸/۱۰/۱۴ تا ۹۸/۱۰/۱۹
به آدرس میدان ونک خیابان ملا صدرا، بیمارستان بقیه الله(ع) مراجعه فرمایید.